

Jaarverslag 2019

Onderwijsstichting Esprit

The logo for Esprit Scholen is centered within a red rounded rectangle. The word 'esprit' is written in a white, lowercase, serif font. Below the 'p' in 'esprit', the word 'SCHOLEN' is written in a smaller, white, uppercase, sans-serif font.

esprit
SCHOLEN

Onderwijsstichting Esprit
Statutair gevestigd te Amsterdam

Adres	Prinses Irenestraat 59 1077 WV Amsterdam
Telefoon	020 585 48 11
Contact	Shivani Jagroep
Email	s.jagroep@cb.espritscholen.nl
Website	www.espritscholen.nl

Voorwoord

Het jaar 2019 is voor Onderwijsstichting Esprit (hierna: Esprit Scholen) een innovatief, inspirerend en internationaal georiënteerd jaar geweest. Er is in 2018 een Onderwijsmanifest ontwikkeld dat richting geeft bij het sturen van ontwikkelingen binnen de organisatie voor de periode tot en met 2022. Uit het manifest wordt duidelijk wat ons profiel is en wat onze ambities zijn. Leerlingen grenzeloos laten leren in Amsterdam, dat is ons motto. Met ons diverse onderwijsaanbod willen we zo optimaal mogelijk aansluiten op de huidige vraag naar onderwijs in de wereldstad Amsterdam, waar superdiversiteit een gegeven is.

Esprit Scholen onderschrijft daarnaast de *Global Goals* van de Verenigde Naties. We streven naar een zo duurzaam mogelijke leeromgeving. Met de inhoud en de vorm van ons onderwijs bereiden we onze leerlingen voor op de toekomst. Daarnaast bieden we ook onze medewerkers mogelijkheden om zich te blijven ontwikkelen en een leven lang te kunnen blijven leren. Het toekomstbestendig maken van het leraarschap, in het licht van het lerarentekort, is voor Esprit Scholen dit jaar een belangrijke prioriteit geweest. In samenwerking met de gehele Amsterdamse onderwijsketen en de gemeente is bijvoorbeeld een lerarenagenda met vijf ontwikkellijnen opgesteld.

Onze organisatie is dit jaar opnieuw gegroeid. Qua leerlingenaantallen is een stijgende lijn te zien. Met name de vraag naar internationaal onderwijs wordt steeds groter. In 2019 is onze tweede Internationale School, AICS South East in Amsterdam Zuidoost geopend.

Het jaar 2019 heeft in het teken gestaan van het lerarentekort, de kwaliteit van het onderwijs, de krimp in het vmbo in combinatie met de onderwijsontwikkelingen in Amsterdam en het beter integreren van Techniekonderwijs in samenwerking met de Amsterdamse partners. Het jaar 2019 heeft ook in het teken gestaan van veel (ver)bouwprojecten, o.a. de opening van AICS South East en huisvesting van DENISE in het Piet Mondriaangebouw. Tevens zijn er in 2019 maatregelen getroffen ter verbetering van de processen op het gebied van ICT, de financiële administratie en het inkoopbeleid.

Esprit Scholen is een financieel gezonde organisatie. Het jaar 2019 is afgesloten met een exploitatieresultaat van € 687.042. Het eigen vermogen bedroeg per 31 december 2019 € 14.051.998. Esprit Scholen is erin geslaagd om te investeren in innovaties en het weerstandsvermogen binnen de gehanteerde signaleringsgrenzen van de inspectie te houden.

Het exploitatieresultaat in de meerjarenbegroting 2020-2022 komt negatief uit. Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de geplande investeringen in onderwijskundige initiatieven en innovaties als ook in het traject met betrekking tot de zij-instromers bij PO scholen. Dit past in de strategie van Esprit met betrekking tot het beperken van de effecten van het lerarentekort en het stimuleren van onderwijskundige innovaties. Hiervoor wordt ruimte vrijgemaakt vanuit het eigen vermogen.

De Coronacrisis

Dit schooljaar zijn we in maart 2020 geconfronteerd met het coronavirus. Als gevolg hiervan hebben we te maken met uitzonderlijke niet eerder vertoonde omstandigheden op de scholen. De ontstane situatie heeft een enorme impact op onze leerlingen, ouders en medewerkers. Enerzijds vraagt het veel van het incasservermogen van alle betrokkenen. Anderzijds zijn er mooie initiatieven ontstaan op het gebied van het leren op afstand en het digitaal thuiswerken.

Wij zijn als Esprit Scholen met steun van de gemeente en het samenwerkingsverband bezig om gedurende deze crisis het onderwijs aan al onze leerlingen, en in het bijzonder aan onze kwetsbare leerlingen, zo goed mogelijk vorm te geven.

Ondanks de huidige situatie is het streven er nog steeds op gericht om, met de beschikbare mogelijkheden, onze leerlingen in Amsterdam grenzeloos te laten leren.

In dit jaarverslag vindt u het bestuursverslag en de jaarrekening 2019. Het jaarverslag is goedgekeurd op 26 juni 2020 door de Raad van Toezicht.

Amsterdam, 26 juni 2020

Ruth Kervezee

Percy Henry

Voorzitter College van Bestuur

Lid College van Bestuur

1 Bestuursverslag

1.1 Motto, ambities

Onderwijsmanifest

Esprit Scholen beschikt over een Onderwijsmanifest 2018-2022. De schoolplannen sluiten daarop aan. Hieronder staan enkele citaten uit dit Onderwijsmanifest over wat Esprit Scholen wil betekenen voor onze leerlingen in en rond Amsterdam.

Motto

Bij alles wat Esprit Scholen doet en besluit, vragen wij ons steeds af wat het betekent voor onze leerlingen. Ons motto is hierbij “grenzeloos leren”. Grenzeloos leren geeft uitdrukking aan:

- Ons onderwijs en de ruimte voor ontwikkeling en groei van onze leerlingen;
- Ons werk en de ruimte voor ontwikkeling van onze leraren en ondersteuners;
- Onze relatie met de omgeving, de toegankelijkheid van de scholen en samenwerking met de omgeving en de wereld waarmee we verbonden zijn.

Wij beschouwen het als onze opdracht om hoogwaardig onderwijs te bieden in een optimale leeromgeving, om jonge mensen voor te bereiden op vervolgonderwijs en een volwaardige deelname aan de samenleving.

Ambities

Onze strategische koers voor de komende jaren is verwoord in zeven ambities.

1. De beste leerplek voor leerlingen bieden

Esprit Scholen heeft een rijkdom aan verschillende scholen en onderwijsconcepten.

Esprit Scholen is een unieke organisatie waarin leerlingen van 4 tot 18+ hun beste leerplek kunnen vinden. Binnen één onderwijsorganisatie hebben wij basisonderwijs, praktijkonderwijs, vmbo, havo, vwo/gymnasium, internationaal onderwijs en onderwijs aan vluchtelingen en andere nieuwkomers.

2. Soepel doorstromen

We streven naar een vloeiende, ononderbroken schoolloopbaan voor al onze leerlingen. Esprit Scholen heeft zowel het primair - als voortgezet onderwijs binnen haar organisatie. Samenwerking en kennisdeling ten bate van de leerlingen ligt dan ook voor de hand. De samenwerking, ook met collega scholen, is gericht op onbelemmerde groei van de leerlingen, gelijke op- en doorstroomkansen en de bevordering van soepele overgangen binnen en tussen de scholen.

3. Continu innoveren

Esprit Scholen is ondernemend en innovatief. Wij werken met school- en onderwijsconcepten die recht doen aan de leerlingen en we maken gebruik van eigentijdse onderwijskundige kennis en inzichten. We verleggen onze grenzen, laten ICT voor ons onderwijs werken en breiden ons didactisch repertoire uit om het leren zo optimaal mogelijk te maken.

4. Internationaal - Wereldburgers ontwikkelen

Voor Esprit Scholen is elke Amsterdamse leerling een wereldburger. Internationalisering is een proces op alle scholen van Esprit met als doel om met ons onderwijs bij te dragen aan kansengelijkheid en sociale samenhang in Amsterdam, Nederland en de wereld. De internationale dimensie is zichtbaar in de waarden die ons dagelijks handelen bepalen. We rusten onze leerlingen toe om mee te kunnen doen en bij te dragen aan een pluriforme samenleving. De ontwikkeling van wereldburgerschap gaat hand in hand met het creëren van gelijke kansen en het benutten van de mogelijkheden die ons onderwijs biedt, zoals het opdoen van veel en brede kennis, communicatieve vaardigheden, meertaligheid én een open, respectvolle houding.

5. Een leven lang leren - Waar leren op de werkplek normaal is

Esprit Scholen investeert in goed werkgeverschap. Onze opleidingsschool draagt bij aan opleiding, onderzoek en professionalisering van toekomstige en huidige leraren. Wij onderkennen de kracht van het leren en onderzoeken op de werkplek (voor al onze medewerkers) en de noodzaak om toekomstige collega's te enthousiasmeren voor het werk in het onderwijs en op onze scholen.

6. Bijdragen aan duurzaamheid

Esprit Scholen onderschrijft het belang van duurzaamheid en vertaalt dit naar het onderwijs, de organisatie en de schoolgebouwen. Duurzaamheid wordt gedefinieerd als een ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties, om in hun eigen behoeften te voorzien, in gevaar te brengen. In het onderwijs wordt bewust aandacht geschonken aan duurzaamheid zodat de leerlingen het belang hiervan inzien, hun verantwoordelijkheid nemen en bijdragen aan een duurzame toekomst. We geven het goede voorbeeld door in onze organisatie en gebouwen zorgvuldig met (energie)bronnen om te gaan en verspilling doelgericht tegen te gaan.

7. In het hart van - en met hart voor - de samenleving

Esprit Scholen is zeer betrokken bij de superdiverse Amsterdamse samenleving en zoekt daarin een proactieve rol. Esprit Scholen heeft een populatie leerlingen die een weerspiegeling vormt van de wereldwijde en lokale verscheidenheid aan mensen. Wij willen niet alleen bijdragen aan de ontwikkeling van onze leerlingen, maar ook aan de omgeving waarin zij opgroeien en waarin wij werken.

Met deze zeven ambities wil Esprit Scholen in de periode 2018-2022 aan de slag gaan. In de schoolplannen vertalen de scholen de ambities van het Onderwijsmanifest naar plannen. Deze plannen beschrijven hoe de scholen onze maatschappelijke en onderwijskundige opdracht concretiseren en willen waarmaken.

1.2 Organisatie

Esprit Scholen bestaat uit dertien scholen met een gevarieerd onderwijsaanbod van primair en voortgezet onderwijs, van praktijkonderwijs tot en met gymnasium, met internationaal onderwijs en tweetalig havo en vwo. Op basis van de begroting heeft Esprit Scholen 8103 leerlingen op 1 oktober 2019 (waarvan 5608 in het VO en 2497 in het PO).

College van Bestuur

Esprit Scholen wordt bestuurd door een College van Bestuur (hierna: CvB) dat bestaat uit een voorzitter en een lid van het CvB.

Het CvB is een collegiaal bestuur. Samen is het bestuur eindverantwoordelijk voor Esprit Scholen en legt daarover verantwoording af aan de Raad van Toezicht (hierna: RvT).

In de dagelijkse praktijk zijn de dertien scholen verdeeld over de twee leden van het CvB voor de directe aansturing. De scholen worden geleid door directeuren die namens het bevoegd gezag mandaat hebben dat is uitgewerkt in het managementstatuut van Esprit Scholen.

De voorzitter van het CvB, mevrouw Ruth Kervezee, is verantwoordelijk voor Financiën, Vastgoed, Internationalisering en Communicatie & PR. Uit hoofde van haar functie is zij bestuurder van het OSVO, voorzitter van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen, lid van het bestuur van de VO-raad en lid van de Taskforce Lerarentekort Amsterdam.

Het lid van het CvB, de heer Percy Henry, is verantwoordelijk voor HRM (Professionaliseren en Opleiden), Kwaliteitsbeleid en ICT. Uit hoofde van zijn functie is hij; voorzitter van Breedbandnetwerk Onderwijs Amsterdam (BOA), lid Programmaraad van het Lectoraat Kansrijke Schoolloopbanen in een Diverse stad, lid Stuurgroep Landelijke Kwartiermakers 10 – 14 Onderwijs, voorzitter (penvoerder) stuurgroep Sterk Techniekonderwijs Amsterdam, lid van het toezichthoudend bestuur en tevens lid van de auditcommissie van het samenwerkingsverband PO Zaanstreek en Waterland, lid van het toezichthoudend bestuur en tevens lid van de auditcommissie van het Samenwerkingsverband PO Amsterdam Diemen, lid van het Breed Bestuurlijk Overleg voor het primair onderwijs in Amsterdam (BBO), lid van de commissie Elektronisch Loket Kernprocedure & Keuzegidsen (ELKK) en vertegenwoordiger voor het VO bij het Masterplan Techniek Amsterdam, lid van de landelijke visiegroep Technologie voor de VO-Raad en vertegenwoordiger voor het VO bij het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voor VO-MBO Amsterdam (RMC).

Het CvB is gezamenlijk verantwoordelijk voor Onderwijs en Innovatie.

De voorzitter van het CvB had in 2019 de volgende nevenfuncties:

- Commissaris bij Woonstichting De Key (lid van de auditcommissie);
- Lid Adviesraad Europees Platform - Nuffic

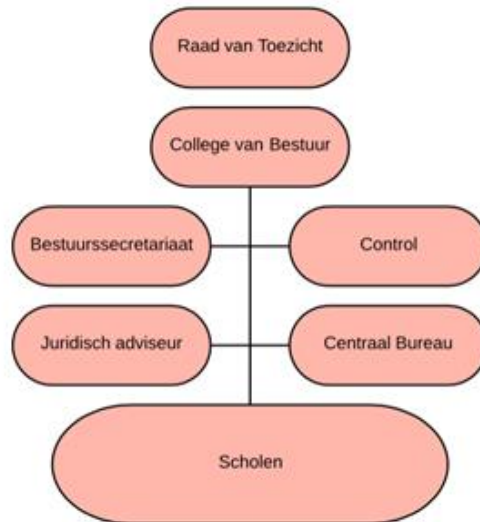
Het lid van het College van Bestuur had in 2019 geen nevenfuncties.

Ondersteunende diensten

Ter ondersteuning van de scholen is er een Centraal Bureau waar functionele diensten zijn ingericht op het gebied van Control, HRM, Financiën, ICT, Facilitaire Zaken & Vastgoed en Gebouwbeheer, Centrale Leerlingenadministratie. Een deel van de ondersteunende diensten is eveneens decentraal belegd.

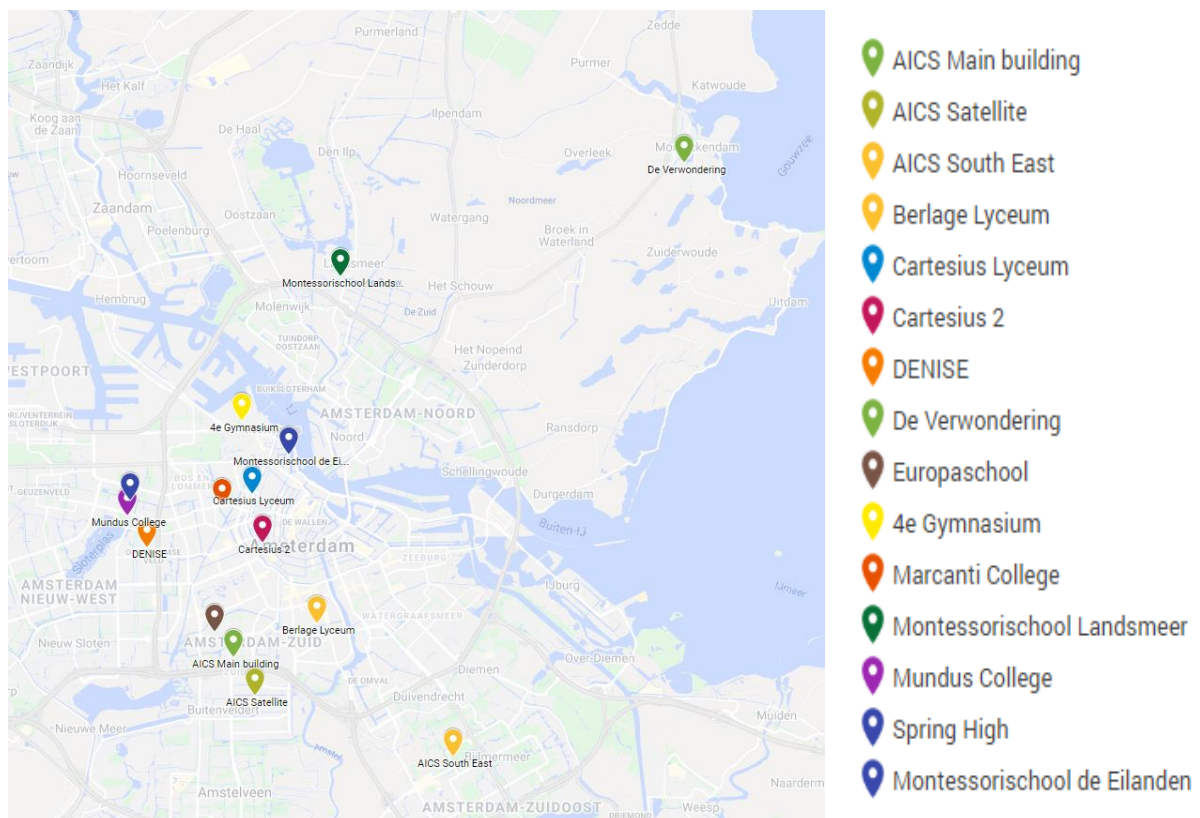
Tot de staf van het College van Bestuur behoort het bestuurssecretariaat en de juridische adviseur.

Organogram Esprit Scholen

Scholen

Onder Onderwijsstichting Esprit gevestigd te Amsterdam (Esprit Scholen) – bestuursnummer bevoegd gezag 40586 - ressorteren in 2019 de volgende scholen:

Leerlingenaantallen: het aantal leerlingen per 1 oktober 2019 is gebaseerd op de gegevens uit de begroting van 2020, omdat de definitieve beschikking nog niet is afgegeven. Het aantal leerlingen met betrekking tot andere jaren is gebaseerd op de indertijd afgegeven definitieve beschikking.

Voortgezet Onderwijs		1-10-19	1-10-18	1-10-17	1-10-16	1-10-15
17YS	Mundus College/Spring High	1066	1040	945	935	950
17YS	Berlage Lyceum	1118	1099	1098	1117	1138
17YS	DENISE-Voortgezet Onderwijs	380	268	232	213	154
17YS	Marcanti College	539	589	624	645	661
17YS	Cartesius 2	395	311	202	89	0
17YS	Cartesius Lyceum	700	728	760	801	818
17YS	AICS-Voortgezet Onderwijs	625	491	466	464	439
30GC	Het 4e Gymnasium	785	817	835	780	761
Totaal VO		5608	5343	5162	5044	4921
Primair Onderwijs		1-10-19	1-10-18	1-10-17	1-10-16	1-10-15
24TC	AICS-Primair Onderwijs	884	741	725	646	544
24TC	Europaschool	397	370	338	302	290
24NT	De Eilanden	258	261	258	252	262
03PS	Montessorischool Landsmeer	221	226	230	228	226
24TC	DENISE -Primair Onderwijs	197	147	119	114	98
30XD	De Verwondering	110	110	106	0	0
08CA	WSV	428	432	436	436	437
Totaal PO		2495	2287	2212	1978	1857
Totaal		8103	7630	7374	7022	6778

Verbonden partijen

Aan Esprit Scholen is een aantal organisaties gelieerd zoals boekenfondsen, steunfondsen en rechtsvoorgangers van scholen. Deze betreffen:

- Stichting Mr. Dr. Spaander-Fonds;
- Stichting Leermiddelen en Activiteiten Vestiging Berlage;
- Stichting Montessori Basisschool de Westelijke Eilanden;
- Watergraafsmeerse Schoolvereniging;
- Stichting Boeken- en Leermiddelenfonds Esprit Scholengroep, Vestiging Marcanti;
- Vereniging van Eigenaars de Bickershoek;
- Stichting Vrienden van het Cartesius Lyceum;
- Stichting Kind & Muziek Landsmeer.

Op basis van de statuten van bovenstaande gelieerde stichtingen zijn ze geen van allen consolidatieplichtig omdat er geen sprake is van beslissende zeggenschap door Esprit Scholen.

1.3 Governance

Esprit Scholen heeft een Raad van Toezicht (hierna: RvT) en een College van Bestuur (hierna: CvB). Het CvB bestaat uit twee bestuurders. De RvT telt vanaf 2019 zes leden. Er is een duidelijke scheiding tussen bestuur en toezicht. Esprit Scholen houdt zich aan de code goed bestuur van de VO-raad en de PO-raad.

Cruciaal is het uitgangspunt dat het CvB bestuurt en dat de RvT toezicht houdt. Aan het toezicht wordt door de RvT van Esprit Scholen op de volgende wijze invulling gegeven: voorop staat het uitgangspunt dat de RvT er op moet kunnen vertrouwen dat zij tijdig en volledig wordt geïnformeerd door het CvB over alle zaken die relevant zijn voor het goed uitoefenen van de toezichthoudende taken. Daarnaast zijn de kaders voor de invulling van het toezicht: de statuten, de reglementen van de RvT, het reglement van het CvB, het managementstatuut, en het toetsingskader. Hieronder volgt een samenvatting van het toetsingskader alsmede de stand van zaken in 2019.

Toezichtsvisie

De RvT wil vanuit een maatschappelijke betrokkenheid als toezichthouder actief en structureel verantwoording afleggen aan interne en externe belanghebbenden. De RvT heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het CvB en op de algemene gang van zaken binnen Esprit Scholen. De RvT staat het bestuur met raad ter zijde en vervult ook de rol van werkgever en beslist over benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en ontslag van de bestuurders.

Het CvB stuurt de organisatie aan en is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen van de organisatie. Het CvB draagt zorg voor de strategie, de financiering, het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling. Het CvB legt hierover verantwoording af aan de RvT. Het CvB verschaft de RvT gevraagd en ongevraagd tijdig de informatie die nodig is voor de uitoefening van de taak van de RvT. Het CvB is verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving en voor het beheersen van de risico's verbonden aan de activiteiten van de organisatie. Het CvB rapporteert hierover aan de RvT en bespreekt de interne risicobeheersing- en controlesystemen met de RvT.

Het toezicht van de RvT op het CvB omvat in ieder geval:

- De maatschappelijke resultaten (de realisatie van de doelstellingen van Esprit Scholen);
- De kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording;
- De financiële resultaten: efficiency en financiële continuïteit;
- De financiële verslaggeving;
- De wijze waarop risico's verbonden aan de activiteiten van Esprit Scholen worden ingeschat en hoe daarmee wordt omgegaan;
- De kwaliteit van de interne risicobeheersing;
- Het toetsen van het draagvlak in de organisatie inzake het gevoerde en het te voeren beleid en de werksfeer in de organisatie middels overleg met de GMR;
- Naleving van toepasselijke wet- en regelgeving;
- Naleving van de Governance code VO;
- De kwaliteit van het onderwijs en de onderwijsondersteunende processen.

Toezichtkader

De RvT wordt vooraf betrokken bij majeure (beleids)ontwikkelingen en verzamelt die informatie die noodzakelijk wordt geacht om te kunnen beoordelen of het handelen van het CvB voldoet aan de daaraan vooraf gestelde eisen, vormt zich daarover een oordeel en intervenueert eventueel naar aanleiding daarvan. De eisen die aan het handelen van het CvB worden gesteld zijn vooraf vastgelegd in het toezichtkader op de volgende aandachtspunten:

- Identiteit
- Betrokkenheid omgeving
- Strategie
- Uitvoering
- Werkgeverschap
- Onderwijskwaliteit
- Financiën en risicomanagement

Buiten de informatievoorziening vanuit het CvB beschikt de RvT over aanvullende bronnen van informatievoorziening. Het gaat dan om de rapportages van en het gesprek met de accountant, de rapporten van en het gesprek met de Onderwijsinspectie, het structureel overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, de informatie die de leden van de RvT opdoen tijdens individuele werkbezoeken aan de scholen, de gesprekken die tijdens de RvT vergaderingen worden gevoerd met uitgenodigde schooldirecteuren (in aanwezigheid van het CvB) en de in het reglement auditcommissie opgenomen mogelijkheid voor het Hoofd Control om, indien nodig, rechtstreeks met de RvT overleg te voeren. Tevens zijn er gesprekken die de remuneratiecommissie in het kader van de beoordeling van het CvB voert met schoolleiders, de voorzitters van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en met vertegenwoordigers van het Centraal Bureau. Jaarlijks bezoeken de leden van de RvT twee scholen op persoonlijke titel. Daarnaast neemt de RvT ieder jaar tijd voor een zelfevaluatie en staat stil bij het aftredings-/benoemingsschema en de profielen leden van de RvT. De jaarlijkse zelfevaluatie heeft plaatsgevonden op 18 oktober 2019. Daarin zijn aan bod gekomen 'lessons learned' uit eerdere evaluaties, nieuwe aandachts- en ontwikkelpunten, samenstelling van de RvT, de taakverdeling binnen de RvT en de voorbereiding van de zelfevaluatie 2020. De zelfevaluatie van het CvB heeft plaatsgevonden in maart 2020.

1.4 Verslag van de Raad van Toezicht

De RvT is in 2019 viermaal in vergadering bij elkaar gekomen, waarbij het CvB aanwezig was.

De vergaderingen vonden plaats op een van de Esprit Scholen (met uitzondering van de RvT strategiemiddag) en startten met een presentatie van de desbetreffende schoolleider. Het aantal RvT leden is in 2019 in verband met het vertrek van het RvT lid, Ellen Soerjatin, teruggebracht naar zes leden en er is naar aanleiding hiervan een herverdeling van de RvT portefeuilles vastgesteld.

In alle vergaderingen is uitgebreid stil gestaan bij de strategische koers van Esprit Scholen, de kwaliteit van het onderwijs, de financiën (inclusief de risicoparagraaf), governance, de algemene gang van zaken bij Esprit Scholen, de externe ontwikkelingen en de samenwerking in Amsterdam. Daarnaast hebben de volgende onderwerpen speciaal aandacht gehad:

- Kwaliteitsbeleid van Esprit Scholen en het nieuwe toezichtkader van de Inspectie;
- Managementletter 2018 en het jaarverslag/jaarrekening 2018;
- Begroting 2020 en meerjarenbegroting 2020 – 2022;
- Voortgang projecten ICT & Onderwijs en veiligheid;
- De lopende bouwprojecten: renovatie Berlage Lyceum, Huisvesting DENISE en Cartesius 2 en nieuwbouw AICS South East;
- Governance;
- De ontwikkelingen van het Techniekonderwijs;
- Het nieuwe RPO 2020 – 2025;
- Onderwijsontwikkelingen in Amsterdam en de rol van Esprit Scholen daarin en de krimp in West;
- Mogelijke samenwerking Esprit-VOvA;
- De Europese aanbestedingsregels i.c.m. het inkoopbeleid;
- Stads brede ontwikkelingen met betrekking tot de ouderbijdragen;
- Lerarentekort.

Honorering Raad van Toezicht

De kosten van de RvT waren in 2019 € 76.313. Deze kosten hadden met name betrekking op de honorering ad €72.275. De overige kosten van individuele leden hadden betrekking op reiskosten, parkeerkosten en opleidingskosten. De RvT heeft ook als geheel kosten gemaakt tot een bedrag van € 2.717. Deze kosten hadden betrekking op het lidmaatschap VTOI en vergaderkosten.

In 2018 heeft de RvT besloten om de honorering van commissies gelijk te trekken en de honorering voor de leden en de voorzitter te verhogen in 2018 en deze voor 2019 en 2020 te bevriezen.

Lid	Functie	Bruto honorering excl. BTW	Onkosten op jaarbasis excl. BTW	Totaal
Sandra Lutchman	Voorzitter Raad van Toezicht	16.775	209	16.984
Frans Roozen	Voorzitter Auditcommissie	11.100	0	11.100
Marc van der Meer	Voorzitter Onderwijscommissie	11.100	136	11.236
Jacinta Duttenhofer	Lid Raad van Toezicht	11.100	450	11.550
Mieke van den Berg	Lid Raad van Toezicht	11.100	0	11.100
Romain Rijk	Lid Raad van Toezicht	11.100	526	11.626
Alle leden			2.717	2.717
Totaal		72.275	4.038	76.313

Reguliere vergaderingen

In 2019 hebben vier vergaderingen van de RvT plaatsgevonden. Hieronder volgt een summier beschrijving van elke vergadering.

22 maart 2019 met als hoofdonderwerpen: de kwaliteit van het onderwijs bij Esprit Scholen en de strategische koers. In verband met het vertrek van Ellen Soerjatin (RvT lid) de herverdeling van de RvT portefeuilles (invulling RvT commissies). Daarnaast zijn onder andere de volgende onderwerpen besproken: De visie van het CvB op ICT & Onderwijs. De lopende bouw(verbouw)projecten: renovatie van het Berlage Lyceum, huisvesting Cartesius 2, nieuwbouw AICS en de opening van AICS South East aan de Darlingstraat. De resultaten van de matchingprocedure en naar aanleiding hiervan het in kaart brengen van de verschillende scenario's in Amsterdam West, het nieuwe RPO 2020 – 2025 en de notitie "Groeï & Krimp". Tevens is besproken: De samenwerking Esprit Scholen/VOvA, stand van zaken Techniekonderwijs en de gevolgen van het lerarentekort. Financiën: Managementletter 2018, voortgangsrapportage, rapportage risicoanalyse en stand van zaken Europese aanbestedingen (advies EY en Van Doorne).

28 juni 2019 met als hoofdonderwerpen het jaarverslag 2018 en de jaarrekening 2018 in aanwezigheid van de accountant. De accountant geeft een goedkeurende verklaring af en op basis hiervan zijn in deze vergadering het jaarverslag 2018 en de jaarrekening 2018 goedgekeurd door de RvT. In deze vergadering zijn voorts besproken: de zelfevaluatie van de RvT en het nieuwe toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs. Tevens zijn de volgende 'vaste' onderwerpen besproken: Financiën, Stand van zaken Techniekonderwijs, Onderwijsontwikkelingen in Amsterdam en de rol van Esprit Scholen daarin, voortgang samenwerking Esprit Scholen/VOvA en stand van zaken ICT & Onderwijs.

27 september 2019 strategiemiddag (zie hiervoor het onderdeel strategiemiddag).

6 december 2019 met als hoofdonderwerpen de begroting 2020 en meerjarenbegroting 2020-2022. In deze vergadering zijn de begroting 2020 en meerjarenbegroting 2020-2022 op advies van de auditcommissie goedgekeurd door de RvT. Daarnaast zijn de volgende onderwerpen besproken: ontwikkelingen van het onderwijs: o.a. het RPO, Techniekonderwijs en ontwikkeling van de kwaliteitszorg. Tevens zijn besproken: Financiën, huisvestingszaken (Berlage Lyceum, Cartesius 2 en AICS South East), ICT & Onderwijs, proces werving nieuw RvT lid en vaststelling functieprofielen RvT vanwege einde zittingstermijn Frans Roozen medio 2020. In deze vergadering zijn tevens de zittingstermijnen van de RvT leden: Mieke van den Berg en Marc van der Meer, met nog vier jaar verlengd.

Strategiemiddag

Jaarlijks wordt er een bijeenkomst georganiseerd die over de strategie van Esprit Scholen gaat. De RvT en het CvB bespreken en discussiëren op basis van een aantal thema's dan over de strategische koers van Esprit Scholen voor de komende jaren. Tijdens deze bijeenkomst zijn de volgende drie hoofdthema's besproken:

1. Scenario's Esprit Scholen naar aanleiding van de krimp in het vmbo. Hierbij is de vraag voorgelegd wat in het kader van kansengelijkheid de mogelijke alternatieven zijn om het vmbo onderwijs in West te versterken. Tevens is besproken wat de eventuele dilemma's en risico's zijn voor Esprit Scholen.
2. Het starten van een nieuwe Techniek- school in Amsterdam Noord, de inhoud van het techniekonderwijs, de denkbare bestuurlijke constructie en de eventuele risico's voor Esprit Scholen.

3. Een verdergaande samenwerking en mogelijk bestuurlijk samengaan met VOvA. Hierbij werd meegenomen de maatschappelijke opdracht van Esprit Scholen, de eventuele nadelen van deze schaalgrootte en de kansen en de risico's.

Tot slot werd op verzoek van de voorzitter van de RvT met elkaar gedeeld of de strategiemiddag op basis van bovengenoemde thema's aan de verwachtingen heeft voldaan.

Auditcommissie

De RvT heeft uit haar midden een auditcommissie benoemd, bestaande uit twee leden: Frans Roozen (voorzitter auditcommissie) en Jacinta Duttenhofer (lid auditcommissie). De auditcommissie is viermaal bij elkaar gekomen in 2019 in aanwezigheid van het CvB en het Hoofd Control. Aan twee vergaderingen is ook deelgenomen door het Hoofd Financiële Administratie en het Hoofd Vastgoed. Er is gesproken over de gang van zaken met betrekking tot de financiën van Esprit Scholen, met name of de organisatie financieel in control is. In 2019 zijn de volgende hoofdonderwerpen besproken: de begroting 2020, de meerjarenbegroting 2020-2022, financiële voortgang en risicorapportage 2019 en de jaarrekening 2018 (in aanwezigheid van de accountant). Daarnaast zijn onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- De managementletter 2018 en het accountantsverslag 2018;
- Jaarverslag 2018 en jaarrekening 2018 (in aanwezigheid van de accountant);
- Bestemmingsreserve 2018;
- Aanpassing treasurystatuut en treasury activiteiten 2018;
- De Kaderbrief 2020 – 2022;
- Vaststelling uitgangspunten Europese aanbestedingen op basis van de adviezen van EY en Van Doorne i.c.m. Inkoopbeleid en maatregelen verbetering processen financiële administratie (t.a.v. inkoop);
- IT Audit en Voortgang ICT projecten;
- Taskforce Marcanti College;
- Samenwerking Esprit Scholen - VOvA;
- Huisvestingszaken (vastgoedregister en de bouw/verbouwprojecten), Huisvestingsplan 2019 – 2023, de actualisatie van het MOP (Meerjaren huisvestingsplan) en de voor- en nadelen van het bouwheerschap;
- Planning en implementatie Project NFA (overstap Esprit Scholen naar een nieuwe financiële applicatie) en plan van aanpak afdeling FA (financiële administratie);
- Ontwikkelingen ouderbijdragen;
- Rapportages die als vast onderwerp worden besproken: voortgangsrapportage, flash rapportage, rapportage risicoanalyse en prognose versus realisatie.

Commissie Kwaliteit, Onderwijs, Governance (hierna: commissie KOG)

De RvT heeft uit haar midden een commissie KOG benoemd, bestaande uit twee leden: Marc van der Meer (voorzitter commissie KOG) en Romain Rijk (lid commissie KOG).

De commissie KOG is in 2019 viermaal bij elkaar gekomen in aanwezigheid van het CvB en tweemaal was daarbij aanwezig Dyane Brummelhuis (MT lid).

Er is met name gesproken over de kwaliteit van het onderwijs van Esprit Scholen, de onderwijsinnovaties en over governance. In 2019 zijn onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Onderwijsmanifest;
- Huisvesting Cartesius 2;

- De mogelijk nauwere samenwerking tussen Esprit Scholen en VOvA;
- Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen 2020 – 2025;
- Sterk Techniek Onderwijs Amsterdam;
- Het Esprit beleid omtrent schoolexaminering in het VO;
- Het vernieuwde Toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs;
- Ontwikkelingen met betrekking tot het ICT-beleid;
- De krimp in het vmbo;
- Scenario's voor Esprit Scholen in Amsterdam West;
- Optimaliseringstraject: 'Esprit naar een volledige kwaliteitscyclus';
- De werking en het nut van de samenwerkingsverbanden: Amsterdam-Diemen PO, VO en Waterland;
- Onderwijsinnovatie;
- HRM: Professionalisering, inductie, opleidingsschool en lerarentekort;
- Medezeggenschap;
- Islamitisch onderwijs in Amsterdam.

Remuneratiecommissie

De RvT heeft uit haar midden een remuneratiecommissie benoemd, bestaande uit twee leden: Mieke van den Berg (voorzitter remuneratiecommissie) en Sandra Lutchman (lid remuneratiecommissie, tevens voorzitter RvT).

De RvT hanteert een jaarlijkse cyclus van beoordelingsgesprekken met het CvB. Om het beeld over het functioneren van het CvB ten behoeve van de beoordelingsgesprekken met het CvB aan te vullen, vinden gesprekken plaats met een vertegenwoordiging van het MT, de staf en de GMR. Deze gesprekken worden mede gevoerd op basis van de algemene beoordelingscriteria, waarvan de prioritering jaarlijks in onderling overleg met het CvB wordt vastgesteld.

De structuur van het beoordelingsgesprek met het CvB bestaat uit een plenair deel waarin met de beide bestuurders gezamenlijk wordt gesproken en een individueel gesprek met de afzonderlijke bestuurders. Van deze gesprekken zijn verslagen gemaakt. De RvT heeft zijn waardering uitgesproken voor de betrokkenheid en deskundigheid van het CvB en hun inspanningen om in gezamenlijkheid in Amsterdam een aantal belangrijke onderwijsthema's, zoals techniekonderwijs te agenderen. Ook positief is het unanieme beeld van een goed functionerend en goed samenwerkend CvB, dat intern de diversiteit aan stakeholders ruimte en support geeft voor optimale prestaties en extern weet te engageren en verbinden.

De RvT toetst jaarlijks of de bezoldiging van het CvB in lijn is met het bezoldigingskader bestaande uit de CAO Bestuurders VO, de Wet Normering Topinkomens (WNT), en de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren, waarin onder meer een klassenindeling met een sectoraal bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen in het VO ('OCW-norm') is vastgelegd. Het bezoldigingsmaximum voor 2019 is voor Esprit Scholen op basis van complexiteitsklasse E, € 164.000. Het vrijwillig afbouwen van de bezoldiging van de voorzitter van het CvB conform de OCW-norm (afpraak uit 2017) is een jaar eerder gerealiseerd dan voorgenomen.

Samenvattend oordeel Raad van Toezicht

Esprit Scholen zet zich in voor hoogstaand onderwijs voor alle leerlingen in Amsterdam en Waterland. Het geheel aan PO- en VO-scholen en de diversiteit van onze leerlingen stimuleren ons tot het optimaliseren en verder verbeteren van ons onderwijsaanbod om de leerprocessen van onze

leerlingen maximaal te bevorderen. Onze visie, ambitie, agenda en strategische koers zijn verwoord in het Onderwijsmanifest 2018-2022 getiteld “Grenzeloos leren”. In 2019 is onze tweede Internationale School, gevestigd in Amsterdam Zuidoost, geopend. Het jaar 2019 is met een positief financieel resultaat afgesloten.

Concluderend is de RvT tevreden over de gang van zaken met betrekking tot de interne organisatie; positief over het onderwijs en de rol die Esprit Scholen speelt ten aanzien van de onderlinge verbinding tussen onderwijsinstellingen ten behoeve van de leerlingen en de innovatie in het onderwijs die dat ondersteunt.

De RvT bestond in 2019 uit de volgende personen:

Sandra Lutchman Functie Nevenbetrekkingen	Voorzitter van de RvT, tevens lid Remuneratiecommissie Directeur Sandra Lutchman Consulting Lid van het bestuur en voorzitter van de Adviesgroep van European Women on Boards, Brussel Lid RvT Haagse Hogeschool, lid commissie Onderwijs en Onderzoek
Mieke van den Berg Functie Nevenbetrekkingen (onbezoldigd)	Lid van de RvT, voorzitter Remuneratiecommissie Lid Raad van Bestuur Woningstichting Eigen Haard (tot 1 feb 2020) Lid College van Bestuur Hogeschool Inholland (vanaf 1 feb 2020) Voorzitter RvC Techniek Nederland Verzekeringen, per 1 juli 2018 Lid RvT MOC 't Het Kabouterhuis per 1 januari 2019
Jacinta Duttenhofer Functie Nevenbetrekkingen	Lid van de RvT, op voordracht van de GMR, tevens lid auditcommissie Juridisch adviseur Voorzitter Klachtencommissie tevens voorzitter Commissie van Beroep SVOAZ (Stichting Voortgezet Onderwijs Amsterdam Zuid) Onafhankelijk commissievoorzitter bij het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK) Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Gezinssupport.nu BV
Marc van der Meer Functie Nevenbetrekkingen	Lid van de RvT, tevens voorzitter Commissie KOG Bijzonder hoogleraar Onderwijsarbeidsmarkt aan de Tilburg Law School en het CAOP in Den Haag Onafhankelijk wetenschappelijk adviseur voor de MBO-sector verbonden aan de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) Lid van de Sociaaleconomische Raad Brabant Lid van de Raad van Advies van Consortium Beroepsonderwijs Voorzitter Nederlandse Vereniging van Arbeidsverhoudingen
Romain Rijk Functie Nevenbetrekkingen	Lid van de RvT, tevens lid Commissie KOG Oud-Voorzitter College van Bestuur Stichting Carmelcollege Geen
Frans Roozen Functie Nevenbetrekkingen	Lid van de RvT, tevens vice voorzitter en voorzitter Auditcommissie Hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam en voorzitter VU Center for Executive Education Lid Raad van Advies Vereniging Register Controllers Lid RvT NHL Stenden Hogeschool

Rooster van aftreden leden Raad van Toezicht Onderwijsstichting Esprit

	Naam	Functie	Aanvang zittingsperiode	Einde 1 ^e termijn op:	Einde 2 ^e termijn op:

1.	Mieke van den Berg	Lid RvT, tevens voorzitter Remuneratiecommissie	25/09/2015	25/09/2019	25/09/2023
2.	Jacinta Duttenhofer	Lid RvT, tevens lid auditcommissie Bekleedt vanaf 16/05/2014 tevens de 'GMR-Stoel'	16/05/2014	16/05/2018	16/05/2022
3.	Sandra Lutchman	Voorzitter RvT, tevens lid Remuneratiecommissie	16/05/2014	16/05/2018	16/05/2022
4.	Marc van der Meer	Lid RvT, tevens voorzitter Commissie KOG	01/01/2016	01/01/2020	01/01/2024
5.	Romain Rijk	Lid RvT, tevens lid Commissie KOG	01/12/2016	01/12/2020	01/12/2024
6.	Frans Roozen	Lid RvT, tevens Voorzitter Auditcommissie en vice voorzitter	01/06/2012	01/06/2016	01/06/2020

De leden van de RvT zijn voor de periode van vier jaar benoemd met de mogelijkheid om de zittingsperiode eenmaal voor de periode van vier jaar te verlengen. Het betreft geen automatische verlenging: leden geven hun bereidheid tot verlenging aan en de RvT neemt vervolgens de beslissing tot verlenging (of niet). De achtergrond van deze handelwijze is dat zowel de RvT als het individuele lid op deze manier bewust een commitment voor de tweede termijn aangaan. Na de maximale zittingsperiode van acht jaar is herbenoeming niet meer mogelijk.

1.5 Verslag van de GMR

In het voorjaar 2018 zijn er bij de verschillende vestigingen van de school MR-verkiezingen geweest. Hierdoor werd er in de eerste vergadering na de zomervakantie in een nieuwe samenstelling vergaderd, met een aantal nieuwe leden. De GMR is in 2019 tien keer bijeen geweest, waarvan vijf keer samen met het College van Bestuur.

Een belangrijk onderwerp binnen de GMR was de huisvesting betreffende Cartesius 2. Helaas ging de huisvesting aan de Plantage Muidergracht niet door. De kosten voor de verbouwing liepen dermate op dat de Gemeente Amsterdam dat niet verantwoord achtte, dit tot grote teleurstelling van ouders, leerlingen en medewerkers. Na veel overleg met betrokkenen verhuist Cartesius 2 in augustus 2020 naar haar permanente locatie aan het Geertje Wielemaplein 1 op Zeeburgereiland.

Een ander onderwerp wat als vast agendapunt binnen de GMR is besproken is het lerarentekort. In de loop van het jaar heeft de GMR verschillende plannen mogen lezen over wat er op gemeentelijk niveau en Espritbreed gedaan werd.

Een derde onderwerp was de samenwerking met het VOvA. Helaas is die samenwerking op o.a bestuursniveau niet doorgegaan.

Ook is de samenwerking van 4 schoolbesturen om samen een nieuwe techniekschool te starten uitvoerig besproken in de GMR. Dit onderwerp loopt nog.

In het kader van Good Governance heeft tevens een geslaagde bijeenkomst plaatsgevonden met de RvT over het lerarentekort. Geregeld heeft Jacinta Duttenhofer (lid RvT) de GMR-vergadering. De samenwerking tussen GMR en CvB, alsmede GMR en RvT, is in 2019 goed verlopen.

Er is in 2019 een twee avonden durende scholing voor nieuwe GMR- en MR leden geweest die werd verzorgd door de AOB. De avonden werden zeer goed bezocht. Verder heeft Mohammed Chatbi, hoofd controller van Esprit Scholen, een cursus 'lezen van de begroting' verzorgd voor alle leden van de GMR. Dit werd door de leden zeer gewaardeerd en als zeer zinvol bestempeld.

De agenda van de GMR-vergaderingen wordt opgesteld door het Dagelijks Bestuur van de GMR en het CvB. Het hoofd HRM speelt hierin eveneens een belangrijke rol. Het is gebruikelijk dat twee weken later de GMR vergadering met het CvB plaatsvindt, die op haar beurt twee weken later wordt gevolgd door de onderlinge GMR-vergadering waarin de besluiten worden genomen. Er zijn binnen de GMR een viertal commissies werkzaam die het mogelijk maken om de bespreking van de onderwerpen in de GMR-vergadering te verkorten. De commissies in 2019 gingen over de volgende onderwerpen: financiën, HR, onderwijs en duurzaamheid. Hieronder volgt een overzicht van de verschillende behandelde onderwerpen per commissie.

I. Commissie financiën

- Bestemmingsreserve 2018 (positief advies)
- Begroting 2020 (positief advies)
- Meerjarenbegroting 2020-2022 (positief advies) met een doorkijk naar 2023-2024
- Kaderbrief 2020-2022 (positief advies)
- Maandelijks Financiële rapportages

II. Commissie HR

- Aanpak Lerarentekort/Amsterdamse Lerarenagenda
- Vakantieregeling 2019-2020 (positief advies)
- Ouderenbeleid n.a.v. beëindigen BAPO-regeling
- Medewerkersonderzoek
- Update functiemix
- Bestuursformatieplan 2019 (positief advies)
- Strategische HR-agenda inzake lerarentekort
- Reiskosten/woonkostensubsidie Gemeente Amsterdam
- PMO-implementatie

III. Commissie Duurzaamheid

- Aanpassingen werkplan inzake duurzaamheid
- Gezonde kantines

IV. Commissie Onderwijs

- Huisvesting Cartesius 2 (positief advies)
- Aanpassingen in het loting matchingssysteem (positief advies)
- VO drempelloos doorstromen (positief advies)
- Update leerlingenstatuut

Algemene agendapunten:

- Jaarverslag externe vertrouwenspersoon;
- Voortgang Eigenrisicodragerschap PO;
- ICT-audit;
- Terugblik Matching procedure;
- Stand van zaken Marcanti College;
- Functieprofielen Raad van Toezicht (positief advies);
- Vakantieregeling (positief advies);
- Aanpassing Examenreglement (instemming);
- De huisvesting van Esprit Scholen in algemene zin: verbouwing Mondriaangebouw (DENISE), aanzet verbouwing pand voor Cartesius-2, Verbouwing entreehal Mundus-College, aanzet aanpassingen gebouw Berlage-Lyceum.

Nadere informatie over de behandelde onderwerpen is te vinden in de notulen onder 'Medezeggenschap' op de website van Esprit Scholen.

1.6 Activiteiten en samenwerkingsverbanden gedurende het verslagjaar

1.6.1 Internationalisering

Esprit Scholen maakt zich sterk voor multicultureel, dynamisch en internationaal onderwijs en streeft naar verdere internationalisering van haar onderwijsaanbod. Onder 'internationalisering' wordt in dit verband het volgende verstaan:

- Inrichting van ons onderwijs op zodanige wijze dat leerlingen van Esprit Scholen internationaal georiënteerd ('internationally minded') worden. Dit maakt het mogelijk dat zij zich in hun verdere ontwikkeling en loopbaan thuis voelen in de wereld, die wereld kunnen duiden, diversiteit zien als een meerwaarde, nieuwsgierig zijn, contexten willen en kunnen begrijpen en zich als een waardig wereldburger kunnen gedragen. Dit bevorderen wij o.a. door een breed aanbod aan talen en het aanleren van interculturele kennis en vaardigheden. Om het aanbod van talen op onze scholen te vergroten en de ontmoeting tussen de diverse culturen en sociale achtergronden te bevorderen.
- Inrichting van ons onderwijs op basis van erkende en gewaardeerde verschillen in cultuur, nationaliteit en herkomst tussen leerlingen en medewerkers. Esprit Scholen richt zich vanuit zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid op alle in Amsterdam (en directe omgeving) gevestigde leerlingen van 4 tot circa 18 jaar oud. Esprit Scholen biedt een gedifferentieerd aanbod dat aansluit bij de specifieke behoeften en wensen van verschillende groepen.

Op grond van het beleidsplan internationalisering zijn de scholen stap voor stap bezig om het onderwijs verder te internationaliseren. Dit is terug te vinden in de meerjarenplannen en de activiteitenplannen van de verschillende scholen.

Het gaat hierbij o.a. over het aanbieden van meer talen ook op jonge leeftijd. Het aanbieden van meer internationaal georiënteerde curricula als TTO (tweetalig MAVO, HAVO, VWO), IMYC, IPC, MYP en DP.

Zowel DENISE als Cartesius 2 hebben het DP programma aan hun profiel toegevoegd. DENISE is hier al mee gestart en Cartesius 2 zal in 2021 van start gaan. De AICS voert het PYP in en gaat het Career-related programme (CP) aanbieden.

De toenemende interesse in internationaal onderwijs vertaalt zich ook in de nieuwbouw en de verbouwing van onze schoolgebouwen:

- De Nieuwe Internationale School DENISE is in het voorjaar 2019 verhuisd naar een geheel verbouwde locatie in Amsterdam West;
- De tijdelijke locatie van de AICS aan de Brandstraat is inmiddels verlaten. De school is sinds augustus 2019 gehuisvest in een tijdelijke locatie aan de Darlingstraat in Amsterdam Zuid Oost. Sinds de opening is er sprake van een sterke toename van het aantal leerlingen. De eindbestemming van deze locatie is het “Zandkasteel” aan het Bijlmerplein te betrekken in 2023;
- De AICS locatie aan de Prinses Irenestraat wordt vervangen door nieuwbouw aan de A.J. Ernststraat. De bouw van de school start door vertraging in de aanbesteding in het voorjaar van 2020 en zal in 2022 in gebruik worden genomen.

Werken in een internationale context

Esprit Scholen biedt scholing aan voor alle medewerkers om het werken in een internationale context te ondersteunen. Voorbeelden daarvan zijn de cursussen Engels en didactiek die worden aangeboden. Daarnaast worden er seminars en lezingen aangeboden die te maken hebben met internationalisering.

Op DENISE is het afgelopen jaar een internationale conferentie (IAIE) georganiseerd en een bijeenkomst met scholen uit de regio die de ambitie hebben om te internationaliseren.

1.6.2 Samenwerkingsverbanden

Esprit Scholen had in het verslagjaar de volgende externe bestuurlijke samenwerkingsverbanden:

- De vereniging van scholen in het voortgezet onderwijs (VO-raad);
- De vereniging van scholen in het primair onderwijs (PO-raad);
- Vereniging OSVO: de vereniging OSVO is een vereniging van vertegenwoordigers van schoolbesturen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs;
- Breed Bestuurlijk Overleg (BBO): dit is het bestuurlijk overleg van de Amsterdamse scholen voor het primair onderwijs;
- Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen: Esprit Scholen is lid van dit samenwerkingsverband;
- Samenwerkingsverband PO Zaanstreek en Waterland;
- Samenwerkingsverband PO Amsterdam-Diemen;
- Convenant met het ROC van Amsterdam: Esprit Scholen en het ROC van Amsterdam hebben een meerjarig convenant gesloten om de samenwerking en de doorlopende leerroutes in de praktijk te realiseren;
- Opleiden met Esprit is een door het Ministerie van Onderwijs erkende opleidingsschool. Dit is een samenwerkingsverband tussen Esprit Scholen, de Interfacultaire Lerarenopleiding van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam om studenten op te leiden;
- Academisch opleiden met Esprit: dit is een samenwerkingsverband tussen Esprit Scholen, de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam om studenten op te leiden door praktijkonderzoek in te zetten voor onderwijsontwikkeling;
- Esprit Scholen is een samenwerking aangegaan met Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden om onderwijs te geven aan Leerlingen uit de bovenbouw van het PO en onderbouw VO (Spring High/Tiener College).

1.6.3 Klachten

In deze paragraaf volgt een overzicht van interne (klacht)zaken en externe (klacht)zaken en klachten ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) 2019.

Jaartotaal 2019: in totaal is 49 keer gevraagd om een uitspraak bij een verschil van mening.

- 33 x een interne zaak: 7 x gegrond, 7 x in onderling overleg opgelost, 13 x ongegrond, 2 x in behandeling, 4 x niet-ontvankelijk;
- 16 x een externe zaak: 6 x gegrond, 2 x ongegrond, 1 x deels gegrond, 2 x in onderling overleg opgelost, 5 x overig /nog in behandeling.

In vergelijking met het vorig jaar 2018 is het aantal klachten ongeveer gelijk gebleven: van 50 naar 49. Het aantal zaken intern was in 2018 en 2019 33 Het aantal zaken extern is van 17 naar 16 gegaan.

Uitgesplitst naar groep:

- 36 x door ouders/leerlingen: 7 x gegrond, 1 x deels gegrond, 8 x in onderling overleg opgelost, 13 x ongegrond, 4 x niet-ontvankelijk, 3 x in behandeling
- 4 x door medewerkers: 1 x gegrond, 2 x ongegrond, 1 x nog in behandeling
- 9 x door Esprit Scholen: 5 x gegrond, 1 x in onderling overleg opgelost, 3 x overig /nog in behandeling

Toelichting interne zaken: in een interne zaak neemt het bestuur na zorgvuldig onderzoek een beslissing in de aangedragen klacht.

Soort	Leerlingen/ouders/derden	Personeel	Totaal
Administratie Loting/Matching Aanmelding/Toelating	1 gegrond 1 in onderling overleg opgelost		2
Optreden school/docent CAO-zaken	8 ongegrond 3 gegrond 2 nog in behandeling	1 ongegrond	14
Lessen/Cijfers Communicatie Bijdragen	2 ongegrond 3 gegrond 2 in onderling overleg opgelost		7
Overplaatsing Schorsing Verwijdering	2 ongegrond 4 in onderling overleg opgelost 4 niet-ontvankelijk		10
Totaal	32	1	33

Toelichting externe zaken: in een externe zaak geven externe en onafhankelijke deskundigen een oordeel over een voorgelegde Espritzaak. De klachtenprocedure bij de Landelijke Klachtencommissie (LKC) en de Geschillencommissie Passend Onderwijs zijn vanwege het 'externe oordeel' ook extern geplaatst. Klachten worden door Esprit Scholen beschouwd als waardevolle signalen en als een waardevolle bijdrage aan het verbeteren van de algemene gang van zaken.

Soort	Leerlingen/ouders/derden	Personeel	Esprit Scholen	Totaal

Landelijke klachtencommissie Onderwijs	1 deels gegrond 1 in onderling overleg opgelost 1 nog in behandeling			3
Commissie Functiewaardering		1 ongegrond		1
Geschillencommissie passend onderwijs	1 ongegrond			1
Procedure DUO			2 gegrond 2 nog in behandeling	4
Procedure Minister			1 in onderling overleg opgelost	1
Procedure gemeente			1 gegrond	1
Overige juridische procedures – onder de rechter		1 gegrond 1 nog in behandeling	2 gegrond 1 nog in behandeling	5
Totaal	4	3	9	16

Ter vergelijking:

Jaar	Espritklachten	LKC klachten *
2018	10	276
2017	10	239
2016	1	230
2015	7	227
2014	18	212
2013	4	194
2012	11	173
2011	7	153

*Bron: Jaarverslag 2018 LKC

1.6.4 Duurzaamheid

In onze rol als onderwijsinstelling werken we aan duurzame bewustwording van onze leerlingen en in onze bedrijfsvoering maken we steeds duurzamer keuzes.

Esprit Scholen sluit zich aan bij de definitie van duurzaamheid zoals deze is opgesteld door de World Commission on environment and Development van de Verenigde Naties in het rapport 'Our Common future':

‘Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen.’

Via de Sustainable Development Goals willen de Verenigde Naties tot en met het jaar 2030 in gezamenlijkheid met burgers, bedrijven en overheden werken aan duurzame ontwikkeling. De onderstaande 17 hoofddoelstellingen vormen samen met 169 subdoelstellingen het belangrijkste internationale duurzaamheidskader voor de komende 15 jaar. In deze doelen zitten veel aanknopingspunten voor de scholen.

Via onze onderwijsprogramma's maken wij leerlingen bewust en laten we zien en ervaren dat iedereen kan bijdragen.

De huisvesting

Bij de bouw, verbouwing, onderhoud en beheer van onze scholen is duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt. We maken onze gebouwen energiezuinig door verbeterde isolatie, duurzame

verwarmingssystemen, invoering van ledverlichting, het aardgasvrij te maken en zelf energie op te wekken. De PV panelen bij het Marcanti College, het Mundus College en het Cartesius Lyceum zijn inmiddels opgeleverd en operationeel.

In 2019 is het beleid geïntroduceerd dat ieder project van Esprit Scholen waar mogelijk vanuit de volgende principes wordt ontworpen en uitgevoerd. Circulariteit, natuurinclusiviteit en energieneutraliteit. Dit beleid is inmiddels concreet toegepast op de volgende projecten:

- Renovatie en aanpassing nieuwe gebouw voor Cartesius 2;
- Renovatie van de gevel van het Mundus College;
- Renovatie van het Berlage Lyceum;
- Uitbreiding en vernieuwing interieur van Spring High;
- Inrichting speelplaats van de Europaschool;
- Rainproof (vasthouden water bij hevige regenval) ontwerpen dak en terrein nieuwbouw AICS;
- Verbouwing AICS (Zandkasteel) in Zuid Oost (hergebruik materialen, meubels).

Frisse Scholen Klasse B

De gemeente Amsterdam heeft een inventarisatie uitgevoerd naar het binnenklimaat van het primair onderwijs (PO) scholen. De ambitie is om op alle PO-scholen binnenklimaat Frisse Scholen Klasse B te realiseren. Door tevens energiebesparende maatregelen toe te passen zullen de exploitatiekosten niet stijgen ondanks de toevoeging van installaties. Montessorischool de Eilanden, de Europaschool en AICS Satellite hebben meegedaan aan dit project. Middels CO2 meters wordt het binnenklimaat gemonitord.

De bedrijfsvoering

Esprit Scholen maakt duurzame keuzes op het gebied van afvalstromen, recycling, circulaire inrichting en inkoop.

De gezonde schoolkantine

Een gezonde schoolkantine is in onze ogen een plek waar jongeren makkelijk gezondere keuzes maken. Wat je aanbiedt en de manier waarop je eten aanbiedt, heeft namelijk altijd effect op de keuzes van de leerlingen. En dat kan richting gezond en richting ongezond. Verschillende Esprit Scholen doen hieraan mee.

Personeel en organisatie

Esprit Scholen stimuleert het fietsgebruik en gezonde voeding. Sport en beweging passen in het vitaliteitsbeleid. Aan werkdruk en de balans werk-privé wordt aandacht besteed in de gesprekken tussen medewerker en leidinggevende. Waar gewenst wordt ondersteund met specifieke interventies, zowel teambreed als op individueel niveau. Medewerkers maken vooral gebruik van de vergoeding voor diverse sportabonnementen en ook de e-bikes zijn populair.

1.7 Verslag regeling kwaliteit voortgezet onderwijs en regeling prestatiebox

1.7.1 Kwaliteit

In 2019 heeft Esprit Scholen gewerkt aan de optimalisatie van de kwaliteitscyclus.

Dit proces bestond uit drie onderdelen: 1) het herzien van de kwaliteitsindicatoren voor het PO en het VO, 2) het invoeren van zelfevaluaties voor de scholen van Esprit en 3) het invoeren van Collegiaal Waarderende Kwaliteitsonderzoeken.

1) Kwaliteitsindicatoren

In 2017 hebben het CvB van Esprit Scholen en het Managementteam overeenstemming bereikt over een set van kwaliteitsindicatoren, waarover elke school per kwartaal aan het CvB rapporteert. Deze set bevat 8 à 10 indicatoren, die onderling iets verschillen voor de PO- en VO-scholen. De kwaliteitsindicatoren voor het PO zijn in 2019 geactualiseerd en opnieuw vastgesteld door het CvB. In 2020 worden de kwaliteitsindicatoren voor het VO herzien. De indicatoren voor het PO zullen in 2020 voor het eerst worden gebruikt.

In 2019 zijn voor zowel het PO als het VO de volgende indicatoren gebruikt:

Voor de PO-scholen:

- Inspectieoordeel;
- Score eindtoets (Cito-toets of andere toets);
- Scores Sociaal Emotionele Ontwikkeling;
- Percentage schooladviezen vwo, havo en vmbo;
- Rendement groepen 4 en 6 per leergebied (rekenen, begrijpend lezen en technisch lezen);
- Tevredenheid medewerkers;
- Tevredenheid ouders en leerlingen;
- Opleidingsbudget versus realisatie;
- Schoolplan (mate van de realisatie voorgenomen doelstellingen in het activiteitenplan).

Voor de VO-scholen:

- Inspectieoordeel;
- Slagingspercentages;
- Tussentijdse uitstroom;
- Percentage docenten met bevoegdheid;
- Opleidingsbudget versus realisatie;
- Tevredenheid medewerkers;
- Tevredenheid ouders en leerlingen;
- Schoolplan (mate van de realisatie voorgenomen doelstellingen in het activiteitenplan).

Aanvullend zijn voor de AICS (internationale school) ook de volgende indicatoren van toepassing:

- CIS-accreditatie PO en VO (vindt elke 5 jaar plaats);
- International Baccalaureaat (IB) Evaluation (vindt elke 5 jaar plaats);
- Score eindtoets (CAT) PO.

Criteria bij de indicatoren PO:

- Inspectieoordeel: basistoezicht;
- Score van de eindtoets: benchmark Vensters PO;
- Score sociaal-emotionele ontwikkeling: de test moet afgenomen zijn;
- Percentage schooladviezen vmbo/havo/vwo: mogen niet meer dan 5% afwijken van de streefgetallen;
- Rendement groepen 4 en 6: in het volgsysteem moeten tenminste de onderdelen technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen groen kleuren;

- Tevredenheid medewerkers: de maatstaf voor de tevredenheid is de score op de thema's bevlogenheid, betrokkenheid en tevredenheid ten opzichte van de score van Esprit Scholen en ten opzichte van de vorige meting;
- Tevredenheid ouders en leerlingen: de respons moet minimaal 70% zijn t.o.v. de meest recente benchmark. Leerlingen 6.6 en ouders 8.0 gemiddeld;
- Opleidingsbudget versus realisatie: 95%;
- Schoolplan en activiteitenplan: mate van realisatie t.o.v. de doelstellingen.

Criteria bij de indicatoren VO:

- Inspectieoordeel: basistoezicht;
- Slagingspercentages streefgetallen: vwo 90%, havo 85%, vmbo 95%;
- Bevoegdheid docenten: Interne norm 98% (inclusief benoembare docenten);
- Opleidingsbudget versus realisatie: 95%;
- Tevredenheid medewerkers: de maatstaf voor de tevredenheid is de score op de thema's bevlogenheid, betrokkenheid en tevredenheid ten opzichte van de score van Esprit Scholen en ten opzichte van de vorige meting;
- Tevredenheid ouders en leerlingen: respons moet minimaal 70% zijn t.o.v. de meest recente benchmark schooljaar. Leerlingen 6.6 en ouders 8.0 gemiddeld;
- Schoolplan en activiteitenplan: mate van realisatie t.o.v. de doelstellingen.

Ten aanzien van de kwaliteitsindicatoren zijn de volgende uitkomsten gerealiseerd:

Resultaten PO:

- Inspectieoordeel: alle PO-scholen hebben basistoezicht;
- Score eindtoets: alle PO-scholen voldeden aan de gestelde norm;
- Score sociaal-emotionele ontwikkeling: alle test zijn afgenomen en bij de meeste scholen was de uitkomst positief;
- Percentage schooladviezen vmbo/havo/vwo: bij vier van de vijf scholen week het percentage meer dan 5% af van het streefgetal;
- Rendement groepen 4 en 6: het rendement kleurden bij één school groen, bij twee oranje en bij twee rood;
- Tevredenheid ouders en leerlingen: de tevredenheid van de ouders en leerlingen was bij drie scholen gelijk aan of hoger dan de beoogde gemiddelde. Bij drie scholen lag de score er net onder;
- Opleidingsbudget versus realisatie: Op één school na heeft iedere school de norm van 95% behaald;
- Schoolplan en de SOP: iedere school heeft de doelstellingen in het school kunnen verwezenlijken;
- CIS accreditatie: de AICS PO had in 2019 de CIS accreditatie.

Resultaten over 2019 VO:

- Inspectieoordeel: alle VO-scholen hebben basistoezicht, behalve de havo-afdeling van het Marcanti College. De havo afdeling van het Marcanti is bezig met een herstelopdracht vanuit de Inspectie van het Onderwijs;
- Slagingspercentages streefgetallen: twee van de zeven scholen hebben de streefgetallen kunnen realiseren;
- Bevoegdheid docenten: Zes scholen hebben de norm van 98% behaald, twee scholen zitten net onder deze norm;
- Opleidingsbudget versus realisatie: vier scholen hebben tenminste 95% van hun opleidingsbudget gerealiseerd, twee scholen hebben dit percentage net niet weten te realiseren en twee scholen zitten er ruim onder;
- Tevredenheid ouders en leerlingen: de tevredenheid van de ouders en leerlingen was bij vier

scholen gelijk aan of hoger dan de beoogde gemiddelde. Bij één school lag de score er net onder en bij drie scholen lagen de gemiddelde cijfers er te ver onder;

- Schoolplan en activiteitenplan: iedere school heeft de doelstellingen in het school kunnen verwezenlijken;
- CIS accreditatie: de AICS VO had in 2019 de CIS accreditatie;
- IB evaluation: de uitkomsten van de IB evaluation waren positief.

2) Zelfevaluaties

Voor een belangrijk deel sluiten de CvB kwartaalrapportages aan op de eisen (basiskwaliteit) die de Inspectie van het Onderwijs aan scholen stelt. Zo geven de rapportages een goed beeld van de behaalde resultaten per school. Voor een volledige evaluatie van de onderwijskwaliteit was echter nog iets meer nodig dan enkel de rapportages die de scholen nu opleveren. Op basis hiervan is in 2019 besloten dat de scholen om de twee jaar een uitgebreidere 'zelfevaluatie' aanleveren. In de zelfevaluatie wordt uitvoeriger ingegaan op onderdelen die voortkomen uit de doelstellingen vanuit de overheid en het schoolbestuur en die de school zichzelf heeft gesteld in het schoolplan. De zelfevaluaties zijn in 2019 geschreven door de schoolleiders en de uitkomsten zijn besproken met het CvB.

3) Collegiaal waarderende kwaliteitsonderzoeken

Om te toetsen of de zelfevaluatie valide is, is in 2019 besloten om in 2020 te starten met het afnemen van collegiaal waarderende kwaliteitsonderzoeken. Een waarderend kwaliteitsonderzoek richt zich op wat er in de kiem al goed gaat en wat de geauditeerde school nog (verder) kan verbeteren. Een team van medewerkers van andere Esprit scholen, die een auditorentraining hebben gevolgd, bezoekt een geselecteerde Esprit school waarbij een deel van de zelfevaluatie wordt geverifieerd.

1.7.2 Zorg

Sociale veiligheid

De veiligheidsbeleving onder leerlingen wordt jaarlijks gemeten. Deze meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen is uitgevoerd in 2019. De resultaten van deze meting waren positief.

Passend onderwijs Esprit scholen PO

Organisatie

Binnen de PO scholen van Esprit is er een structureel overleg tussen de directie en intern begeleiders van de scholen om uitvoering van de wet op het passend onderwijs vorm te geven en scholing te organiseren in het kader van het passend onderwijs voor de teams, voor IB-ers en schoolleiding.

Het IB/directieoverleg vindt acht keer per jaar plaats. Tijdens dit overleg worden de aangevraagde arrangementen besproken, geëvalueerd en expertise wordt uitgewisseld. Scholing wordt georganiseerd in het kader van het passend onderwijs voor de teams, IB-ers en schoolleiding. Onderwerpen zijn afhankelijk van de behoeften die er onderling leven.

De controller zorgt voor het overzicht van de ingezette middelen. Dit overzicht wordt besproken tijdens het overleg.

Op directieniveau is samenwerking in het managementteam al georganiseerd en gefaciliteerd vanuit het bestuur van de stichting. De schoolleider van montessorischool 'de Eilanden' is portefeuillehouder vanuit het managementteam en is aanspreekpunt van de PO scholen.

Allocatie

De middelen voor de basisondersteuning en het extra budget ten behoeve van het passend onderwijs, gaan het schooljaar 2019-2020 rechtstreeks naar de scholen. Tijdens het IB/directie-overleg, leggen de scholen steeds verantwoording af over de besteding en de voortgang van de aanwezige arrangementen.

Arrangement Espritscholen

Voor de besteding van extra middelen voor een leerling of groep leerlingen wordt de onderstaande procedure gehanteerd op onze scholen:

- Voor iedere aanvraag wordt een OPP (ontwikkelingsperspectief) gemaakt door de IB-er en de groepsleerkracht. Blijkt na verloop van tijd dat de verwachting is dat het kind, de eindtermen van het basisonderwijs niet zal halen, dan wordt er een groeidocument gemaakt. Het groeidocument voor de aanvraag wordt ingevuld door de IB-er van de betreffende school en zo nodig gedeeld met de leden van het IB/directieoverleg;
- Ouders hebben schriftelijk toestemming gegeven voor de aanvraag;
- De aanvraag wordt besproken in het IB/directieoverleg van iedere school afzonderlijk. Regelmatig staat dit onderwerp op de agenda van het IB/directie overleg;
- De school verantwoordt, zo nodig, aan het IB/directieoverleg over de interventie en de inzet van de middelen d.m.v. een kort verslag;
- Eventueel vervolg aanvraag.

Schoolondersteuningsprofiel

Alle scholen hebben een SOP opgesteld volgens het format van het SWV. Deze staan op de website van de scholen.

Extra ondersteuning

Voor de uitvoering van de ondersteuning wordt gebruik gemaakt van zowel personeel van binnen als van buiten de school.

Er waren geen formele geschillen betreffende passend onderwijs op de scholen. Bij de AISC is er wel een verschil van mening tussen school en ouders aangaande de inhoud van het groeidocument. Hierover zijn gesprekken tussen ouders, het SWV en de school gevoerd.

De ervaringen met het SWV zijn positief.

Passend onderwijs Esprit Scholen VO

Esprit Scholen is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam Diemen. Dit is een vereniging waarin de 26 schoolbesturen met ruim 80 scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Amsterdam en Diemen samenwerken aan de uitvoering van de Wet passend onderwijs. Het bestuur van het Samenwerkingsverband bestaat uit zes leden. Deze leden zijn afkomstig uit het bestuur van de samenwerkende scholen en de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband. Namens Esprit Scholen neemt Ruth Kervezee deel als bestuurslid van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam Diemen.

De VO-scholen van Esprit Scholen hebben in 2019 ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband Amsterdam Diemen-VO ontvangen om te investeren in de interne zorgstructuur ter versterking van de kwaliteit van de basis- en extra ondersteuning. Met deze middelen moeten de scholen ook extra ondersteuning aan individuele leerlingen bieden. Deze

middelen zijn verantwoord in 2019. Uit de verantwoording blijkt dat de scholen de toegekende middelen hebben uitgegeven aan:

- Ondersteuning voor (individuele) leerlingen;
- Investerings in de interne zorgstructuur en scholing;
- Interne en externe kwaliteitsverbetering;
- Inzet trajectklassen;
- Extra inkoop (S)TOP-plaatsen, School2Care;
- Versterking van kernteamvoorzitters, vakgroepvoorzitters en leidinggevendenden;
- Trainingen, bijv. faalangsttraining en examenvreestraining;
- Ondersteuning in de samenvoeging van de onderbouw pro en vmbo.

Resultaten en reflecties per school

Hieronder volgt een korte analyse van de meest opmerkelijke resultaten per school op het gebied van bovenschoolse voorzieningen, thuisblijvers, op- en afstroom en wat er is geboden aan extra ondersteuning bovenop de basisvoorziening. Esprit Scholen doet haar best om uitstroom zoveel mogelijk te voorkomen en wanneer het voor komt, dit goed te begeleiden. Alle scholen hebben een SOP opgesteld en vanaf 2017 volgen zij het format van het SWV. De SOP's staan op de websites van de scholen. Ouders en leerlingen kunnen via de website precies lezen welke ondersteuning de school hen kan bieden. Voor de uitvoering van de ondersteuning wordt gebruik gemaakt van zowel personeel van binnen als van buiten de school. De komst van de AVG heeft ervoor gezorgd dat gegevensuitwisseling met de zorgpartners versleuteld of beveiligd plaatsvindt.

AICS

De AICS is een Engelstalige school en de ketenpartners zoals de jeugdarts, leerplichtambtenaar en de ouderkindadviseur (OKA) spreken goed Engels. De meeste ouders en leerlingen spreken niet genoeg Nederlands om gebruik te maken van faciliteiten van het samenwerkingsverband, zoals het transferium of STOP. De AICS heeft een zorgteam dat de leerlingen ondersteunt. In 2019 hebben ruim 50 leerlingen ondersteuning gehad in studievastigheden. Ruim 30 leerlingen hebben sociale emotionele steun gehad op school. De leerlingen van het examenjaar konden zich inschrijven voor workshops faalangst. Verder hebben de leerlingen workshops gehad van externe instanties zoals Qupido en de GGD over social media, sexting en seksuele voorlichting. De mentoren hebben ook trainingen gevolgd over dezelfde onderwerpen. De focus komende jaren zal ook meer liggen op het trainen van de mentoren.

De AICS had in 2019 1 thuiszitter. Deze leerling is begeleid met ondersteuning van externe instanties. Ruim 40 leerlingen hebben ondersteuning gehad van de ouderkindadviseur.

Berlage

Het docententeam van het Berlage Lyceum toont zich begripvol, betrokken en behulpzaam in de ondersteuning aan alle leerlingen. Docenten zijn bereid mee te denken over het inzetten en toepassen van, soms kleine maar soms ook meer ingrijpende aanpassingen voor leerlingen die extra ondersteuning bij de schoolgang of het onderwijsproces nodig hebben.

In 2019 is er een toename vastgesteld van leerlingen die door somberheidsklachten, gediagnosticeerde depressiviteit of angststoornis dreigden uit te vallen.

Voor deze leerlingen is waar mogelijk en zinvol, gewerkt met een aangepast en individueel rooster voor zowel de lessen als de afname van toetsen. Ook heeft de school onderwijs op afstand gegeven en digitale boekenpakketten verzorgd. Er is voor de leerlingen een OPP opgesteld om de voortgang en afspraken te monitoren, evalueren en eventueel bij te stellen. De begeleiding wordt vormgegeven

door verschillende mensen, zoals ouders, behandelaar, schoolarts, leerplichtambtenaar, mentor, afdelingsleider en zorgcoördinator en de leerling zelf.

Voor enkele leerlingen is een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd en toegekend.

Cartesius Lyceum

Sinds afgelopen jaar worden op de school leerlingen ondersteund die moeite hebben plannen en structureren en zich moeilijk kunnen concentreren. Zij kunnen begeleiding via de trajectklas van Lyceo krijgen en Begeleiding Passend Onderwijs (BPO) volgen. Het eerste is primair gericht voor het schoolwerk, het tweede is primair gericht op de leerling en zijn/haar onderwijsbehoeften. Zonder deze steun dreigen deze leerlingen af te stromen of uit te stromen. Op deze manier lukt het om ze binnenboord te houden.

Cartesius 2

C2 is een school in opbouw, met een innovatief onderwijsconcept, dat ook een bijzonder beroep doet op de studievoordigheden en zelfstandigheid van de leerlingen.

De zorgstructuur (in opbouw) is erop gericht leerlingen optimaal te ondersteunen. Daarom is er in 2019 geïnvesteerd om metacognitieve vaardigheden aan te leren bij leerlingen. Docenten zijn en worden op dit specifieke onderwerp geschoold. Er kan daarnaast een aantal keer per week gebruik worden gemaakt van het Studielokaal, waar leerlingen onder toezicht van 15.00 tot 16.30 uur kunnen werken. De basiszorg is steviger gemaakt door o.a. versterken mentoraat, opzetten leerlijnen pedagogiek en specifieke begeleiding leerlingen. Daarnaast biedt de Begeleider Passend Onderwijs individuele leerlingbegeleiding. Om zo volgens een handelingsgerichte manier, oplossingsgericht doelen te bereiken. Docenten werken daar waar nodig, met individuele ontwikkelingsperspectief plannen (OPP's).

De school heeft gebruik gemaakt van het bovenschoolse voorzieningentraject en de mogelijkheid om leerlingen te laten overstappen naar een zusterschool.

DENISE

Er is veel geïnvesteerd in een nieuwe zorgstructuur binnen DENISE. Er wordt binnen DENISE niet meer gesproken over zorg, maar ondersteuning. Begin schooljaar 2019-2020 is het nieuwe ondersteuningsbeleid gepresenteerd aan de gehele school. De twee ondersteuningscoördinatoren werken in zowel het PO als VO om een doorgaande lijn in de ondersteuning te creëren en te waarborgen. Er is veel ingezet op het versterken van leraren en mentoren in de eerstelijns ondersteuning van leerlingen, waaronder samen leerlingbesprekingen voorbereiden, meer handelingsgericht werken en beter registreren. De Begeleider Passend Onderwijs van Altra richt zich ook op het handelen van de leraar naast de begeleiding van individuele leerlingen. Er is geïnvesteerd in de samenwerking met netwerkpartners, zoals het OKT, JGZ en leerplicht door hen uit te nodigen op DENISE en heldere werkafspraken te maken. De verzuimcoördinator en ondersteuningscoördinatoren werken samen om het verzuim van de leerlingen goed in beeld te hebben met als doel dit te verminderen. Leerlingen worden via de ondersteuningscoördinatoren aangemeld bij leerplicht of worden opgeroepen voor een preventief spreekuur van de leerplichtambtenaar. Dossiers van nieuwe leerlingen worden altijd door de ondersteuningscoördinatoren bekeken om te bepalen of DENISE kan voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.

De taalcoördinator heeft ingezet op het versterken van het taal docentschap van leraren binnen DENISE door lessen te bezoeken, daar waar nodig ondersteuning en voorlichting te geven.

Voor een enkele leerlingen is een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd en toegekend.

Het 4e Gymnasium

In augustus 2019 is met het wisselen van de zorgcoördinator het geven van de faalangstreductietraining een onderdeel geworden van het (hiermee verder uitgebreide) zorgcoördinaat. De faalangstreductietraining wordt in alle jaarlagen aangeboden. Het interne zorgteam, bestaande uit de zorgcoördinator, docent-begeleider passend onderwijs, BPO en OKA richt zich naast begeleiding van individuele leerlingen steeds meer op het begeleiden van docenten bij het omgaan met deze leerlingen in de klas. Met name de docent-begeleider passend onderwijs en BPO worden hiervoor ingezet. Een belangrijk onderdeel van deze begeleiding bestaat uit het vergroten van de kennis van docenten van de uitdagingen en behoeften van zorgleerlingen, bijvoorbeeld aan de hand van workshops over zorg. Ook bij besprekingen over de moeizame relatie tussen (een deel van) het docententeam en een specifieke klas wordt een lid van het zorgteam gevraagd om mee te denken.

Marcanti College

Het Marcanti College heeft een nieuwe zorgstructuur ingericht om in te kunnen spelen op het meer innovatieve en klasdoorbrekende onderwijs in de eerste drie leerjaren.

Dit is de PM-structuur in de school en is opgebouwd rondom vier verschillende professionele momenten (PM), die opeenvolgend zijn. Dat zijn ook de momenten waarop besluiten over de aard en intensiteit van de begeleiding aan leerlingen worden genomen. De professionele momenten kennen een opbouw van begeleidingsmomenten. Hoe verder in de opschaling van de ondersteuning, hoe meer er gewerkt wordt vanuit een steeds scherpere goed geconcretiseerde ondersteuningsvraag, inclusief met eventuele versterkte inzet van interne/externe specialisten. Op deze manier krijgen leerlingen snel de nodige passende ondersteuning. Deze ondersteuning kan plaatsvinden in de klas of buiten de klas. De PM zijn ook momenten van professionele reflectie van degene, die op dat moment de ondersteuning verleent/verlenen.

Door veel te investeren op de toeleiding en het specificeren van de hulpvraag van de leerlingen door het docententeam (met ondersteuning van de zorgcoördinatie) komt ook de hulpvraag van de lesgevende docenten concreet in beeld. De capaciteit om in de klas te kunnen inspelen op de specifieke leerbehoeftes van leerlingen neemt impliciet toe.

Mundus College

Op het Mundus zijn in 2019 twee grote veranderingen ingevoerd. Er zijn leerjaarcoördinatoren aangesteld die een aantal taken van de MT leden overnemen. Er zijn maandelijks ingeroosterde klassenbesprekingen waardoor iedere klas maandelijks besproken wordt. Daarnaast heeft het Samenwerkingsverband via SJSO een schoolmaatschappelijk werker vanuit Spirit (voor multiprobleem gezinnen) en een medewerker van Yoep ingezet voor pre-diagnostiek.

Het onderbouwteam van het praktijkonderwijs en het vmbo zijn vanaf augustus 2018 succesvol samengevoegd. De kansklas, waarin leerlingen uit het praktijkonderwijs de kans krijgen in drie jaar onderbouw de lesstof van vmbo-basis te doen, loopt goed. We verwachten dat twee leerlingen zullen afstromen dit schooljaar en dat 16 leerlingen doorgaan binnen het vmbo.

Binnen de onder- en bovenbouw van het vmbo zijn we gestart met een pilot formatief lesgeven. Een aantal docenten worden daarin nu geschoold. De pilot zal eind schooljaar 2019-2020 geëvalueerd worden.

De pro-bovenbouw leerlingen krijgen sinds 2019 en echt 'diploma'. Collega's zijn hiervoor geschoold.

Het Mundus College en School2work zijn een verbintenis aangegaan. Het Mundus biedt een onderwijsprogramma op maat aan voor leerlingen die dreigen uit te vallen en die geïnteresseerd zijn in techniek of groen. Schooljaar 2019-2020 zijn er 20 leerlingen in dit traject gestart. Daarnaast wordt er intensief samengewerkt met W&R.

Binnen de Eerste Opvang Anderstaligen-team (EOA-team) is verder gegaan met de training Transformatief Handelen en de scholingen van het ITTA over taalgericht vakonderwijs. Daarnaast zijn er Peerbuddy's gestart en zijn er ontmoetingsdagen met vmbo/pro om elkaar al voor de samenvoeging in het 3de leerjaar beter te leren kennen.

Voor leerlingen met een specifieke zorgvraag (o.a. plannen en organiseren, omgaan met boosheid, sociale vaardigheden, verzuim, faalangst, autistische leerlingen, leerlingen met fysieke beperkingen, langdurig zieke leerlingen, (gedeeltelijke) thuiszitters en gedragsmoeilijke leerlingen) zijn leerlingbegeleiders, begeleider passend onderwijs, zorgcoördinatoren, thuisonderwijs, Qpido, Atos, Jellinek en de TOPklas ingezet. Als de basisondersteuning onvoldoende is, stellen we ontwikkelingsperspectieven op.

Voor enkele leerlingen hebben we gebruik gemaakt van plaatsing op School2Care en School2work en inschakeling van Bascule. Verder hebben we twaalf aanvragen voor een TLV VSO ingediend, waarvan er een is afgewezen.

Schoolbreed volgen de 1ste en 3de klassen jaarlijks workshops van Qpido. Eind schooljaar 2018-2019 is dit voor de 3de klassen niet doorgegaan i.v.m. ongelukkige planning. Qpido houdt sinds 2018-2019 spreekuur op school.

Van de Urban Talent Academy heeft het Mundus gebruik gemaakt voor leerlingen die al eerder wilden overstappen naar het ROC maar die nog niet wisten welke richting zij op wilden en/of nog verdere begeleiding nodig hebben om succesvol te worden op het ROC.

Formele geschillen

Als een leerling naar een school voor speciaal onderwijs gaat, kan dat niet zonder een zogenoemde toelaatbaarheidsverklaring. Een school voor regulier onderwijs kan deze toelaatbaarheidsverklaring aanvragen bij het samenwerkingsverband als de school meent een leerling beter af is op een school voor speciaal onderwijs. Een van de Esprit Scholen heeft in 2019 een dergelijke aanvraag ingediend bij het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband heeft de toelaatbaarheidsverklaring toegekend. Tegen dat besluit heeft de ouder bezwaar aangetekend bij de LBT. De LBT kwam tot het oordeel dat het genomen besluit in stand kon blijven, maar dat er nog wel twee afzonderlijke deskundigenverklaringen aan toegevoegd moesten worden. Verder heeft de LBT geoordeeld dat de motivering van het besluit enige aanpassing behoeft.

1.7.3 Prestatieboxgelden

In de Sectorakkoorden zijn afspraken gemaakt tussen de minister en de PO-raad/VO-raad over kwaliteitsverbetering in het primair en middelbaar onderwijs in de komende jaren (tot en met 2020). Het PO-akkoord is gebaseerd op vier actielijnen, het VO-akkoord is gebaseerd op zeven ambities.

PO

Om deze doelstellingen te verwezenlijken zijn middelen vrijgemaakt: de *prestatiebox*. In het akkoord zijn de volgende vier actielijnen geformuleerd:

1. Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
  2. Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering
  3. Professionele scholen
  4. Doorgaande ontwikkelijnen
- Bij de PO-scholen van Esprit Scholen wordt op verschillende manieren invulling gegeven aan de actielijnen uit het sectorakkoord. Er wordt onder andere geïnvesteerd in de volgende punten:
  - Het verbeteren van de scores van leerlingen die meer ondersteuning behoeven middels extra aandacht voor taal, studievoordigheden, rekenonderwijs, e.d.;
  - Door meer aandacht te hebben voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen middels plusklassen, verrijgingsmodules, aanpassingen van didactische werkvormen/methodieken;
  - Het versterken van de sociale veiligheid;
  - Er is continu aandacht voor de begeleiding van nieuwe docenten, de interne begeleiding van medewerkers, de ontwikkeling van alle docenten en professionaliseringsactiviteiten voor docenten en ondersteunende medewerkers;
  - Er is continu aandacht voor de verbinding tussen onder- en bovenbouw waarmee de doorgaande ontwikkelijnen gewaarborgd kunnen worden.

VO

Om deze doelstellingen te verwezenlijken zijn middelen vrijgemaakt: de *prestatiebox*. In het akkoord zijn zeven ambities geformuleerd:

1. Uitdagend onderwijs voor elke leerling
2. Eigentijdse voorzieningen
3. Brede vorming voor alle leerlingen
4. Partnerschap in de regio
5. Scholen als lerende organisaties
6. Toekomstbestendigheid organiseren: koppeling van onderwijs- en personeelsontwikkeling
7. Nieuwe verhoudingen in verantwoording en toezicht

Bij de VO-scholen van Esprit Scholen wordt op verschillende manieren invulling gegeven aan de ambities uit het sectorakkoord. Er wordt onder andere geïnvesteerd in de volgende punten:

- Het verbeteren van de scores van leerlingen die meer ondersteuning behoeven middels extra aandacht voor taal, studievoordigheden, rekenonderwijs, et cetera;
- Door meer aandacht te hebben voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen middels plusklassen, verrijgingsmodules, het volgen van cursussen op het hoger onderwijs, bèta-plus activiteiten e.d.;
- Door meer aandacht te besteden aan “ruimte voor talent”, onder meer door het aanbieden en stimuleren van vakoverstijgende projecten, keuzemodules en extracurriculaire activiteiten;
- Door het gebruik maken van Chromebooks is het mogelijk tegemoet te komen aan de eigentijdse voorzieningen, de digitalisering van het onderwijs, de lesmethode onafhankelijkheid en de individuele leerbehoeften van de leerlingen;

- Partnerschap wordt gezocht en gevonden in de samenwerking met andere onderwijsstichtingen op het gebied van 10-14 onderwijs, samenwerking met ROC van Amsterdam, Universiteit van Amsterdam, Hogeschool van Amsterdam e.a. Ook deelt een van de scholen kennis en expertise op het gebied van lesgeven in de grootstedelijke context, kansengelijkheid en schoolcultuur en veiligheid als kerngroep lid voor Amsterdam vanuit de landelijke organisatie, met andere scholen in de regio;
- Door scholing en ruimte te bieden en mentoren en docenten op het terrein van (het omgaan met) een veelkleurige leerlingenpopulatie (onder meer door aansluiting bij de Gelijke Kansen Alliantie en deelname aan het traject “De Transformatieve School”);
- Er is continue aandacht voor de begeleiding van nieuwe docenten (bijvoorbeeld door toepassing van het inductiebeleid van Esprit Scholen en de Opleidingsschool voor studenten), de ontwikkeling van alle docenten en professionaliseringsactiviteiten voor docenten en ondersteunende medewerkers;
- Scholen hebben een zelfevaluatie gemaakt die de basis vormt voor collegiale consultaties.

1.7.4 Overige

Werkdrukverlaging sector PO

Voor het PO is vanuit het ministerie van OCW extra geld beschikbaar gesteld aan de scholen om tot een effectieve aanpak van de werkdruk op schoolniveau te komen.

Het MT van Esprit Scholen heeft het onderwerp gezamenlijk besproken. Op schoolniveau zijn de leidinggevenden samen met de lerarenteams tot een aanpak en afstemming van de besteding van de gelden gekomen.

De belangrijkste manieren waarop de extra werkdruk middelen zijn ingezet zijn de volgende:

Op verschillende scholen zijn klassenassistenten, pleinwachten en stagiaires ingezet. Twee onderwijsassistenten starten met de Pabo in de flexibele deeltijd. Verder is op verschillende scholen nagedacht over aanpassingen in de overlegstructuur en de professionele ontwikkeling van het team, bijvoorbeeld door verbreding en verdieping van kennis te realiseren. Hiermee hebben wij zowel financiële als niet financiële middelen ingezet rondom het thema werkdruk verlaging. Een school noemt ook de betere verdeling van de inzet van vakdocenten en op een andere school zijn leraren in duo's gaan werken om de werkdruk gezamenlijk op te kunnen pakken. Deze extra dagen zijn uitbetaald. Een school geeft aan volgend schooljaar te gaan werken met aangepaste lestijden. Op onze Internationale School heeft men als team het beeld kracht bijgezet dat het internationale curriculum een framework moet blijven en geen keurslijf. Ook dit is een niet-financiële maatregel.

De teams van Esprit ervaren met de ingezette middelen dat de werkdruk daadwerkelijk is verlaagd, echter voortschrijdend inzicht geeft aan dat er nog ruimte voor verbetering is. Esprit streeft ernaar dit onderwerp “Werkdruk” structureel te implementeren in de bedrijfsvoering om zodoende hier aandacht voor te blijven houden en dit als een continu proces te blijven monitoren.

Techniekonderwijs

De Techniekafdeling van het Mundus is helemaal vernieuwd. We hebben een ‘Techlab’, waar de leerlingen uit de onderbouw het vak ToVo (technische vormgeving), een samenspel en werking tussen techniek en beeldende vakken krijgen.

Dit ‘Techlab’ is de spin-off naar een veel breder project. De ‘Techschool’ Amsterdam, een school in ontwikkeling waar de uitvinders van morgen hun lessen in de zeven werelden van techniek gaan krijgen.

De vier besturen in Amsterdam die techniek als uitstroom profiel aanbieden hebben de handen in een geslagen om een Techniekschool te bouwen met een geheel nieuw eigentijds curriculum en de meest geavanceerde apparatuur. Deze school zou meer leerlingen moeten trekken voor het techniek onderwijs. De 'Techlabs' op de verschillende scholen dienen onder meer als maaklabs om leerlingen uit het primair onderwijs te interesseren voor techniek en technologie. Esprit is de penvoerder en voortrekker van de nieuwe Techniekschool en levert hier de projectleiders voor de huisvesting en curriculumontwikkeling voor.

Overig

De volgende zaken zijn goed om nogmaals expliciet te benoemen:

- In het VO worden op verschillende van de Esprit Scholen maatschappelijke stages vervuld;
- De vmbo-scholen organiseren extra activiteiten met de omgeving en het bedrijfsleven;
- De Opleidingsschool geeft een extra impuls aan de deskundigheidsbevordering van de docenten.

Esprit Scholen heeft geen activiteiten omtrent de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling in het licht van artikel 2:391 lid 2 BW. *Esprit Scholen heeft geen activiteiten omtrent de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling in het licht van artikel 2:391 lid 2 BW. Onderzoek en ontwikkeling in het licht van artikel 2:391 lid 2 BW heeft betrekking op ontwikkelings- en onderzoekskosten van nieuwe producten, concepten et cetera met het doel om deze in de markt te zetten en hier winst mee te genereren.*

1.8 Financiële positie en resultaten in 2019

Op dit moment is aan de financiële huishouding van Esprit Scholen op dusdanige wijze invulling gegeven dat zij werkt als een organisatie waarbij op stichtingsniveau een duidelijke toegevoegde waarde bestaat. Als financieel beleid zijn er bestuursindicatoren die als uitgangspunt zijn vastgesteld door het CvB en goedgekeurd door de RvT. Aan de indicatoren zijn normen gekoppeld. Deze normen vallen binnen de signaleringsgrenzen van de onderwijsinspectie. Het gaat om de indicatoren solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en het weerstandsvermogen.

Alle baten worden direct aan de scholen toebedeeld. Dit betekent dat de scholen de baten ontvangen zoals deze zijn toegekend/beschikt door de subsidiegever. De kosten van het centraal bureau en het CvB worden volledig doorbelast aan de scholen. Het CvB en het centraal bureau mogen niet meer kosten dan de afgesproken kaders binnen Esprit Scholen. Deze kaders worden in overleg met het managementteam vastgesteld door het CvB.

Het CvB bepaalt de kaders per school. Dit is conform de lumpsum gedachte. Esprit breed moet o. a. het eigen vermogen voldoen aan de interne norm. Mede hierom stelt het CvB het resultaat per school binnen de gestelde kader vast om te kunnen sturen op het eigen vermogen van de stichting. Op deze manier kunnen groei, krimp en tegenslagen opgevangen worden en is er Esprit breed ruimte voor innovatie. De hoogte van het eigen vermogen 'ademt' mee met de ontwikkeling van de risico's.

1.8.1 Kengetallen

De financiële prestaties van Esprit Scholen laten zich goed typeren door een aantal kengetallen. Deze getallen sluiten aan op de gehanteerde kengetallen van de Onderwijsinspectie.

Financiële kengetallen		Toelichting	Berekening	2019	2018	2017	2016	2015
Budgetbeheer	Rentabiliteit	Resultaat tov de baten	Resultaat delen door de totale baten	0,82%	-1,85%	1,08%	1,21%	0,18%
	Liquiditeit	Geeft aan of de organisatie aan haar korte termijn betalingsverplichtingen kan voldoen	Vlootende activa delen door kortlopende schulden	1,7	1,6	2,1	1,8	1,9
	Investeringsratio	Geeft aan in hoeverre er geïnvesteerd wordt	Investerings versus afschrijvingen	2,0	1,2	1,2	1,5	0,7
Vermogensbeheer	Solvabiliteit 1	Mate waarin de organisatie in staat is financiële tekorten op te vangen. En geeft weer of een bestuur op de langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.	Eigenvermogen delen door totale vermogen	32%	29%	39%	38%	42%
	Solvabiliteit 2	Mate waarin de organisatie in staat is financiële tekorten op te vangen. En geeft weer of een bestuur op de langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.	Eigenvermogen plus voorzieningen delen door totale vermogen	47%	43%	54%	52%	55%
	Weerstandsvermogen	De mate waarin de risico's opgevangen kunnen worden met het eigen vermogen	Totaal eigenvermogen delen de totale baten	17%	17%	20%	20%	20%
	Weerstandsvermogen Exclusief bestemmingsfond en bestemmingsreserves	De mate waarin de risico's opgevangen kunnen worden met het eigen vermogen	Eigen vermogen exclusief bestemmingsreserves en bestemmingsfonds delen door de totale baten	13%	13%	13%	13%	13%

Budgetbeheer: rentabiliteit, liquiditeit en investeringsratio

De rentabiliteit is positief komt uit op 0.82 %. Dit kengetal valt binnen de signaleringsgrens (0% - 5%). De liquiditeit (1,7) is nagenoeg gelijk aan vorig jaar. Er is voldoende liquiditeit om op de korte termijn aan de kortlopende schulden te kunnen voldoen. De investeringsratio (2) is hoger dan vorig jaar. Dit wordt met name veroorzaakt door de eerste inrichtingsinvesteringen in de groeischolen (AICS South East, DENISE en Cartesius 2).

Vermogensbeheer: solvabiliteit en weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is gelijk gebleven ten opzichte van 2018 (17%). Solvabiliteit 1 is uitgekomen op 32%. Solvabiliteit 2 is uitgekomen op 47% (ondergrens 30%). De solvabiliteit is voldoende (ondergrens 30%). Deze valt binnen de signaleringsgrenzen van de inspectie.

Concluderend kan worden gesteld dat Esprit Scholen een gezonde financiële positie heeft.

1.8.2 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Risicobereidheid Esprit Scholen

De implementatie van de ambities uit ons onderwijsmanifest 2018-2022 leidt onvermijdelijk tot het nemen van risico's. De impact van de risico's kunnen de verwezenlijking van deze ambities in verschillende mate in gevaar brengen. Het begrip 'risicobereidheid' is onderdeel van het risicomanagementproces. De risicobereidheid of 'risk appetite' van Esprit Scholen is de mate waarin Esprit Scholen bereid is risico's te nemen in de realisatie van haar doelstellingen. De risicobereidheid wordt of zal jaarlijks door het CvB geëvalueerd worden en indien nodig aangepast.

De mate waarin Esprit Scholen bereid is risico's te lopen bij de realisatie van haar doelstellingen verschilt per risicocategorie. Hierna volgt de risicobereidheid per risicocategorie.

Categorie	Risicobereidheid	Toelichting
Strategisch	Gematigd	Esprit Scholen is bereid gematigde risico's te nemen bij het nastreven van haar ambities zoals verwoord in het onderwijsmanifest 2018-2022. Esprit Scholen is steeds op zoek naar de balans tussen haar maatschappelijke functie m.b.t. het onderwijs (lage risicoacceptatie) en haar ambities en initiatieven voor innovatie van het onderwijs (hogere risicoacceptatie).
Financieel	Laag	Esprit Scholen stuurt op een gezonde financiële positie om primair de continuïteit van het onderwijs inclusief ondersteuning te waarborgen. Esprit Scholen is niet bereid risico's te lopen die de signaleringsgrenzen van de onderwijsinspectie in gevaar brengen/overschrijden
Operationeel	Laag	Esprit Scholen richt zich vooral op het behoud van de continuïteit van de primaire en ondersteunende processen. Esprit Scholen streeft ernaar de risico's die deze continuïteit in gevaar kunnen brengen zoveel mogelijk te beperken/mitigeren. Onze risicoacceptatie is in dit verband laag. Voorbeelden zijn: personeel, huisvesting, IT-infrastructuur, facilitaire ondersteuning en (financiële) informatievoorziening.
Compliance	Laag	Esprit Scholen moet voldoen aan alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Esprit Scholen heeft daarbij in het bijzonder aandacht voor wet- en regelgeving op het gebied van onderwijs- en onderzoekskwaliteit, veiligheid op scholen, aanbestedingen, financiële rapportage en de AVG. Esprit Scholen hanteert een 'zero tolerance' beleid bij corruptie, fraude en alle andere vormen van ongewenst gedrag.

Om het benodigde weerstandsvermogen te bepalen, wordt een risicoanalyse opgesteld van concrete risico's die niet afgedekt worden door voorzieningen. Het betreft risico's op het gebied van leerlingen, personeel en organisatie, huisvesting, bekostiging en kwaliteit van het onderwijs. Met de risicoanalyse wordt bepaald welk vermogensniveau nodig is om de risico's van de komende drie jaar af te dekken. In de berekening wordt niet alleen de financiële impact bepaald, maar ook de kans wanneer het risico zich voordoet.

Het benodigde weerstandsvermogen op basis van de risicoanalyse is vastgesteld op € 9.591.955 en de conclusie is dat het vermogen per 31 december 2019 voldoende is om de toekomstige risico's af te dekken. De omvang van het risico is exclusief de mogelijke effecten van de coronacrisis op de toekomstige financiële positie van Esprit Scholen.

Voor Esprit Scholen zijn de volgende risico's kritisch:

Wat betreft de baten:

- Daling van het leerlingenaantal in het voortgezet onderwijs vmbo;
- Aanpassingen in de bekostiging LWOO en Leerplusarrangement VO. Het gaat om de verdelingssystematieken;
- Fluctuaties in het aantal nieuwkomers.

Wat betreft de lasten:

- Dreigend lerarentekort;
- Ziekteverzuim.

In 2019 zijn de maatregelen om risico's te beheersen nog verder aangescherpt. Hierna volgt een overzicht van deze maatregelen.

- Het uitvoeren van het plan met betrekking tot de reductie van langdurig ziekteverzuim bij het Marcanti College;
- Het blijven uitvoeren van maatregelen om het ziekteverzuim te verlagen. Onder andere door leidinggevendenden te trainen. Ook is er een vitaliteitsprogramma ontwikkeld waarvoor medewerkers zich kunnen inschrijven. Ten behoeve van de-medicalisering en preventie van verzuim biedt Esprit Scholen bedrijfsmaatschappelijk werk aan. Naast deze maatregelen schakelt Esprit Scholen in sommige gevallen een coaching en re-integratiebureau in om zieke medewerkers nog beter te laten re-integreren;
- In het schooljaar 2018/2019 is het traject Zij-instromers Esprit gestart. Het gaat om de begeleiding van de zij-instromers. Hiervoor heeft Esprit Scholen een bedrag uit eigen vermogen vrijgemaakt;
- Het organiseren van een Crash Course PO. Deelnemers aan deze cursus zijn zij-instromers die een carrièreswitch willen maken naar het onderwijs (met name PO). Op deze manier kunnen de cursisten ervaren wat lesgeven inhoudt. Dit is een maatregel om het lerarentekort op te vangen;
- In overleg met andere Amsterdamse schoolbesturen en de gemeente werkt Esprit Scholen aan maatregelen om het tekort aan leraren in Amsterdam op te vangen;
- Samenwerken met andere besturen om o.a. het verwachte tekort aan docenten op te vangen en bij boventalligheid medewerkers tussen besturen te detacheren;
- Inductiebeleid (begeleiden van startende docenten) verder uitrollen en in praktijk brengen om uitstroom te voorkomen. Met als doel het verwachte tekort aan docenten op te vangen;
- Het ondersteunen van de budgethouders door middel van het aanleveren van maandelijkse financiële rapportages ter verdere versterking van de budgetcontrole;
- Het jaarlijks actualiseren van de meerjarenbegroting;
- Op kwartaalbasis financiële prognoses opstellen met betrekking tot de exploitatie. De prognoses worden besproken in het MT en in de auditcommissie;
- Op kwartaalbasis rapporteren over de risico's en daarmee samenhangende maatregelen;
- Jaarlijks per school een formatieplan opstellen en afzetten tegen de cijfers in de meerjarenbegroting en de prognose van het aantal leerlingen;
- Inhuur van expertise op het gebied van financiën, facilitaire zaken, juridische zaken en fiscale zaken;
- Het creëren van de flexibele schil om de daling en fluctuatie van het aantal leerlingen op te vangen. Dit wordt in praktijk gebracht door inzet van met name uitzendkrachten en tijdelijke contracten.

Naast het verscherpen van maatregelen is het beleid vastgelegd in besluiten van het CvB, in managementovereenkomsten met de eindverantwoordelijke schoolleiders en in de begroting.

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting een risicoanalyse opgesteld waarbij risico's worden geïdentificeerd; de kans dat het risico zich voordoet wordt geschat en de impact van de risico's wordt bepaald. Tevens worden er beheersmaatregelen benoemd en voor zover mogelijk gekwantificeerd. De risicoanalyse wordt opgenomen in de begroting en de meerjarenbegroting. De risicoanalyse wordt als onderdeel van de begroting vastgesteld door het CvB en goedgekeurd door de RvT. Op kwartaalbasis wordt gerapporteerd over de risico's en de beheersmaatregelen in de risicomanagement-rapportage. Zodoende vindt op kwartaalbasis een actualisatie plaats van de risico's.

Uit de risico-inventarisatie en opvolging, die per kwartaal plaatsvindt, blijken geen belangrijke afwijkingen ten opzichte van de verwachting per balansdatum 2018.

Deze beheersmaatregelen zijn passend gebleken en worden derhalve de komende jaren gecontinueerd. Wij verwachten geen belangrijke verbeteringen door te voeren in dit systeem.

De risicobereidheid van Esprit Scholen is laag. Voor zover risico's te verzekeren zijn, wordt dit gedaan (ERD). Gezien onze bekostigingssystematiek lopen wij bepaalde risico's die wij als organisatie niet kunnen mitigeren, denk bijvoorbeeld aan wijzigingen in de bekostigingssystematiek.

1.8.3 Publiek/Privaat vermogen

Het eigen vermogen van Esprit Scholen is volledig publiek vermogen, zowel vanuit het primair onderwijs als vanuit het voortgezet onderwijs.

1.8.4 Analyse van het resultaat 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018	Vershil realisatie 2019<>2018	Vershil realisatie <> begroting
3. BATEN					
3.1 Rijksbijdragen	68.120.715	65.059.893	62.163.868	5.956.847	3.060.822
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.802.922	4.147.446	4.326.297	-523.375	-344.524
3.3 College- Cursus, les- en examengelden	7.555.160	7.537.629	6.327.947	1.227.213	17.531
3.5 Overige baten	4.714.447	3.768.257	4.482.694	231.753	946.190
TOTAAL BATEN	84.193.244	80.513.225	77.300.806	6.892.438	3.680.019

4. LASTEN					
4.1 Personeelslasten	62.008.126	61.740.811	57.973.624	4.034.502	267.315
4.2 Afschrijvingen	1.612.528	1.765.444	1.597.951	14.577	-152.916
4.3 Huisvestingslasten	8.784.579	8.759.835	8.787.806	-3.227	24.744
4.4 Overige lasten	11.055.529	9.991.942	10.264.651	790.878	1.063.587
TOTAAL LASTEN	83.460.762	82.258.032	78.624.032	4.836.730	1.202.730

SALDO BATEN EN LASTEN	732.482	-1.744.807	-1.323.226	2.055.708	2.477.289
5. Financiële baten en lasten	-45.440	-5.000	-106.342	60.902	-40.440
TOTAAL RESULTAAT	687.042	-1.749.807	-1.429.568	2.116.610	2.436.849

Mutaties bestemmingsreserves en fonds	1.441.457	1.749.807	1.581.438	-139.981	-308.350
<i>Bestemmingsreserve Publiek</i>	<i>45.002</i>	<i>39.807</i>	<i>291.850</i>	<i>-246.848</i>	<i>5.195</i>
<i>Bestemmingsreserve Innovatie</i>	<i>1.372.670</i>	<i>1.710.000</i>	<i>1.243.168</i>	<i>129.502</i>	<i>-337.330</i>
<i>Bestemmingsreserve Mundus</i>	<i>23.785</i>		<i>46.420</i>	<i>-22.635</i>	<i>23.785</i>
Resultaat na mutaties bestemmingsreserve	2.128.499	0	151.870	1.976.629	2.128.499

Resultaat

Het resultaat is € 687.042, dat is € 2.436.849 beter dan begroot. Voor 2019 was een resultaat van € -1.749.807 begroot.

In het resultaat is een bedrag ad € 1.441.457 opgenomen aan kosten die ten laste worden gebracht van de gevormde bestemmingsreserves en het bestemmingsfonds Mundus. Dit bedrag heeft met name betrekking op de kosten van Spring High, Taal naar Keuze en AICS South East. In de begroting was rekening gehouden met een uitputting van de bestemmingsreserves ad € 1.749.807. De uitputting is lager

dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de niet volledig uitputting van de middelen door de AICS South East, Cartesius 2 en ontwikkelkosten onderwijskundig concept Marcanti.

Baten

De baten zijn € 3.680.019 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere Rijksbijdragen en hogere overige baten. Hieronder de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting:

- Bijzondere bekostiging is ontvangen voor PO en VO ad € 898.301. Dit was niet begroot. Dit betreft het convenant dat is ondertekend waarbij er extra geld in de vorm van incidentele middelen is toegekend. Deze middelen zijn toegekend voor de eenmalige verhogingen van lonen van PO- en VO-medewerkers. Voor de PO-medewerkers worden deze middelen uitgegeven in 2020 conform de nieuw afgesloten CAO.
- Hogere personeelsbekostiging VO dan begroot ad € 460.026. Dit wordt veroorzaakt door de compensatie van o.a. gestegen lonen en gestegen werkgeverslasten met 3.1%. In de begroting is Esprit Scholen uitgegaan van een compensatie ad 1.82% op basis van advies van de VO-raad. Het verschil wordt verklaard door onder andere het niet doorgaan van de efficiëntie korting ad 0.4%. Deze was wel verwerkt in de begroting op advies van de VO-raad.
- Hogere lumpsum bekostiging PO dan begroot ad € 477.095. Hogere personeelsbekostiging door de compensatie van de gestegen werkgeverslasten voor schooljaren 2018/2019 en 2019/2020. In de begroting was hiermee geen rekening gehouden omdat er geen advies was van de PO-Raad hieromtrent. Tevens is het bedrag voor werkdrukvermindering verhoogd. Dit was tijdens het opstellen van de begroting niet bekend. In 2019 heeft de minister besloten deze investering naar voren te halen en het bedrag voor schooljaar 2019/2020 te verhogen.
- Hogere baten met betrekking tot het leerplusarrangement VO dan begroot ad € 333.705 (subsidie voor leerlingen uit impulsgebieden). Dit wordt veroorzaakt doordat Cartesius 2 voor het eerst dit bedrag heeft toegekend gekregen. In de begroting van Cartesius 2 is wel aangegeven dat Cartesius 2 mogelijk kans maakt op deze subsidie. In de begroting was hier voorzichtigheidshalve geen rekening mee gehouden. Tevens heeft het Berlage voor de vwo-afdeling voor het eerst sinds 2012 de subsidie ontvangen.

2019 versus 2018

De totale baten zijn in 2019 gestegen ten opzichte van 2018. Dit wordt met name veroorzaakt door meer leerlingen in 2019 dan in 2018 en de compensatie van de gestegen werkgeverslasten in de GPL (gemiddelde personeelslast) van de bekostiging. Tevens heeft OC&W bijzondere eenmalige bekostiging toegekend aan VO en PO. Dit betreft het convenant dat is ondertekend waarbij er extra geld in de vorm van incidentele middelen is toegekend. Tot slot is het aantal leerlingen bij de AICS gegroeid en zijn de tarieven voor de fee's (specifieke ouderbijdrage) in 2018/2019 verhoogd ten opzichte van 2018.

Lasten

De totale lasten zijn € 1.202.730 hoger dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door hogere personele lasten en hogere instellingslasten dan begroot. Hieronder de belangrijke afwijkingen ten opzichte van de begroting:

- Hogere loonkosten vanwege meer fte dan begroot. Het gemiddeld aantal fte over de periode tot en met december is 10 fte hoger dan begroot (begroot 802 vs. werkelijk 812). De overschrijding wordt met name veroorzaakt door vervanging van zwangere en zieke medewerkers en door de groei van het aantal leerlingen.

- AICS, DENISE en Spring High. De kosten voor uitzendkrachten zijn hoger dan begroot ad € 1.111.134. Dit wordt veroorzaakt door o.a. vervangingen van zieke docenten en het invullen van vacatures m.b.t. schaarse vakken bij de VO-scholen en vervangingen bij de PO-scholen. Daarnaast ook o.a. inhuur interim en uitzendkrachten bij de afdeling financiële administratie (FA) op het centraal bureau om de achterstanden weg te werken en extra inzet voor het jaarrekeningtraject.
- De advieskosten zijn hoger dan begroot ad € 290.414. Dit heeft betrekking op o.a. projectkosten nieuwe financiële applicatie bij FA, kosten ICT-project, kosten VOvA-traject en kosten onderwijsinhoudelijke adviezen bij de scholen. Deze kosten zijn deels begroot. Er is sprake van een overschrijding van de begrote kosten.
- Lagere kosten MYP en DP introduction program ad € 188.059 bij de AICS. Deze zijn niet gerealiseerd in 2019 doordat de excursies/ schoolreizen doorgeschoven zijn naar 2020.
- De huurkosten zijn lager dan begroot ad € 330.005. Ook de vergoedingen voor huur zijn lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat in de begroting de aangevraagde vergoeding voor de huur van het gebouw van de AICS de basis vormt voor zowel de kosten als de vergoedingen. De aangevraagde vergoeding is hoger dan de gemaakte kosten. Hierdoor zijn de huurkosten lager dan begroot bij de AICS, dit geldt ook voor de baten.
- Een voorziening gevormd ad. € 418.371 voor oninbare vorderingen.
- De vergoedingen voor zwangere medewerkers zijn hoger dan begroot ad € 466.111. hiertegenover staan kosten. De vervanging van toekomstige zwangere medewerkers wordt niet begroot.

2019 versus 2018

De totale lasten zijn in 2019 hoger dan 2018. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het aantal fte in 2019 (812) was hoger dan in 2018 (766) als gevolg van de groei van het aantal leerlingen. Tevens zijn de loonkosten in 2019 gestegen als gevolg van de nieuwe afgesloten cao's VO waarin werd afgesproken dat de lonen in juni 2019 te verhogen met 2.1%.

De financiële baten en lasten zijn € 40.440 negatiever dan begroot. De verwachting tijdens de begroting was dat alle rekeningen overgezet zouden worden naar schatkistbankieren voor het einde van 2018. Dat is niet gerealiseerd. Voor de hoofdbankrekening is de overstap naar schatkistbankieren in 2019 gerealiseerd. Er zijn enkele rekeningen die nog niet over zijn naar schatkistbankieren.

1.8.5 Analyse balans per 31 december 2019

	31-12-2019	31-12-2018	Mutatie 2019<>2018
1.ACTIVA			
Vaste activa			
1.2 Materiele vaste activa	7.164.784	5.552.471	1.612.313
Totaal vaste activa	7.164.784	5.552.471	1.612.313
Vlottende activa			
1.5 Vorderingen	4.266.675	4.525.123	-258.448
1.7 Liquide middelen	32.404.737	35.809.005	-3.404.268
Totaal vlottende activa	36.671.412	40.334.128	-3.662.716
TOTAAL ACTIVA	43.836.196	45.886.599	-2.050.403
2.PASSIVA			
2.1 Eigen vermogen			
Algemene reserve (incl resultaat)	10.962.331	10.314.655	647.676
Bestemmingsreserve Publiek	94.744	139.746	-45.002
Bestemmingsreserve Innovatie	1.358.072	2.730.742	-1.372.670
Bestemmingsreserve Stijging Loonkosten	1.480.823	0	1.480.823
Bestemmingsreserve Mundus	156.028	179.813	-23.785
Totaal eigen vermogen	14.051.998	13.364.956	687.042
Vreemd vermogen			
2.2 Voorzieningen	6.597.716	6.219.209	378.507
2.3 Langlopende schulden	1.161.434	1.454.792	-293.358
2.4 Kortlopende schulden	22.025.048	24.847.642	-2.822.594
Totaal vreemd vermogen	29.784.198	32.521.643	-2.737.445
TOTAAL PASSIVA	43.836.196	45.886.599	-2.050.403

Toelichting

Ad 1.2 Materiële vaste activa

- In 2019 is voor € 3.224.840 geactiveerd.
- De investeringen in 2019 bestaan met name uit: ICT € 850.000, inventaris € 669.000 en eerste inrichting € 1.649.000. De afschrijvingen bedroegen in 2019 € 1.612.528 en zijn in lijn met 2018.

Ad 1.7 Liquide middelen

- De stand Liquide Middelen is ten opzichte van 2018 € 3.404.269 lager. Dit komt vooral door betaling van bouwprojecten en investeringen in de eerste inrichting.

Ad 2.1 Eigen Vermogen

- De toename van het Eigen Vermogen betreft het positieve jaarresultaat. Specificatie daarvan wordt verderop in de jaarrekening aangegeven.

Ad 2.2 Voorzieningen

- De voorzieningen zijn toegenomen door dotatie onderhoudsvoorzieningen ad. € 1.000.941 uit hoofde van de meerjaren onderhoudsplannen en dotaties aan personeelsvoorzieningen voor totaal € 425.200 -/- de gerealiseerde onttrekkingen en de vrijval.

Ad 2.3 Langlopende schulden

- Onder de langlopende schulden zijn de investeringssubsidies verantwoord.

Ad 2.4 Kortlopende schulden

- De kortlopende schulden zijn met name gedaald door in 2019 afgewikkelde BTW ad. 1.187.132 en lagere uitstaande crediteuren ad. 1.560.728.

1.8.6 Treasury en liquiditeitspositie

Esprit Scholen heeft in 2019 haar treasurystatuut aangepast aan de regeling 'beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. Het treasurystatuut sluit aan op deze regeling. Esprit Scholen heeft geen leningen.

Conform het treasurystatuut zijn deze overtollige middelen (spaarrekeningen zijnde onze beleggingen) ondergebracht bij schatkistbankieren. Tevens zijn er een aantal rekeningen die nog ondergebracht zijn bij de huisbankier ING. De spaargelden zijn direct opeisbaar. Het geheel aan activiteiten op dit gebied is in lijn met vorig jaar.

Het treasurystatuut stelt dat de liquide middelen zijn ondergebracht bij Nederlandse banken die tenminste een A-rating hebben - afgegeven door tenminste twee van de drie ratingbureaus Moody's, Standard & Poor's en Fitch - en enkel aangetrokken worden in euro's en verspreid worden over meerdere financiële instellingen. Vreemd vermogen wordt slechts aangetrokken indien er sprake is van o.a. structurele financieringstekorten.

In 2019 zijn geen nieuwe spaarrekeningen of beleggingen toegevoegd. Esprit Scholen heeft in 2019 de overstap naar schatkistbankieren deels uitgevoerd op drie bankrekeningen na. In 2020 wordt de overstap naar schatkistbankieren afgerond. De liquide middelen zijn in vergelijking met 31-12-2018 € 3.404.269 afgenomen.

1.8.7 Financiële instrumenten

Esprit Scholen maakt in haar normale bedrijfsvoering gebruik van een beperkt aantal financiële instrumenten die Esprit Scholen blootstelt aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft Esprit Scholen een beleid opgesteld om de risico's van onvoorspelbare, ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee op de financiële prestaties van de organisatie, te beperken.

Esprit Scholen maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten, overeenkomstig ons beleid. Voor meer informatie verwijzen we naar de toelichting in de jaarrekening financiële instrumenten.

1.9 Begroting 2020

De begroting 2019 omvat de financiële vertaling van de ambities, speerpunten, doelstellingen en voorgenomen activiteiten voor 2020. Het begrotingsoverzicht is opgenomen in de continuïteitsparagraaf (1.10). De begroting voor 2020 kan als volgt worden samengevat:

Het exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat in 2020 komt negatief uit (voor het bedrag zie paragraaf 1.10). Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de geplande investeringen in onderwijskundige investeringen en in het traject met betrekking tot de zij-instromers bij PO-scholen. Dit past in de strategie van Esprit Scholen met betrekking tot het beperken van de effecten van het lerarentekort en het stimuleren van onderwijskundige innovaties. Hiervoor wordt ruimte vrijgemaakt vanuit het eigen vermogen.

Bestemmingsreserves

In de begroting is een bedrag ad € 738.123 opgenomen aan investeringen in het onderwijs dat gefinancierd wordt via de bestemmingsreserve innovatie. Het gaat met name om investeringen in AICS South East, Cartesius 2, ontwikkelkosten Spring High en ontwikkelkosten IB bij Cartesius 2.

Leerlingen

Het aantal leerlingen op Espritniveau is met 473 gegroeid per 1 oktober 2019 ten opzichte van 1 oktober 2018. Er is zowel sprake van groei bij de PO-scholen als bij de VO-scholen. De groei komt voor rekening van met name de nieuwe onderwijsinitiatieven (Cartesius 2 en DENISE) en internationaal onderwijs (AICS).

De gemiddelde baten per leerling gaan naar verwachting dalen van € 10.550 in 2019 (begroting) naar € 10.522 in 2020. In 2020 gaan de lasten per leerling naar verwachting stijgen van € 10.780 in 2019 naar € 10.621.

Investeringen

De investeringen bedragen gemiddeld 2% van de baten. De investeringen zijn met name ten behoeve van de vervanging en versterking van ICT-middelen.

Formatie

Het aantal fte stijgt in 2020 naar verwachting met 16.4 fte ten opzichte van de begroting 2019.

1.10 Continuïteitsparagraaf

In de meerjarenbegroting 2020-2022 zijn de resultaten, inclusief de inzet van bestemmingsreserves, in evenwicht. De bestemmingsreserves zullen worden ingezet voor de financiering van de strategische koers van Esprit Scholen met onder andere AICS South East, Cartesius 2, Spring High, ontwikkelkosten Diploma Program en inductie programma bij de PO-scholen.

De afgelopen jaren heeft Esprit Scholen een focus gehad op de financiële prestaties. Voor de komende jaren is het scherp sturen op de begroting en meerjarenbegroting, gelet op de externe en interne ontwikkelingen, nog steeds van groot belang.

In 2019 zijn de belangrijke risico's in kaart gebracht en zijn er beheersmaatregelen benoemd en voor zover mogelijk gekwantificeerd (zie paragraaf 1.9.2). Naar aanleiding hiervan zijn noodzakelijke maatregelen getroffen en acties ondernomen. Op basis van de gemaakte inschattingen en de gehanteerde uitgangspunten zijn de getroffen maatregelen voldoende om de risico's op te vangen.

1.10.1 Personeelsbezetting en aantal leerlingen

Personeel bezetting in fte's	2019	2020	2021	2022
Management / Directie	39	35	35	36
Onderwijzend Personeel	584	592	598	615
Overige medewerkers	189	196	198	198
Totaal	812	823	831	849
Aantallen leerlingen (teldatum 1-10 t-1)	7.630	8.103	8.419	8.698

Toelichting

- De stijging van de formatie vanaf 2020 wordt met name veroorzaakt door de verwachte groei van het aantal leerlingen bij met name Cartesius 2, De Nieuwe Internationaal School Esprit (DENISE) en AICS (Southeast).
- Het verwachte aantal leerlingen stijgt in de komende jaren door de groei van het aantal leerlingen bij met name de AICS (Southeast), Cartesius 2, De Nieuwe Internationaal School Esprit (DENISE).

De AICS zal de komende jaren relatief meer groeien, gelet op de wachtlijsten, de start van AICS South East en de toenemende druk op internationaal onderwijs in de stad. Dit geldt ook voor De Nieuwe Internationaal School Esprit (DENISE). De te verwachten groei bij Cartesius 2 zal met name het gevolg zijn van het nieuwe onderwijsconcept dat gehanteerd wordt voor de vwo- en havo- leerlingen.

1.10.2 Staat van baten en lasten

Baten en lasten	2019	2020	2021	2022
Baten				
Rijksbijdragen	68.120.715	68.556.256	70.332.541	72.396.248
Overige overheidsbijdragen	3.802.922	4.267.542	4.027.279	1.309.693
College-, cursus-, les- en examengelden	7.555.160	8.394.135	8.959.787	9.454.648
Overige baten	4.714.447	4.040.898	3.954.315	4.015.678
Totaal baten	84.193.244	85.258.831	87.273.922	87.176.267
Lasten				
Personele lasten	62.008.126	64.234.674	65.166.562	67.015.222
Afschrijvingen	1.612.528	1.922.776	2.100.378	2.314.520
Huisvestingslasten	8.784.579	9.424.114	9.481.501	7.239.747
Instellingslasten	11.055.529	10.474.724	10.643.499	10.662.270
Totaal Lasten	83.460.762	86.056.288	87.391.940	87.231.759
Saldo baten en lasten	732.482	-797.457	-118.018	-55.492
Saldo Financiële bedrijfsvoering	-45.440	-7.723	-7.723	-7.723
Totaal resultaat	687.042	-805.180	-125.741	-63.215

Toelichting

- Het exploitatieresultaat in de periode 2020 tot en met 2022 komt negatief uit. Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de geplande investeringen in onderwijskundige investeringen en in het traject met betrekking tot de zij-instromers bij PO-scholen. Dit past in de strategie van

Esprit Scholen met betrekking tot het beperken van de effecten van het lerarentekort en het stimuleren van onderwijskundige innovaties. Hiervoor wordt ruimte vrijgemaakt vanuit het eigen vermogen.

- De inzet van de bestemmingsreserve innovatie in de periode 2020 tot en met 2022 ad € 799.123 heeft met name betrekking op de geplande investeringen in Spring High, AICS South East, uitrol IB-programma voor Nederlandse leerlingen en het nieuwe onderwijsconcept bij het Cartesius 2.

Baten

- De rijksbijdragen zullen in de komende jaren naar verwachting stijgen van € 68.120.715 in 2019 naar € 72.396.248 in 2022. Dit wordt met name veroorzaakt door de verwachte stijging van het aantal leerlingen als gevolg van de groeischolen (AICS, DENISE en Cartesius).
- De overheidsbijdragen zijn in 2021 ten opzichte van 2020 lager. Dit wordt met name veroorzaakt door de toegekende subsidie Kansenaanpak VO van de gemeente. Deze is toegekend voor het schooljaar 2019/2020 en niet voor de jaren daarna. In 2022 zijn de overheidsbijdragen significant lager dan in 2021. Dit wordt veroorzaakt door de verhuizing van de AICS Main naar de definitieve locatie waardoor de huurvergoeding voor het pand en de gymzaal niet meer van toepassing is. Dit geldt ook voor de huurkosten.
- De stijging van de college-, cursus-, les- en examengelden wordt veroorzaakt door hogere baten met betrekking tot de specifieke ouderbijdrage (fees) bij de AICS als gevolg van de verwachte groei van het aantal leerlingen.

Lasten

- De personeelskosten stijgen in 2020 tot en met 2021 als gevolg van o.a.:
  - verwachte stijging van het aantal fte's door met name de groei van het aantal leerlingen;
  - de ingecalculeerde verhoging van de loonkosten als gevolg van de standaard stijging van periodieken.
- De afschrijvingslasten zullen in de jaren 2020 tot en met 2022 stijgen als gevolg van de verhoging van de investeringsnorm bij Esprit Scholen.
- De huisvestingslasten zijn in 2021 nagenoeg gelijk aan 2020. In 2022 zijn de huisvestingskosten lager dan in 2021. Dit wordt veroorzaakt door de verhuizing van de AICS naar de definitieve locatie waardoor de huurkosten voor het pand en de gymzaal niet meer van toepassing zijn. Hiertegenover is de dotatie aan groot onderhoud hoger dan in 2021 als gevolg van het starten met het doteren aan de grootonderhoudsvoorziening voor de definitieve locatie van de AICS;
- De overige lasten blijven nagenoeg gelijk.

Overige

In de komende jaren zijn er een aantal ontwikkelingen die van grote invloed zijn op Esprit Scholen. Het gaat om:

- De verdere uitrol van Cartesius 2, de verdere groei van AICS South East en verdere uitrol van Spring High bij het Mundus College;
- De volgende onderwijsinhoudelijke initiatieven: uitrol van IB Diploma program bij een aantal Esprit Scholen, inductieprogramma PO-scholen en project zij instromers bij de PO-scholen;
- Onderwijshuisvesting in Amsterdam staat onder druk door de verwachte groei van het aantal leerlingen in de komende jaren en de groei van de vraag naar internationaal onderwijs. Dit zal ook impact hebben op de scholen van Esprit Scholen;
- Esprit Scholen onderschrijft het belang van duurzaamheid en vertaalt dit naar het onderwijs, de organisatie en de schoolgebouwen. We geven het goede voorbeeld door in onze organisatie en gebouwen zorgvuldig met (energie)bronnen om te gaan en verspilling doelgericht tegen te gaan.

Voorbeelden hiervan zijn de aansluiting van het Mundus College en DENISE op stadswarmte, de vervangingen van de lampen door LED lampen en waar mogelijk worden zonnepanelen geplaatst.

Impact coronavirus

In het voorjaar van 2020 zijn we als samenleving terechtgekomen in een crisissituatie veroorzaakt door het coronavirus (COVID-19). Dit heeft ook de nodige impact op onze leerlingen, ouders leerlingen en medewerkers. We hebben onze bedrijfsprocessen aangepast en afgestemd op de door het RIVM en de Rijksoverheid afgegeven richtlijnen en maatregelen. Nieuwe richtlijnen en ontwikkelingen monitoren we continu en volgen we op.

Onze maatregelen zijn erop gericht om de gezondheid van onze medewerkers, leerlingen en relaties te beschermen en waar mogelijk onderwijs aan onze leerlingen te continueren.

De crisis veroorzaakt door het coronavirus zal naar de toekomst toe ook impact hebben op onze leerlingen en medewerkers. Verder zal het impact hebben op onze bouwprojecten waarin we sterk afhankelijk zijn van anderen, zoals aannemers en gemeenten.

Op het moment van schrijven is nog onduidelijk wat de impact precies zal zijn. De huidige inschatting is dat dit voor Esprit Scholen niet zal leiden tot onoverkomelijke financiële problemen. Desalniettemin houdt Esprit Scholen rekening met omstandigheden die negatieve invloed kunnen hebben op de realisatie van onze doelstellingen. Op dit moment hebben we vooral aandacht voor crisismanagement en is het nog te vroeg voor een gedetailleerde impactanalyse. Hoewel we de mogelijke invloed op de financiële continuïteit nog niet goed kunnen inschatten, blijkt uit een eerste scan op hoofdlijnen dat de financiële continuïteit niet in het geding is.

Hoe groot de impact daadwerkelijk zal zijn, is onzeker. Dat hangt onder andere af van de doorlooptijd van beperkende danwel beschermende maatregelen en van de daaruit voortvloeiende sociaal maatschappelijke en economische gevolgen. Hieronder de gesignaleerde risico's.

Gesignaleerde risico's

1. Minder instroom van het aantal internationale leerlingen bij de AICS dan gepland en minder nieuwkomers bij het Mundus College en DENISE dan gepland.
2. Incourante debiteuren c.q. een groter aandeel ouders dat geconfronteerd wordt met betalingsonmacht. Hierdoor kan men de ouderbijdrage bij alle scholen van Esprit en de specifieke ouderbijdrage bij de AICS niet betalen.
3. Het risico dat een groot deel van het personeel uitvalt en de regulier processen geen doorgang kunnen vinden.
4. Uitstel of vertraging van geplande nieuwbouw, renovatie en onderhoud doordat de partners niet kunnen leveren.

Ad 1) Minder instroom internationale leerlingen en nieuwkomers

De verwachting is dat, door de beperkende maatregelen met betrekking tot het reizen, het aantal aanmeldingen van de internationale leerlingen en nieuwkomers minder zal zijn dan gepland was. Dit zal wel effect hebben op de te verwachten baten voor de jaren 2020 en verder. We verwachten dit op te zullen vangen door de inzet van de flexibele schil. De inschatting is dat het financieel effect hierdoor beperkt blijft.

Ad 2) Debiteuren (ouders)

Een groot deel van de ouders van Esprit Scholen kan de ouderbijdrage en de specifieke ouderbijdrage van de AICS niet betalen. Hierdoor kan het debiteurenrisico toenemen.

Ad 3) Organisatie

Eenzijds betekent een hoog ziekteverzuim hoge kosten (vervangingen enz.) en anderzijds nemen de activiteiten op locatie af.

Via nieuwsbrieven worden alle medewerkers op de hoogte gehouden. Tevens worden er instructies, conform de RIVM adviezen, gecommuniceerd naar de medewerkers van Esprit. Dat zal Esprit in de komende periode blijven doen. De medewerkers kunnen ook op afstand (digitaal) thuis werken. De impact lijkt vooralsnog beperkt.

Ad 4) Nieuwbouw, renovaties en verbouwingen

Bij de renovaties en nieuwbouw verwachten we, zolang de bouw doorgaat, geen of beperkte vertragingen. Er kan gebouwd en verbouwd worden op lege locaties, met voldoende afstand tussen de werknemers van onze partners (de bouwers).

Conclusie

Het COVID-19 (coronavirus) en de daartegen genomen maatregelen door de rijksoverheid kunnen een impact hebben op Esprit Scholen. Hoe groot de impact daadwerkelijk zal zijn is onzeker en hangt onder andere af van de doorlooptijd van de beperkende danwel beschermende maatregelen en van de daaruit voortvloeiende sociaal maatschappelijke en economische gevolgen.

De hierboven beschreven risico's die Esprit Scholen moeilijk kan vangen zijn de mogelijke daling van de instroom van het aantal nieuwkomers danwel internationale leerlingen en het niet kunnen betalen van de ouderbijdrage door de ouders. De mogelijke lagere instroom van internationale leerlingen kan opgevangen worden doordat de AICS beschikt over een ruime flexibele schil. Minder leerlingen betekent ook minder fte. Dit geldt in mindere mate voor de mogelijke lagere instroom van de nieuwkomers bij met name DENISE.

Vooralsnog schatten wij de impact van de coronapandemie op de financiële continuïteit van Esprit Scholen als beperkt in. Dat betekent dat er geen sprake is van een materiële onzekerheid inzake de continuïteit.

1.10.3 Balans (gebaseerd op de cijfers van FA van 31 maart 2020)

Balans	2019	2020	2021	2022
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	7.164.784	6.921.196	6.559.820	6.054.645
Totaal vaste activa	7.164.784	6.921.196	6.559.820	6.054.645
Vlottende activa				
Vorderingen	4.266.675	4.266.675	4.266.675	4.266.675
Liquide middelen	32.404.737	30.524.139	31.990.911	33.203.988
Totaal vlottende activa	36.671.412	34.790.814	36.257.586	37.470.663
Totaal activa	43.836.196	41.712.010	42.817.406	43.525.308
Passiva				
Eigen vermogen	14.051.998	11.765.995	11.641.194	11.577.964
Algemeen reserve	10.962.331	10.895.274	10.831.473	10.768.243
Bestemmingsreserve innovatie	1.358.072	619.949	558.949	558.949
Bestemmingsreserve publiek	94.744	94.744	94.744	94.744
Bestemmingsreserve loonkosten	1.480.823	-	-	-
Bestemmingsfonds Mundus	156.028	156.028	156.028	156.028
Voorzieningen	6.597.716	6.759.535	7.989.731	8.760.864
Langlopende schulden	1.161.434	1.161.433	1.161.433	1.161.433
Kortlopende schulden	22.025.048	22.025.047	22.025.047	22.025.047
Totaal passiva	43.836.196	41.712.010	42.817.405	43.525.308

Toelichting

- De meerjarenbalans is geactualiseerd met de realisatiecijfers van 2019. Deze zijn gewijzigd ten opzichte van de opgenomen balans in de meerjarenbegroting. Deze was gebaseerd op de financiële prognose van 2019.
- De bestemmingsreserve loonkosten is gevormd voor het financieren van de gestegen en de verwachte stijging van de loonkosten in 2020. Vanuit de toegekende bijzondere bekostiging en de ruimte in de compensatie van de GPL (gemiddelde personeelslast), 2019 waar tegenover geen kosten staan, wordt deze bestemmingsreserve gevormd.
- Het verwachte eigen vermogen ultimo 2020 in het overzicht 1.10.3 sluit niet aan op de gebruikelijke berekening eigenvermogen ultimo 2019 minus het verwachte resultaat in 2020. Het verschil wordt verklaard doordat het begrote resultaat niet is aangepast aan de verwachte overschrijding van de loonkosten. Toen de begroting werd opgesteld was de bijzondere eenmalige bekostiging (20 december 2019) waar de bestemmingsreserve onder andere uit wordt gevormd, nog niet bekend. Esprit Scholen kiest ervoor om het vastgesteld begrote resultaat niet aan te passen.
- De daling van de materiële vaste activa in de jaren 2020 tot en met 2022 heeft te maken met de desinvestering van afgeschreven meubilair en inventaris die zijn aangeschaft in de jaren 2010, 2011 en 2012. In de periode van 2020 tot en met 2022 zal er 2% van de baten geïnvesteerd worden in Hardware en inventaris. Tevens zullen er bij een aantal scholen eerste inrichting investeringen gedaan worden die gefinancierd worden vanuit de gemeente.
- Het eigen vermogen zal conform de geprognosticeerde resultaten en de besteding van de bestemmingsreserves dalen in de komende jaren. Dit is conform planning.

1.10.4 Overige rapportages

Rapportage over de aanwezigheid en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen

Het interne risicobeheersingssysteem bestaat uit:

- De planning- en controlcyclus;
- Administratieve organisatie;
- Risicomanagement.

Rapportagecyclus binnen Esprit Scholen

De P&C-cyclus is een instrumentarium dat bestaat uit processen en producten, bestuurlijke dialoog en managementafspraken die het CvB, de RvT en de schooldirecteuren van Esprit Scholen in staat stelt om antwoorden te krijgen op de kernvragen: 'Doen we de goede dingen?' en 'Doen we die dingen goed?' (monitoring & evaluatie). De P&C-cyclus vormt hiermee het raamwerk dat het bestuur van Esprit Scholen in staat stelt doelen te formuleren, risico's te identificeren, processen te monitoren en tijdig bij te sturen.

Administratieve organisatie

Er is een duidelijke scheiding tussen Bestuur en Toezicht. Het kader voor de invulling van het toezicht zijn: de statuten, het reglement van de RvT, het reglement van het CvB en het managementstatuut dat de bevoegdheden regelt van de schoolleiders.

De verantwoordelijkheden, bevoegdheden, functiescheidingen, richtlijnen en procedures zijn vertaald in processen en zijn vastgelegd in de AO-procedures.

Risicomanagement

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting een risicoanalyse opgesteld waarbij risico's worden geïdentificeerd, de kans dat het risico zich voordoet wordt geschat en de impact van de risico's wordt bepaald. Tevens worden er beheersmaatregelen benoemd en voor zover mogelijk gekwantificeerd. De risicoanalyse wordt opgenomen in de begroting en de meerjarenbegroting. De risicoanalyse wordt als onderdeel van de begroting vastgesteld door het CvB en goedgekeurd door de RvT. Op kwartaalbasis wordt gerapporteerd over de risico's en de beheersmaatregelen in de risicomanagementrapportage.

Beschrijving van de belangrijke risico's en onzekerheden

Zie paragraaf 1.8.1

Rapportage Toezichthoudend Orgaan

Zie paragraaf 1.4.

1.11 Terugblik 2019 en toekomstige ontwikkelingen

1.11.1 Ontwikkeling leerlingaantallen

De afgelopen jaren is het leerlingaantal gegroeid. In 2019 bedroeg de groei 6% ten opzichte van 2018. De komende jaren verwachten we een groei van het aantal leerlingen als gevolg van de verwachte groei van het aantal leerlingen in Amsterdam en de vraag naar internationaal onderwijs. De groei zal met name plaatsvinden bij de AICS, Cartesius 2, De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE).

De AICS zal de komende jaren relatief meer groeien, gelet op de wachtlijsten, de verdere uitrol van een AICS South East en de toenemende druk op internationaal onderwijs in de stad. Dit geldt ook voor De Nieuwe Internationaal School Esprit (DENISE).

De te verwachten groei bij Cartesius 2 zal met name het gevolg zijn van het nieuwe onderwijsconcept dat gehanteerd wordt voor de vwo- en havo-leerlingen.

Tevens wordt op basis van de prognoses van de gemeente Amsterdam een groei verwacht van het aantal VO-leerlingen, met uitzondering van de leerlingen in het vmbo. Om hierop te kunnen anticiperen wil Esprit Scholen extra investeren in techniek en zal het de komende jaren een aantal initiatieven starten. Daarbij gaat het o.a. om het aanbieden van innovatief onderwijs aan vmbo-leerlingen en andere leerlingen. Het aantal leerlingen in Amsterdam laat zich moeilijk prognosticeren in de komende jaren, mede door krimp in het vmbo-kb.

1.11.2 Externe en interne ontwikkelingen

In het nationaal onderwijsakkoord zijn afspraken gemaakt over structurele investeringen in het onderwijs. Het gaat onder meer om investeringen in de professionalisering van onder andere docenten. Aan de andere kant zal het kabinet in de komende jaren een efficiencykorting toepassen op de bekostiging.

Een andere ontwikkeling met betrekking tot de bekostiging is het onderzoek dat wordt uitgevoerd naar het achterstandenbeleid en de verdeling van de middelen die hiermee samenhangen. Dit kan voor Esprit Scholen nadelige effecten hebben.

Tevens is het samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen in overleg met de besturen over een nieuwe verdelingssystematiek van de Lwoo gelden. Dit zal effect hebben op de baten m.b.t. Lwoo voor Esprit Scholen

Vereenvoudiging bekostiging VO

Het kabinet wil per 1 januari 2021 de verdeling van de basisbekostiging van het Rijk aan het voortgezet onderwijs (VO) vereenvoudigen. Dat staat in het wetsvoorstel Vereenvoudiging bekostiging VO. Het voorstel is in behandeling bij de Tweede Kamer. In de huidige voorstel zal Esprit Scholen op basis van de berekeningstool van OC&W meer bekostiging ontvangen dan de huidige bekostigingssystematiek.

Naast de genoemde externe ontwikkelingen hebben ook enkele ontwikkelingen binnen Esprit Scholen impact op de financiën van Esprit Scholen. Het gaat onder andere om de volgende ontwikkelingen: het verder uitrollen van Cartesius 2, AICS South East, techniekonderwijs en Spring High.

Techniek onderwijs

Vanaf januari 2020 kunnen regio's in Nederland geld krijgen om te werken aan sterk, aantrekkelijk en innovatief techniekonderwijs, dat leerlingen goed voorbereidt op een opleiding en werk in de regio. In de regio werken vmbo-scholen, mbo-instellingen en het regionale bedrijfsleven samen aan de realisatie van de plannen. Als penvoerder heeft Esprit Scholen samen met de collega besturen uit

het voortgezet onderwijs, uit het mbo en een aantal bedrijven een subsidieaanvraag ingediend voor de regio Amsterdam. Vóór de zomervakantie zijn deze gelden toegekend door OCW. Met deze subsidie is het doel uiteindelijk een nieuwe Techschool te realiseren in Amsterdam. De subsidie is toegekend voor de periode 2020 tot en met 2023.

AICS South East

Om aan het verzoek van vele ouders en van de gemeente Amsterdam te voldoen met betrekking tot het verkleinen van de wachtlijsten voor internationaal Onderwijs is Esprit Scholen in 2018 gestart met AICS South East. Er is huisvesting op de lange termijn beschikbaar gekomen. Op dit moment is AICS South East gehuisvest op een tijdelijke locatie.

Cartesius 2

In augustus 2016 is Cartesius 2 gestart. Cartesius 2 werkt met een innovatief onderwijsconcept, waarin maatwerk in leren voorop staat en wordt gecombineerd met hoge verwachtingen van leerlingen. Het onderwijs is daartoe volledig opgebouwd uit modules en projecten: naast een kerncurriculum worden thematische modules en projecten aangeboden. Leerlingen maken vanaf de brugklas al keuzes voor een deel van het onderwijs dat zij gaan volgen en zij worden zo aangespoord zelf na te denken over wat zij leren en wanneer. Ze krijgen tevens de kans om te versnellen en te verdiepen. Dit concept zullen we in de komende jaren verder ontwikkelen en perfectioneren. Tevens wordt de komende jaren op het Cartesius 2 het IB (Internationaal Baccalaureaat) Diploma program uitgerold.

Spring High

In Nieuw-West is Spring High op 1 augustus 2016 gelanceerd. Leerlingen uit de bovenbouw van het PO en onderbouw VO volgen samen les in een groep, waarbij nog niet wordt gedetermineerd naar niveau. Zo wordt meer ruimte gecreëerd voor talentontwikkeling. Spring High is een bijzonder initiatief, voortkomend uit een samenwerkingsverband tussen de Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden en Esprit Scholen. Beide besturen leveren expertise en middelen aan om zo jongeren in Nieuw-West meer kansen te bieden. Dit concept zullen we in de komende jaren verder ontwikkelen en perfectioneren.

1.11.3 Personeel

In 2019 bedroeg de gemiddelde personele formatie 812 fte. Dit is een stijging ten opzichte van 2018 (766 fte). Op peildatum 31 december 2019 waren er 1054 medewerkers, dit is een stijgende lijn ten opzichte van 2018 (1018 medewerkers). Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de groei van DENISE, Cartesius 2 en AICS (Southeast). Ondanks de landelijke daling van instroom op het vmbo, verwacht Esprit Scholen een groei van de personele formatie in 2020, met name vanwege de eerder de uitbreiding van het internationale onderwijs.

Strategisch HRM

In 2019 is een start gemaakt met de herijking van het Strategisch HR-beleid, in lijn met het nieuw vastgestelde Onderwijsmanifest. In verschillende sessies met leidinggevenden, bestuur en GMR is gesproken over HRM in Esprit. Dat heeft geleid tot het Strategisch HR beleid 2020-2024 waarin Professionalisering, Duurzame inzetbaarheid & vitaliteit en Leiderschapsontwikkeling de drie hoofdthema's zijn. In 2019 heeft het lerarentekort onverminderd bovenaan de agenda gestaan. Esprit Scholen is zeer actief betrokken bij de Amsterdamse Taskforce Lerarentekort. We acteren hierin zowel op bestuursniveau als vanuit HR. Met de gemeente Amsterdam, schoolbesturen en lerarenopleidingen worden diverse oplossingen gezocht voor de tekorten. In 2019 dienden we een aanvraag in voor experimenteerruimte (o.a. verruiming bevoegdhedenstelsel) naar aanleiding van een oproep van OCW hiertoe. We hebben extra reiskosten betaald aan al onze medewerkers

woonachtig buiten Amsterdam en hebben financiële ruimte gemaakt voor het (boveninformatief) aannemen en begeleiden van zij-instromers in het PO.

Ook hebben we het Noodplan voor en van de Amsterdamse PO-scholen mede ondertekend waarin onder meer wordt gepleit voor een grootstedelijke toelage en experimenteerruimte rondom onderwijstijd.

Opleidingsschool

Opleiden met Esprit is een samenwerkingsverband tussen de Interfacultaire lerarenopleiding (ILO) van de Universiteit van Amsterdam, de Hogeschool van Amsterdam en Esprit Scholen.

De opleidingsschool stelt zich ten doel studenten kwalitatief goed op te leiden tot start- en stads bekwame leerkrachten en docenten in het PO en VO. In 2019 bood Esprit Scholen aan zo'n 190 studenten een stage- of leerplaats. Om deze studenten passend te kunnen blijven begeleiden is het belangrijk dat onze opleiders goed geschoold zijn. Daarom lopen op bijna alle Esprit Scholen inmiddels VELON-geregistreerde opleiders rond. We blijven hard werken aan ons doel om datzelfde te bereiken met en voor al onze opleiders.

De opleidingsschool was ook in 2019 een belangrijk wervingsinstrument voor Esprit Scholen: het komt regelmatig voor dat getalenteerde starters na hun stageperiode een aanstelling krijgen op een van onze scholen. Deze talenten willen we graag binnen houden en laten groeien. Daarom is de afgelopen jaren bijzondere aandacht besteed aan de inductie van nieuwe docenten binnen onze scholen. Dit gebeurde al binnen het VO, maar ook de PO-scholen hebben inmiddels werk gemaakt van dit onderwerp. Opleiders en begeleiders van starters hebben daartoe steeds samengewerkt met de HR-afdeling van Esprit Scholen.

In 2019 heeft Opleiden met Esprit geparticipeerd in een academische werkplaats, inmiddels omgedoopt tot de Werkplaats Onderwijsonderzoek Amsterdam (WOA), samen met de HvA, de UvA en collega-opleidingsschool ACOA. De werkplaats wordt mede gefinancierd met middelen vanuit de gemeente Amsterdam.

Professionalisering

In schooljaar 2018/2019 zijn in totaal acht trainingen vanuit de Opleidingscarrousel uitgevoerd. In totaal hebben 76 medewerkers aan een training deelgenomen. Continue ontwikkeling draagt bij aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Ook ons aanbod tot het voeren van een gesprek met een loopbaancoach is daarop gericht. In 2019 hebben in totaal 10 medewerkers een traject gevolgd.

In februari 2019 is de II&I conferentie op het Marcanti College uitgevoerd. In totaal waren daar bijna 600 van onze medewerkers aanwezig. Er werden 48 workshops aangeboden.

In 2019 is de masterclass 'Leiderschap in een grootstedelijke context' onder leiding van Ilias El Hadioui voor het gehele MT van Esprit Scholen opgestart. Met dit traject krijgen we inzicht in elkaars perspectieven en kan een aanpak worden ontwikkeld die bijdraagt aan het vergroten van kansengelijkheid en inclusief onderwijs binnen onze scholen. Er zijn meer leiderschapstrajecten geweest in 2019. Om de rol van schoolleiders bij het werken aan stadsbekwaamheid in onze internationale, stedelijke werkcontext te versterken hebben enkele schoolleiders de Leergang School leadership in Urban Education (geaccrediteerd als module in de Master of Educational Management van NSO-CNA) gevolgd. Daarin vond een uitwisseling plaats tussen leidinggevendenden van Esprit Scholen en ZAAM met schoolleiders in Oslo. Op basis van de resultaten en enthousiaste reacties van de deelnemers wordt dit initiatief binnen OSVO verbreed.

De Esprit Management Leergang is voor het 4e jaar uitgevoerd. Dit ontwikkeltraject voor (potentieel) middenkader bevat een combinatie van inhoudelijke modules en intervisie.

Om het carrièreperspectief van docenten te versterken, zijn, in opdracht van de Amsterdamse Taskforce Lerarentekort, vier leergangen voor het VO opgezet door HvA en UvA. In totaal participeren 15 medewerkers van Esprit Scholen in de eerste lichting van deze leergangen. In 2020 wordt het aanbod uitgebreid naar het PO. Ook in 2019 is de leergang Strategische bedrijfsvoering in-company uitgevoerd door NSO-CNA. De PO directeuren en enkele schoolleiders uit ons VO (in totaal 10 medewerkers) hebben hieraan deelgenomen.

Eind 2019 is de stuurgroep Samen Opleiden en Professionaliseren in het leven geroepen om Opleiden met Esprit (gericht op studenten), de Esprit-brede professionaliseringsactiviteiten (gericht op zittend personeel) en de doelen uit het onderwijsmanifest met elkaar te verbinden. De stuurgroep houdt zich ook bezig met het doorontwikkelen van de opleidingsschool. De stuurgroep ondersteunt twee belangrijke doelen: de continue ontwikkeling (“leven lang leren”) van de kwaliteit van personeel (en daarmee het onderwijs) en het bevorderen van een bestendige instroom van nieuwe docenten (opleidingsschool en inductiebeleid).

Medewerkersonderzoek

In 2019 zijn de voorbereidingen getroffen voor het driejaarlijkse medewerkersonderzoek dat in 2020 wordt uitgevoerd door Effectory. In een klankbordgroep met vertegenwoordiging van MT, GMR en HR is de vragenlijst verruimd met de thema's digitale geletterdheid en diversiteit. Verder is de opzet zodanig gehouden dat een vergelijking met het onderzoek uit 2017 mogelijk blijft.

Functiemix

De functiemix in onze VO scholen laat een trend zien die vergelijkbaar is met de functiemix cijfers vanuit DUO (VO sectorgemiddelde). Er is nog ruimte voor groei van de LC schalen (vanuit LB). Alle schoolleiders van Esprit Scholen hebben de opdracht om doorstroom mogelijk te houden in de eigen school, ook al heeft de ene school daarvoor meer financiële ruimte dan de andere. De percentages over 2018 zijn als volgt: LB 41%, LC 40% en LD kent een aandeel van 19%.

De oude definitie van de functiemix is in de nieuwe cao PO losgelaten, bij Esprit Scholen was de verdeling vorig jaar vrijwel conform de gestelde streefmix. De functieprofielen zijn gemoderniseerd en salarissen analoog daaraan een niveau (vergelijkbaar met een volledige schaal) gestegen. Door nieuwe instroom, van met name zij-instromers en pas-afgestudeerden, is het percentage in de laagste PO schaal L10 (voorheen LA) gestegen, dit aandeel is nu 62,9%. Het aandeel L11 (voorheen LB) daalde naar 35,5% en het aandeel in de L12 schaal is 1,6%.

CAO's

Eind 2019 kwam de nieuwe cao voor het PO tot stand. Er zijn een structurele loonsverhoging van 4,5% en twee eenmalige verhogingen toegekend, voor alle medewerkers in het PO.

Eerder al waren de profielen van leerkrachten in het PO herschreven en in deze cao wordt voorzien in nieuwe OOP en directie profielen. De loonschalen zijn vereenvoudigd en sluiten beter op elkaar aan. Het nieuwe PO functiehuis moet voor 1 augustus 2020 op bestuursniveau worden vastgesteld. Werkverdeling blijft een zaak op schoolniveau.

Verzuim

Het gemiddelde verzuimpercentage (VP) voor Esprit Scholen over heel 2019 is 4,8% en de meldingsfrequentie (MF) is in dezelfde periode 1.71. Daarmee heeft 2019 voor het eerst in lange tijd een gemiddeld verzuimpercentage dat onder onze eigen norm (streefwaarde) zit van 5%. Dat is een mooi resultaat.

Omdat de laatste vier maanden van het jaar in 2019 een hoger verzuim laten zien dan in 2018, is het te vroeg om van een structureel dalende trend te spreken. De daling is vooral zichtbaar in het VO, met name doordat het hoge (langdurig) verzuim bij het Marcanti College drastisch is afgenomen. De Taskforce waarin bestuur, schoolleiding, HR en control gezamenlijk de financiële gezondheid van Marcanti monitorden is per 1 januari 2020 opgeheven.

Vitaliteit

In 2018 heeft de GMR positief geadviseerd op het uitzetten van een preventief medisch onderzoek (PMO) voor alle medewerkers, als onderdeel van ons vitaliteitsbeleid. Het PMO is in het eerste kwartaal van 2019 uitgevoerd door arbodienst Perspectief. Er hebben 269 medewerkers deelgenomen (27% van het totaal) aan de gezondheidsscan. De resultaten van het PMO zijn beperkt representatief omdat de respons per school aan de lage kant is. De deelnemers hebben de gezondheidsscan wel als positief ervaren. De gezondheidsscan heeft inzicht gegeven in hun gezondheid, conditie en belastbaarheid en daarmee in hun vitaliteit. Medewerkers met een hoge vitaliteit hebben over het algemeen een hoger werkvermogen en een lager burn-out risico dan medewerkers met een lagere vitaliteit.

Van het belastingvrije aanbod van 'vitaliteitsproducten en diensten' voor Esprit medewerkers is 249 keer gebruik gemaakt. Het aantal individuele gebruikers ligt wat lager, maar bij alle scholen is het aanbod bekend. De fiets en de fitness-/sport contributies zijn het meest populair.

1.11.4 ICT

Elke school binnen Esprit heeft de vrijheid en de verantwoordelijkheid om zelfstandig ICT-beleid te maken dat aansluit op eigen onderwijsvisie. Zodoende kan elke school de ICT-middelen kiezen die nodig zijn om het onderwijsproces optimaal te ondersteunen.

De invloed van 'de cloud' is in de afgelopen jaren duidelijk zichtbaar geworden. Inmiddels worden vrijwel alle digitale leermiddelen via het internet afgenomen. Ook voor de meeste applicaties en de opslag van data wordt gebruik gemaakt van cloud-technologie.

Deze trend zorgt ervoor dat de ICT-infrastructuren op de scholen steeds uniformer kunnen worden. De ICT-infrastructuur moet er vooral voor zorgen dat toegang tot het internet is geborgd en dat systemen en applicaties goed met elkaar samenwerken en veilig zijn ingericht.

Om de transitie naar de cloud verder te ondersteunen zijn 2019 zijn twee gemeenschappelijke projecten van start gegaan. Het eerste project richt zich op 'connectiviteit' waarmee voor alle scholen de wifi, lan en internetverbindingen op het gewenste niveau worden gebracht. Het tweede project 'ICT-services' richt zich vooral op het verbeteren van gebruiksgemak, beheersbaarheid en beveiliging van de door Esprit gebruikte ICT-systemen. Doordat de scholen hierin gezamenlijk optrekken leidt dit tot een sterke reductie van het aantal systemen, tot verlaging van kosten en verbetering van kwaliteit en continuïteit.

1.11.5 Huisvesting en facilitaire zaken

Gemeenten zijn (financieel) verantwoordelijk voor nieuwbouw, vervanging en uitbreiding van de huisvesting. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de schoolgebouwen. In

het geval van renovatie is er sprake van een gezamenlijke financiële verantwoordelijkheid. Het schoolbestuur betaalt dan een eigen bijdrage. Binnen de gemeente Amsterdam is de RVE Onderwijs, Jeugd en Zorg (OJZ) verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting. Gezien de omvang van Esprit Scholen binnen de gemeente Amsterdam is er een accountmanager vanuit OJZ voor zowel het primair als voortgezet onderwijs aangewezen.

Met deze accountmanager worden alle lopende zaken periodiek besproken. Voor de andere gemeenten, Landsmeer en Waterland, geldt dat er zo nodig overleg gevoerd wordt met de verantwoordelijke ambtenaar.

Duurzaamheid

Esprit Scholen streeft ernaar om in al zijn bedrijfsprocessen duurzaam te zijn. In bouwprojecten wordt dit vertaald door de principes van energieneutraliteit, circulariteit en natuurinclusiviteit in alle projecten als uitgangspunt te hanteren. Dit heeft in 2019 leerzame ervaringen opgeleverd waar we in 2020 en in de jaren daarna verder mee willen gaan.

In 2020 zal een evaluatie plaatsvinden van de ervaringen met het project Gezonde Scholen Amsterdam (GSA), waarbij enkele scholen zijn voorzien van ventilatievoorzieningen.

Amsterdam International Community School (AICS)

Nieuwbouw A.J. Ernststraat

Met de ondertekening van het uitvoeringscontract met de aannemer is in september 2019 de bouw van het nieuwe gebouw aan de A.J. Ernststraat gestart. Na de afronding van al het grondwerk en andere voorbereidende werkzaamheden wordt de feestelijke eerste paal in maart 2020 geslagen. Naar verwachting wordt het gebouw eind 2021 opgeleverd. Aansluitend zal de inrichting van het gebouw en de verhuizing plaatsvinden, zodat de AICS Main in februari 2021 in het nieuwe gebouw kan starten.

AICS South East

De AICS South East is in 2018 gestart in de President Brandstraat. In de zomer van 2019 is het nieuwe tijdelijke onderkomen voor 500 leerlingen aan de Darlingstraat in Amsterdam Zuidoost opgeleverd en in gebruik genomen. Op deze locatie is de school in 2019 onstuimig gegroeid; deze groei gaat zo hard dat het gebouw zeer waarschijnlijk in 2021 alweer te klein is. Er is daarom een aanvraag bij de gemeente gedaan voor uitbreiding van het gebouw per zomer 2021.

Voor de definitieve locatie van de school aan het Bijlmerplein 888 is het ontwerpproces in 2019 gestart. Het ontwerp wordt in 2020 afgerond, waarna de aanbesteding van de uitvoerende werkzaamheden plaatsvindt. De oplevering is gepland voor de zomer van 2023.

Berlage Lyceum

Het haalbaarheidsonderzoek naar de renovatie van het Berlage Lyceum is in 2019 afgerond. Aansluitend is een gedetailleerd programma van eisen opgesteld. In 2020 zal het ontwerpproces starten. De noodzakelijke tijdelijke huisvesting komt niet eerder vrij dan de zomer van 2023; vandaar dat de uitvoering van de renovatie ook pas aansluitend zal kunnen plaatsvinden. Aangezien de gymzalen als onderdeel van de renovatie zullen worden verbouwd tot lesruimten, zal Sporthal de Pijp worden verbouwd om de gymnastieklessen van het Berlage te accommoderen.

Cartesius 2

In de zomer van 2019 werd duidelijk dat het plan om het pand Plantage Muidergracht voor Cartesius 2 te renoveren geen doorgang zou kunnen vinden. Er is daarom een ander pand door de gemeente

aangeboden, te weten het pand Geertje Wielemaplein 1 op het Zeeburgereiland. Dit pand zal in het voorjaar van 2020 worden verbouwd, zodat het met ingang van augustus 2020 door de school in gebruik kan worden genomen. De panden aan de Passeerdersgracht en de Lindengracht zullen dan worden verlaten.

DENISE

De oplevering van het volledig gerenoveerde en verbouwde pand heeft plaatsgevonden in mei 2019. Aansluitend is de school verhuisd en zijn de gebouwen aan de Pieter de Hoochstraat en de Uiterwaardenstraat verlaten. Na afronding van de zogenaamde 'onderhoudstermijn' wordt het project in het voorjaar 2020 afgerond.

Het 4e Gymnasium

Bij het 4de Gymnasium zijn in de afgelopen jaren enkele problemen met het gebouw manifest geworden. Over het ingewikkelde vraagstuk van de 'bollenvloerproblematiek' is inmiddels finale duidelijkheid gekomen; de noodzakelijke maatregelen worden in 2020 door de gemeente getroffen. De oorzaak van de problemen met het binnenklimaat is gevonden en het herstel heeft plaatsgevonden. De geconstateerde gebreken aan de gevel dienen nog hersteld te worden. Naar verwachting zullen daar in 2020 stappen in zijn gezet.

Mundus College

Bij het Mundus College is in 2019 een start gemaakt met het project om de gevel van bouwdeel B te renoveren. Een circulaire en natuurinclusieve aanpak staat daarbij voorop. De uitvoering van de renovatie is voorzien in 2019 en is doorgeschoven naar 2020.

Voor het Mundus College en Spring High wordt in 2020 een huisvestingsplan opgesteld. In dit plan zal worden onderzocht hoe de hoofdlocatie aan de Burgemeester Hogguerstraat optimaal kan worden ingezet voor het accommoderen van het Mundus en Spring High, en wat de toekomst is van de locatie Herman Poortstraat. In dit onderzoek spelen ook de gevolgen van de ontwikkeling van de nieuwe Techschool voor het Mundus een rol, alsmede de wijze waarop Spring High zich middels een campusmodel kan ontwikkelen tot een schoolconcept voor 4- tot 18 jarigen.

Montessorischool Landsmeer

In 2020 zullen er eerste stappen worden gezet in de uitvoering van maatregelen ter verbetering van het binnenklimaat op de MSL. Het betreft maatregelen die binnen het budget van de school kunnen worden uitgevoerd. Voor het uitvoeren van verdergaande maatregelen is een huisvestingsaanvraag bij de gemeente Landsmeer ingediend voor 2021.

De Europaschool

In 2019 is de uitbreiding van de Europaschool in het gebouwdeel Hygieaplein 8 gerealiseerd. Hiermee is een optimale huisvestingssituatie gerealiseerd waarmee de school structureel vooruit kan. De dependance aan de Hygieaplein 40 blijft voorsnog gehandhaafd.

De Eilanden

Bij de Eilanden zal in 2020 een kleine inpandige verbouwing (realisatie spreekkamer) worden gerealiseerd.

Watergraafsmeerse Schoolvereniging (WSV)

Het gebouw aan de Copernicusstraat is toe aan een ingrijpende renovatie. Er is in 2019 een haalbaarheidsonderzoek verricht. Op basis van dit haalbaarheidsonderzoek is een huisvestingsaanvraag bij de gemeente ingediend. Bij positieve beoordeling van deze aanvraag kan in 2021 een start worden gemaakt met het project.

De Verwondering

De Verwondering is in mei 2019 verhuisd naar het schoolgebouw aan de Avegaar 86. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat dit pand gerenoveerd zou worden ten behoeve van definitieve huisvesting. Eind 2019 heeft de gemeente Waterland echter besloten om voor nieuwbouw te kiezen.

Deze nieuwbouw zal op het terrein van de school worden gerealiseerd. In 2020 zal dit project worden gestart, waarbij ernaar wordt gestreefd om nieuwbouw in 2021 op te leveren.

Nieuwe Techniekschool

Esprit Scholen heeft samen met andere schoolbesturen in Amsterdam als onderdeel van het Masterplan Techniek en het project Sterk Techniekonderwijs (STO) het initiatief genomen voor de bouw van een nieuwe Techniekschool. Deze nieuwe school wordt de plek waar al het vmbo-techniekonderwijs van Amsterdam geconcentreerd gaat worden, en waar een aanbod van techniekonderwijs komt voor alle Amsterdamse VO-scholen. In 2019 is onderzoek gedaan naar de plaats waar deze school gerealiseerd zou kunnen worden. Er is daarbij een voorkeur uitgesproken voor het Hamerkwartier in Amsterdam Noord. In 2020 vinden nadere studies plaats naar de haalbaarheid van deze locatie. Het streven is om de ontwikkeling en realisatie van de school voortvarend ter hand te nemen zodat de nieuwe school zijn deuren in 2024 open kan doen, waarbij er al eerder wordt gestart op een tijdelijke locatie.

Centraal Bureau

Met de verhuizing van de AICS Main van de Prinses Irenestraat 59 naar het nieuwe gebouw aan de A.J. Ernststraat zullen het CvB en het Centraal Bureau een nieuw onderkomen moeten vinden. Bij voorkeur vinden we die nieuwe onderkomen bij één van de scholen van Esprit. In 2020 zal hierin een keuze worden gemaakt.

2 Jaarrekening

2.1 Balans per 31-12-2019

(Na voorgesteld resultaat bestemming)

	31-12-2019	31-12-2018
1.ACTIVA		
Vaste activa		
1.2 Materiele vaste activa	7.164.784	5.552.471
Totaal vaste activa	7.164.784	5.552.471
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	4.266.675	4.525.123
1.7 Liquide middelen	32.404.737	35.809.005
Totaal vlottende activa	36.671.412	40.334.128
TOTAAL ACTIVA	43.836.196	45.886.599
2.PASSIVA		
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve (incl resultaat)	10.962.331	10.314.655
Bestemmingsreserve Publiek	94.744	139.746
Bestemmingsreserve Innovatie	1.358.072	2.730.742
Bestemmingsreserve Stijging Loonkosten	1.480.823	0
Bestemmingsreserve Mundus	156.028	179.813
Totaal eigen vermogen	14.051.998	13.364.956
Vreemd vermogen		
2.2 Voorzieningen	6.597.716	6.219.209
2.3 Langlopende schulden	1.161.434	1.454.792
2.4 Kortlopende schulden	22.025.048	24.847.642
Totaal vreemd vermogen	29.784.198	32.521.643
TOTAAL PASSIVA	43.836.196	45.886.599

2.2 Staat van Baten en Lasten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3. BATEN			
3.1 Rijksbijdragen	68.120.715	65.059.893	62.163.868
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.802.922	4.147.446	4.326.297
3.3 College- Cursus, les- en examengelden	7.555.160	7.537.629	6.327.947
3.5 Overige baten	4.714.447	3.768.257	4.482.694
TOTAAL BATEN	84.193.244	80.513.225	77.300.806

4. LASTEN			
4.1 Personeelslasten	62.008.126	61.740.811	57.973.624
4.2 Afschrijvingen	1.612.528	1.765.444	1.597.951
4.3 Huisvestingslasten	8.784.579	8.759.835	8.787.806
4.4 Overige lasten	11.055.529	9.991.942	10.264.651
TOTAAL LASTEN	83.460.762	82.258.032	78.624.032

SALDO BATEN EN LASTEN	732.482	-1.744.807	-1.323.226
5. Financiële baten en lasten	-45.440	-5.000	-106.342
TOTAAL RESULTAAT	687.042	-1.749.807	-1.429.568

2.3 Kasstroomoverzicht 2019

	31-12-2019	31-12-2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	732.482	-1.323.226
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	1.612.528	1.597.951
Mutatie voorzieningen	378.507	616.835
Veranderingen in vlottende activa		
Mutatie vorderingen	258.448	-1.381.557
Mutatie schulden	-3.103.280	8.687.766
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-121.316	8.197.769
Ontvangen interest	35	15.101
Betaalde interest	-58.148	-121.443
Saldo ontvangen/betaalde interest	-58.112	-106.342
Kasstroom uit operationele activiteiten	-179.428	8.091.427
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiele vaste activa	-3.224.840	-1.700.324
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-3.224.840	-1.700.324
Mutatie geldmiddelen	-3.404.268	6.391.103

Mutatie liquide middelen		
stand per 1 januari	35.809.005	29.417.902
stand per 31 december	32.404.737	35.809.005
toename/afname liquide middelen	-3.404.268	6.391.103

Toelichting: er is geen sprake geweest van financieringsactiviteiten gedurende het boekjaar 2019.

2.4 Grondslagen

Algemeen

Onderwijsstichting Esprit (Esprit Scholen), bestuur nummer 40586, is gevestigd op de Prinses Irenestraat 59 te Amsterdam en heeft als voornaamste activiteit het geven van primair en voortgezet onderwijs. Esprit Scholen staat vermeld bij de KvK Amsterdam onder nummer 41213992. De jaarrekening 2019 sluit aan bij het model Elektronisch Financieel Jaarverslag (EFJ).

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Esprit Scholen zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

- Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
- Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.

- Activa en verplichtingen worden niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop de betreffende transacties of gebeurtenissen betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen hebben voornamelijk betrekking op voorzieningen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. Er is geen sprake van afgeleide (secundaire) financiële instrumenten.

Waardering

De waarderingsgrondslagen van de voorzieningen zijn naar de mening van het bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (inventaris) worden gewaardeerd tegen de kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen, noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur en bedraagt 3 tot 5 jaar voor zover het investeringen in ICT betreft en 8 tot 20 jaar voor zover het investeringen in overige inventaris betreft. De activeringsgrens bedraagt € 500.

De overheidssubsidies worden afzonderlijk gepasseerd onder de overlopende passiva. De vrijval van de overheidssubsidies wordt ten gunste gebracht van het resultaat conform de afschrijvingslasten van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. De door Esprit Scholen beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van de stichting. Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, om niet te worden overgedragen aan de Gemeente.

Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder “Voorzieningen”.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. Er zijn geen rentekosten in de, tegen de vervaardigings-/verkrijgingsprijs gewaardeerde, materiële vaste activa opgenomen.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald op basis van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Vordering transitie compensatieregeling

In 2018 is de wetgeving met betrekking tot het vergoeden van de betaalde transitievergoedingen bij ontslag van langdurige zieken goedgekeurd door de Eerste Kamer. Naar aanleiding hiervan is de uitvoeringsregeling in februari 2018 vastgesteld. Hieronder de wettelijke tekst:

In de Wet van 11 juli 2018, houdende maatregelen met betrekking tot de transitievergoeding bij ontslag wegens bedrijfseconomische omstandigheden of langdurige arbeidsongeschiktheid (Stb. 2019, 234) (hierna: de Wet) is artikel 673e toegevoegd aan Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Artikel 7:673e BW bepaalt dat het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) op verzoek van de werkgever een vergoeding verstrekt (hierna: compensatie) ter hoogte van de (transitie)vergoeding die de werkgever heeft betaald bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst vanwege het feit dat de werknemer wegens ziekte of gebreken niet meer in staat was de bedongen

arbeid te verrichten. Compensatie kan worden verstrekt als de werkgever een transitievergoeding heeft betaald na opzegging of ontbinding van de arbeidsovereenkomst of het niet verlengen van een tijdelijke arbeidsovereenkomst, of als de werkgever een vergoeding heeft betaald op grond van een tussen hem en de werknemer gesloten beëindigingsovereenkomst. Ook als een vergoeding is betaald in verband met het gedeeltelijk beëindigen van de arbeidsovereenkomst kan compensatie worden verstrekt.

Voor medewerkers voor wie een voorziening langdurig zieken is verantwoord, neemt Esprit Scholen de inschatting voor de te betalen transitievergoeding bij uitdiensttreding mee in de waardering van de voorziening. Hiervan wordt echter geen vordering verantwoord. Immers er is onvoldoende zeker dat het UWV deze gevallen zal compenseren en bovendien is het daadwerkelijke recht op de vordering (compensatie) nog niet ontstaan. Het in de tijdsverloop wel verantwoord van de voorziening transitievergoeding, maar het nog niet opnemen van de vordering komt voort vanuit het feit dat het voorzichtigheidsbeginsel prevaleert ten opzichte van het realisatiebeginsel.

Voorziening oninbaarheid

De interne richtlijnen voor voorziening oninbaarheid zijn: 25% voorzien van 90 t/m 180 dagen, 50% van 180 t/m 360 dagen en 100% van alles ouder dan 360 dagen. Dit algehele uitgangspunt wordt per vordering getoetst op balansdatum.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves en het bestemmingsfonds. De in de jaarrekening gepresenteerde balans is ná voorgestelde resultaatverdeling. Een nadere uiteenzetting van de reserves is opgenomen in de toelichting op de balans.

De onttrekkingen aan de reserves geschieden conform daartoe strekkende bestuursbesluiten of geschieden op basis van rijksregelgeving dan wel in lijn met de richtlijnen die hiervoor gelden in geval van het bestemmingsfonds.

Reserves

Reserves worden gevormd conform de door het bestuur daartoe genomen besluiten dan wel op grond van ministeriële regelgeving.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- Een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- Waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en
- Het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen, waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij de afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij anders vermeld. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als op de balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de Esprit Scholen.

Voorziening WW

De voorziening heeft betrekking op 25% eigen risico van de wachtgeldregeling inclusief bovenwettelijke wachtgelduitkering. De voorziening is gebaseerd op het aantal deelnemers aan de regeling, de vastgestelde uitkeringen, verwachte indexatie, looptijd en uitstroomverwachting.

Voorziening Spaar- en overig verlof

Deze voorziening is gevormd voor de verplichtingen van de door personeelsleden opgebouwde rechten op spaarverlof. De voorziening is gebaseerd op de opgebouwde verlofuren. Deze vorm van verlof kent een aflopend karakter.

CAO-Levensfasebewust (individueel keuzebudget)

Deze voorziening is gevormd voor de verplichtingen van de door personeelsleden opgebouwde rechten op verlof. De voorziening is gebaseerd op de opgebouwde verlofuren van maximaal 50 uur op basis van één Wtf per schooljaar voor het voortgezet onderwijs. Het verlof mag maximaal 4 jaar worden opgebouwd en dient uiterlijk in het vijfde jaar te worden opgenomen. Dit recht van het CAO stamt vanuit schooljaar 2014/2015. De CAO Levensfasebewust voor het primair onderwijs wordt verwerkt in de jaartaken.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake groot onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkt uit een meerjarig onderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Daarbij wordt de totale verwachte onderhoudslast gedeeld door het aantal jaren dat het onderhoudsplan bestrijkt, in lijn met de notitie RJO-7356.

Voorziening langdurig zieken

Een voorziening voor langdurig zieken wordt gevormd voor op balansdatum langdurig zieke medewerkers, indien deze naar verwachting niet geheel of gedeeltelijk hersteld zijn voor het eind van zijn/haar dienstverband. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige lasten die hierop betrekking hebben. Als uitgangspunt telt hierbij de 42ste-weeks melding.

Voorziening/ schuld transitie

Voor die medewerkers waarvoor een vaststellingsovereenkomst is gesloten dan wel waarbij de afspraken dusdanig zeker en te materialiseren zijn, wordt een schuld dan wel een voorziening gevormd voor de te betalen transitievergoeding en eventuele improductieve uren.

Voorziening Transitie vergoeding tijdelijke contracten

Medewerkers waarvan een tijdelijk contract op initiatief van de werkgever na het van rechtswege eindigen daarvan niet aansluitend wordt voortgezet, hebben recht op een transitievergoeding. Esprit heeft hier in 2019 een voorziening voor gevormd. Hierbij is op basis van historische cijfers een inschatting gemaakt op het niet verlengen van lopende tijdelijke contracten.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname worden deze gewaardeerd tegen reële waarde, de vervolgwaardering is tegen de geamortiseerde kostprijs.

Geamortiseerde kostprijs

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor een financieel actief of financiële verplichting bij de eerste verwerking in de balans wordt opgenomen, verminderd met aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag en verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

Saldering

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Verantwoording van de baten

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen worden evenredig als baten verantwoord in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. De geoormerkte OCW-subsidies en niet-geoormerkte OCW-subsidies met prestatieverklaring worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten

laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op de balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en –subsidies

Gemeentelijke subsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

College, cursus-, les- en examengelden

Deze worden allen evenredig toegerekend aan het boekjaar.

Overige baten

Overige baten bestaan uit verhuur, detachering van personeel, ouderbijdragen en overige baten:

- Huuropbrengsten uit verhuur van sportzalen en lokalen worden in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de looptijd van de huurovereenkomst;
- Detacheringen worden conform het detacheringscontract in de staat van baten en lasten opgenomen;
- De overige baten worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben;
- De ouderbijdragen worden evenredig aan de besteding/activiteiten verantwoord als baten.

Personeelslasten

Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenpremies worden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting. De personeelskosten worden toegerekend aan perioden waarin de daarmee verband houdende arbeidsprestaties zijn geleverd.

Nederlandse pensioenregelingen

Op grond van de Nederlandse pensioenwet worden de Nederlandse regelingen primair volgens een toegezegde bijdrageregeling in deze jaarrekening verwerkt. In deze benadering wordt de verplichting voortvloeiende uit een door de rechtspersoon gedane pensioentoezegging gebaseerd op de financieringsafspraken zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen Esprit Scholen en pensioenuitvoerder. Esprit Scholen heeft de verplichtingen inzake de pensioenrechten van haar personeel ondergebracht bij stichting Pensioenfonds ABP. Esprit Scholen betaalt hiervoor premies, waarvan ongeveer 2/3e-deel door de werkgever wordt betaald en ongeveer 1/3e-deel door de werknemer. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basispremies betaald door de instelling. De regeling classificeert als een toegezegde bijdrageregeling. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. Esprit Scholen heeft ingeval van tekorten bij het Bedrijfstakpensioenfonds geen andere verplichting dan mogelijke toekomstige hogere premies.

Het ABP hanteert het middelloon als het pensioengevend salarisgrondslag voor wat betreft deelnemers uit de onderwijssector. Er wordt geen pensioen opgebouwd over het salaris boven € 110.111 (2019). ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Bij pensioenfondsen is de dekkingsgraad een belangrijk element. Vanaf 2015 gelden er nieuwe regels ten aanzien van de bepaling van de dekkingsgraad en wordt er gerekend met een gemiddelde over het achterliggende jaar. De nieuwe berekening wordt aangeduid met de term beleidsdekkingsgraad. Per balansdatum bedroeg de beleidsdekkingsgraad 97,8%. Het gemiddelde van de afgelopen 12 maanden ligt op 94,4% (gerekend t/m februari 2019). Hiermee ligt de beleidsdekkingsgraad lager dan de 128% die de pensioenregels voorschrijven. Daarnaast is wettelijk bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 5 jaar onder de 104,2% mag liggen. Deze grens kan afhankelijk van de rente en de beleggingsmix verschuiven.

Indien het ABP verwacht dat het niet lukt om binnen 10 jaar de bovengenoemde 128% te halen of indien de beleidsdekkingsgraad langer dan 5 jaar lager is dan 104,2% dan dient het pensioenfonds een herstelplan op te stellen. Indien het pensioenfonds het niet lukt om binnen 10 jaar de 128% te halen, of is de beleidsdekkingsgraad langer dan 5 jaar lager dan 104,2%, dan verlaagd het pensioenfonds de pensioenen. Een eventuele verlaging mag over maximaal 10 jaar gespreid worden. Voor nadere informatie rondom pensioenen verwijzen wij naar www.abp.nl

Leasing

Esprit Scholen kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease.

Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele lease

Als Esprit Scholen optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Belastingen

Esprit Scholen maakt gebruik van de onderwijsvrijstelling inzake de vennootschapsbelasting.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

2.5 Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

2.5.1 Activa

Materiële vaste activa:

	31-12-2018			2019		31-12-2019		
	Aanschafprijs	Afschr. Cumulatief	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Aanschafprijs *)	Afschr. Cumulatief *)	Boekwaarde
1.2 Materiële vaste activa								
1.2.1 gebouwen en terreinen			0			0	0	0
1.2.2 Inventaris en apparatuur	15.689.504	10.137.033	5.552.471	3.224.840	1.612.528	18.914.345	11.749.561	7.164.784
Materiële vaste activa	15.689.504	10.137.033	5.552.471	3.224.840	1.612.528	18.914.345	11.749.561	7.164.784

De investeringen in 2019 bestaan met name uit: ICT ± € 850.000, inventaris ± € 669.000 en voor eerste inrichting ± € 1.649.000.

Vorderingen

	31-12-2019	31-12-2018
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	1.190.556	759.174
1.5.2 OCW/SWV	0	0
1.5.6 Gemeenten	1.472.970	1.462.887
1.5.7 Overigen vorderingen (=personeel 1.5.7.1)	1.365.357	275.949
1.5.8 Overlopende activa	1.087.190	2.429.205
1.5.9 af: voorziening wegens oninbaarheid	-849.398	-402.092
Totaal Vorderingen	4.266.675	4.525.123

De vorderingen op de gemeenten (Amsterdam) betreft met name nog te ontvangen subsidies voor projectkosten RVE Onderwijs Jeugd en Zorg Amsterdam. De overige vorderingen zijn gestegen door 814.000 vooruitbetaalde bedragen en 440.000 in 2020 te vorderen transitievergoedingen.

	31-12-2019	31-12-2018
1.5.8 Uitsplitsing Overlopende activa		
1.5.8.2 Verstrekte voorschotten	0	0
1.5.8.3 overige overlopende activa	1.087.190	2.429.205
Totaal overlopende activa	1.087.190	2.429.205

Door een gewijzigde boekingsgang vanuit de conversie naar een nieuw financieel systeem worden vooruitbetaalde kosten anders geboekt. Ten opzichte van 2018 scheelt dit € 1.100.000 (waaronder vooruitbetaalde huur ad. € 553.000).

	31-12-2019	31-12-2018
1.5.9 Uitsplitsing voorziening wegens oninbaarheid		
1.5.9.1 Stand per 1 januari	-402.092	-266.809
1.5.9.2 Onttrekking		107.301
1.5.9.3 Dotatie	-447.306	-242.584
Stand per 31 december	-849.398	-402.092

De voorziening wegens oninbaarheid is o.b.v. de interne richtlijnen, in lijn met de verslaggevingsrichtlijnen, verhoogd met € 447.307.

Liquide middelen

	31-12-2019	31-12-2018
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kasmiddelen	15.421	22.922
1.7.2 Bankrekeningen	32.388.331	30.211.612
1.7.3 Deposito's (ABN)	985	5.574.471
Liquide middelen	32.404.737	35.809.005

Met uitzondering van enkele bankrekeningen die meegekomen zijn met de bestuurlijke overdracht van “de Eilanden” staan op balansdatum alle liquide middelen ter vrije beschikking. Ten tijde van opstellen van de jaarrekening zijn deze liquide middelen overgeheveld naar de hoofdrekening en zijn de processen om de desbetreffende bankrekeningen op te heffen nagenoeg afgerond.

Per 31 december 2019 was het saldo Schatkistbankieren € 31.547.000. Van de tegoeden op de bankrekeningen is een bedrag ad € 219.630 (2018: € 362.691) ondergebracht bij SimplifiedCard ten behoeve van debet cards.

Ten tijde van opstellen van dit jaarverslag zijn nagenoeg alle bankrekeningen met uitzondering van drie betaalrekeningen ING en een rekening ABN AMRO opgeheven.

2.5.2 Passiva

Eigen Vermogen

	31-12-2017	Onttrekking	Vrijval	Dotatie	Resultaat bestemming verdeling	31-12-2018
Algemene reserve	9.522.078	0	0	792.577	792.577	10.314.655
Bestemmingsreserve publiek	1.279.110	-291.850	-847.514	0	-1.139.364	139.746
Bestemmingsreserve Innovatie	3.767.104	-1.243.168	0	206.807	-1.036.361	2.730.742
Bestemmingsfonds Mundus	226.232	-46.420	0	0	-46.420	179.813
EIGEN VERMOGEN	14.794.524	-1.581.438	-847.514	999.384	-1.429.568	13.364.956

	31-12-2018	Onttrekking	Vrijval	Dotatie	Resultaat bestemming verdeling	31-12-2019
Algemene reserve	10.314.655	0	0	647.676	647.676	10.962.331
Bestemmingsreserve publiek	139.746	45.002	0	0	-45.002	94.744
Bestemmingsreserve Innovatie	2.730.742	1.372.670	0	0	-1.372.670	1.358.072
Bestemmingsreserve stijging loonkosten	0	0	0	1.480.823	1.480.823	1.480.823
Bestemmingsfonds Mundus	179.813	23.785	0	0	-23.785	156.028
EIGEN VERMOGEN	13.364.956	1.441.457	0	2.128.499	687.042	14.051.998

De onttrekkingen hebben betrekking op kosten die ten laste worden gebracht van de gevormde bestemmingsreserves en het bestemmingsfonds Mundus. Dit bedrag heeft met name betrekking op

de kosten van Spring High, Taal naar Keuze en AICS South East. De kosten m.b.t. overige bestemmingsreserves hebben betrekking op de kosten van het project academische werkplaats.

Bestemmingsreserve publiek

De bestemmingsreserve publiek bestaat uit het volgende project:

- Inrichtingskosten na de verbouwing van het hoofdgebouw van het Mundus College in verband met o.a. veiligheid en voor extra lessen in de Nederlandse taal in het derde leerjaar tot en met het vijfde leerjaar voor de nieuwkomers bij het Mundus College.

Bestemmingsreserve Innovatie

Het bestuur heeft in 2015 besloten om een bestemmingsreserve Innovatie te vormen ter financiering van innovaties in het onderwijs.

Het gaat hierbij om onder andere de volgende innovaties: verdere uitrol van het innovatief onderwijsconcept Cartesius 2, Spring High en het Marcanti College. Tevens uitrol IB program bij Cartesius 2.

In 2019 heeft een onttrekking van € 1.372.670 plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve stijging loonkosten

Het bestuur heeft in 2019 besloten om een bestemmingsreserve stijging loonkosten ter financiering van de verwachte stijging van de loonkosten te vormen vanuit de toegekende bijzondere bekostiging en de ruimte in de compensatie van de GPL (gemiddelde personeelslast) in 2019.

In 2019 heeft OC&W een eenmalige bijzondere bekostiging toegekend aan PO en VO. Dit betreft het convenant dat is ondertekend waarbij er extra geld in de vorm van incidentele middelen is toegekend. Deze middelen zijn toegekend voor de eenmalige verhogingen van lonen van PO en VO-medewerkers. Omdat de extra baten bedoeld zijn voor kosten die pas in 2020 plaats vinden heeft Esprit hiervoor een bestemmingsreserve gevormd ad €1.480.823.

Bestemmingsfonds Mundus College

In 2014 is overeengekomen met de Stichting Boekenfonds Nova dat haar vermogen minus de schulden wordt overgedragen aan Onderwijsstichting Esprit. Deze middelen mogen conform de gemaakte afspraken aan projecten worden besteed ten gunste van de leerlingen van het Mundus College. Daartoe is destijds een bestemmingsfonds gevormd.

Het volgende overzicht geeft de bestedingen in 2019 hiervan aan:

	Stand 31-12-2018	Kosten 2019	Stand 31-12-2019
Werkproject (00268MUN)	51.435	-10.270	41.165
Foto/film (00269MUN)	12.522	-990	11.532
Muziek (00270MUN)	7.394	-620	6.774
Thuisbasis (00271MUN)	50.085	-5.912	44.173
Stille werkplek (00272MUN)	52.815	-431	52.384
Buitenchill (00273MUN)	5.562	-5.562	0
Totaal	179.813	-23.785	156.028

Voorzieningen

2.2. Voorzieningen	Stand 31-12-2018	Dotaties	Onttrekkingen	Stand 31-12-2019	Kortlopend < 1jaar	>1 jaar en <5 jaar	Langlopend > 5 jaar
WW voorziening	377.576	436.103	-287.274	526.405	160.791	323.603	42.011
Langdurig zieken	377.749	98.032	-215.188	260.593	231.892	28.701	
Individueel keuzebudget	1.065.885	-280.176	-14.440	771.269	154.254	462.761	154.254
Spaar- en overigverlof	195.645	-31.705	-31.224	132.716	66.358	66.358	
Transitievergoeding tijdelijke contracten	0	66.017	-	66.017	66.017		
Jubilea	501.845	136.929	-27.521	611.253	28.441	164.169	418.643
Personele voorzieninge	2.518.700	425.200	-575.647	2.368.253	707.753	1.045.592	614.908
Onderhouds- voorziening	3.700.509	1.000.941	-471.987	4.229.463	972.788	2.873.944	382.731
Totaal voorzieningen	6.219.209	1.426.141	-1.047.634	6.597.716	1.680.541	3.919.536	997.639

In bijzonder daalt de voorziening individueel keuzebudget door brutoloon als grondslag in plaats van loonkosten voor de bepaling van de voorziening. Spaar- en overig verlof zijn oude cao-rechten waaraan niet meer gedoteerd kan worden.

De voorziening Transitievergoeding tijdelijke contracten is nieuw, omdat medewerkers waarbij een tijdelijke dienstbetrekking vanuit de werkgever niet wordt verlengd recht hebben op een transitievergoeding.

Vanuit de onderhoudsvoorziening is in 2019 € 1.000.941 gedoteerd. De dotatie is gebaseerd op een bijgewerkt meerjarig onderhoudsplan (MOP) van 2019.

Langlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
2.3 Langlopende schulden		
Vooruitontvangen investeringssubsidies	1.161.434	1.454.792
Langlopende schulden	1.161.434	1.454.792

De investeringssubsidies zijn afgenomen als gevolg van gerealiseerde subsidies.

Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3 Crediteuren	2.244.833	3.805.560
2.4.4 OCW	0	0
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekering	2.529.875	3.579.223
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	793.865	692.127
2.4.9 Overige kortlopende schulden	9.124.044	6.816.495
2.4.10 Overlopende passiva	7.332.431	9.954.237
Kortlopende schulden	22.025.048	24.847.642

Betalingen onderweg en de nog goed te keuren facturen zijn als crediteuren verantwoord. Per 2018 zijn de verplichtingen als gevolg van de in het verslagjaar afgesloten vaststellingsovereenkomsten onder de overige kortlopende schulden verantwoord. De post overige kortlopende schulden bevat met name de ontvangen les gelden voor AICS voor schooljaar 2019/2020 die lineair gedurende het schooljaar vrijvallen.

	31-12-2019	31-12-2018
2.4.7 Uitsplitsing Belasting en premies soc. verz.		
2.4.7.1 Loonheffing	2.503.872	2.370.034
2.4.7.2 Omzetbelasting	26.003	1.209.189
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.529.875	3.579.223

In 2018 was de omzetbelasting inclusief een reservering ad € 1.187.132 inzake nog af te dragen btw i.v.m. verlegde btw op ontvangen facturen van leveranciers met betrekking tot bouwprojecten. Deze afdracht heeft in 2019 plaatsgevonden.

	31-12-2019	31-12-2018
2.4.10 Uitsplitsing Overlopende passiva		
2.4.10.5 vakantiegeld en -dagen	1.964.930	1.824.577
2.4.10.8 Overige	5.367.501	8.129.659
Overlopende passiva	7.332.431	9.954.237

De overige overlopende passiva bevatten voor het grootste deel Onderwijs, Jeugd en Zorg met een omvang van € 2.365.000 per eind 2019 en vooruit ontvangen bedragen € 2.804.000 inzake huisvestingsprojecten.

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

2.5.3 Financiële instrumenten

Algemeen

Esprit Scholen maakt in de bedrijfsuitoefening gebruik van een beperkt aantal financiële instrumenten. Deze instrumenten leiden mogelijk tot (beperkte) risico.

Om deze risico's te beheersen is een helder en actueel beleid opgesteld. Doel hiervan is om de financiële impact zoveel mogelijk te beperken.

Esprit Scholen maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) om risico's te beheersen.

Kredietrisico en krediet mitigerende aspecten

Esprit Scholen loopt mogelijk een kredietrisico op haar "overige vorderingen" en "liquide middelen". Het maximale risico hiervan bedraagt € 5.124.678 (vorderingen ad € 4.266.675 en liquide middelen ad € 858.003). Over de middelen aangehouden bij het Ministerie van Financiën inzake schatkistbankieren loopt Espritscholen geen risico.

De liquide middelen zijn ondergebracht bij Nederlandse banken met een AA/AAA-rating.

Renterisico en kasstroomrisico

Esprit loopt geen renterisico over de rentedragende schulden en heeft geen langlopende leningen.

Valutarisico

Esprit is alleen werkzaam in Nederland en verricht transacties in Euro's en loopt derhalve geen valutarisico.

Prijsrisico

Esprit heeft geen aandelen en loopt derhalve geen prijsrisico.

Liquiditeitsrisico

De liquiditeitspositie wordt bewaakt door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat er steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Leverancier	startdatum	einddatum	looptijd	Bedrag per maand	Bedrag verslagjaar	Bedrag < 1jaar	Bedrag 1-5 jaar	Bedrag > 5 jaar	Bedrag totaal
Van Dijk Educatie (Leermiddelen)	31-7-2019	31-7-2020	12 mnd	65.090	781.078	781.078	455.629	-	1.236.707
Osinga de Jong (boekenfondsen)	31-7-2019	31-7-2020	12 mnd	31.625	379.498	379.498	221.374	-	600.872
CSU (v.h. Dolmans)	1-3-2018	28-2-2021	36 mnd	101.220	1.214.635	1.033.250	172.208	-	1.205.458
Konica	30-9-2019	30-9-2024	60 mnd	7.749	23.248	92.993	348.723	-	441.716
CBRE BV (v.h. Breevast)	31-7-2018	31-12-2021	36 mnd	189.485	2.237.233	2.273.823	2.273.823	-	4.547.646
Dyade, personele dienstverlening	1-1-2019	31-12-2020	24 mnd	12.004	144.053	135.096	-	-	135.096
Dyade, salarisverwerking You Force	1-1-2019	31-12-2020	24 mnd	5.390	64.676	64.676	-	-	64.676
totaal				412.563	4.844.421	4.760.414	3.471.757	-	8.232.172

Recht (vordering)

Voor onderwijsinstellingen die onder de WVO vallen, is het op basis van artikel 4 van de Regeling van de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media van 16 april 2019, nr. VO/7950998, houdende regels voor onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO 2018 (Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO2018) toegestaan een vordering op te nemen bij het ministerie van OC&W. Hiervan is echter geen gebruik gemaakt. De vordering op het ministerie van OC&W is ter hoogte van de op dat moment bestaande schuld aan het personeel in verband met: de tot en met december opgebouwde bruto vakantieaanspraken en de over de maand december door het bevoegd gezag verschuldigde afdracht pensioenpremies en loonheffing verbonden salarisbetalingen op grond van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. De vordering bedraagt op 31 december 2019 € 3.295.289.

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

2.6.1 Baten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.1 Rijksbijdrage			
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	59.750.336	57.887.299	55.009.437
3.1.2 Overige subsidies OCW	6.974.582	5.875.296	5.792.386
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	1.395.797	1.297.298	1.362.045
Rijksbijdrage	68.120.715	65.059.893	62.163.868

De rijksbijdragen OCW zijn € 4.740.899 (8,6%) hoger dan in 2018. Dit is verklaarbaar door een stijging in het aantal leerlingen en een stijging van bekostigingsonderdelen (compensatie voor gestegen werkgeverslasten).

Het verschil met de begroting kan op dezelfde wijze worden verklaard. Hierin was voorzichtigheidshalve geen rekening gehouden met een (prijs-)stijging van de bekostiging. Voor het verschil met begroting zie toelichting in hoofdstuk 1 paragraaf 1.8.4.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.2 Gemeentelijke bijdragen/subsidies	3.802.922	4.147.446	4.326.297
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.802.922	4.147.446	4.326.297

Het grootste deel (€ 2.185.000) van de gemeentelijke bijdrage betreft de huurvergoeding voor het pand aan de Prinses Irenestraat 59 (huur en overige huisvestingslasten).

De onder de gemeentelijke bijdragen/subsidies verantwoorde subsidie voor huurvergoedingen van de gemeente Amsterdam (totaal 2.665.000) is nog niet door de subsidieverstrekker vastgesteld. Wij verwachten, conform de ervaringen uit voorgaande jaren, dat deze subsidie na de zomer van kalenderjaar 2020 wordt vastgesteld overeenkomstig de verantwoording in de jaarrekening.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.3 College-, cursus-, les-, en examengelden			
Tuition fee AICS	7.366.738	7.445.672	6.152.870
entry fee	188.422	91.957	175.077
College-, cursus-, les-, en examengelden	7.555.160	7.537.629	6.327.947

Het aantal leerlingen is toegenomen t.o.v. 2018 waardoor zowel de entry fees hoger uitvallen alsmede de tuition fees (lesgelden) zijn gestegen. Tevens zijn voor het schooljaar 2018 / 2019 de fees verhoogd ten opzichte van 2017 / 2018.

Overige baten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	171.873	67.000	62.038
3.5.2 Detachering personeel	186.029	127.741	153.715
3.5.5 Ouderbijdragen	2.532.837	2.395.536	2.088.764
3.5.6 Overige baten	1.823.708	1.177.980	2.178.177
Overige baten	4.714.447	3.768.257	4.482.694

Detachering personeel is hoger dan verwacht, enerzijds door meer gedetacheerde uren en nieuwe detacheringen.

De ouderbijdragen zijn hoger dan in 2018 maar in lijn met de begroting. Oorzaak zijn hogere leerlingaantallen.

2.6.2 Lasten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	57.389.542,3	57.036.691	53.156.492
4.1.1.1 Bruto lonen en salarissen	44.118.454,4		41.327.364
4.1.1.2 Social lasten	6.483.823,6		6.051.004
4.1.1.3 Pensioenpremies	6.787.264,3		5.778.124
4.1.2 Overige personele lasten	5.530.604	4.965.695	5.838.525
4.1.2.1 Dotatie personele voorzieningen	-161.203	507.112	319.000
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	3.472.795	2.407.713	3.607.458
4.1.2.3 Overige	2.219.012	2.050.870	1.912.067
4.1.3 Af: uitkering	-912.020	-261.575	-1.021.393
Personeelslasten	62.008.126	61.740.811	57.973.624

Hogere loonkosten vanwege meer fte dan begroot. Het gemiddeld aantal fte over de periode tot en met december is 10 fte hoger dan begroot (begroot 802 vs. werkelijk 812). De overschrijding wordt met name veroorzaakt door de groei van het aantal leerlingen.

De overige personele lasten zijn hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de extra inzet van uitzendkrachten. Dit vooral veroorzaakt door inzet van uitzendkrachten voor vervanging van zieke medewerkers, de invulling van schaarstevakken en de inzet van expertise ten behoeve van projecten. Het bedrag aan dotatie personele voorzieningen is het bedrag rekening houdend met de onttrekkingen van personele voorzieningen in 2019.

De uitkeringen betreffen hoofdzakelijk ontvangsten van het UWV voor WAO/WIA-uitkeringen en uitkeringen inzake zwangerschapsverloven.

	Realisatie 2019	Realisatie 2018
FTE		
Onderwijzend personeel	584	554
Overige medewerkers	189	181
Management en directie	39	31
Totaal	812	766

De stijging van het aantal fte's heeft te maken met extra personele inzet op de scholen veroorzaakt door groei van de scholen. Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Afschrijvingen	1.612.528	1.765.444	1.597.951
Afschrijvingen	1.612.528	1.765.444	1.597.951

De afschrijvingen liggen in lijn met de realisatie 2018. Het verschil wordt veroorzaakt doordat investeringen later in het jaar hebben plaatsgevonden dan aangenomen in de begroting.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	2.992.909	3.322.914	2.989.180
4.3.3 Onderhoud	1.543.149	1.368.842	2.259.072
4.3.4 Energie en water	1.327.371	1.334.513	1.221.627
4.3.5 Schoonmaakkosten	1.500.750	1.293.282	1.326.337
4.3.6 Heffingen	146.738	185.620	153.731
4.3.7 Dotaties onderhoudsvoorzieningen	1.000.941	707.667	630.946
4.3.8 Overige	272.721	546.997	206.913
Huisvestingslasten	8.784.579	8.759.835	8.787.806

Onderhoudslasten zijn € 715.000 lager dan 2018. Dit door in 2018 uitgevoerde renovatiewerkzaamheden. De dotatie onderhoudsvoorziening stijgt daarentegen met € 370.000.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie en beheerslasten	245.162	119.881	155.298
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	5.421.168	5.784.282	5.449.983
4.4.3 Dotatie voorziening oninbare vorderingen	446.665	0	242.584
4.4.4 Overige instellingslasten	4.942.534	4.087.779	4.416.786
Overige lasten	11.055.529	9.991.942	10.264.651

De overige instellingslasten worden als volgt gespecificeerd:

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.4. Overige instellingslasten			
4.4.4.1 Advies/ consultancykosten	572.227	261.507	619.905
4.4.4.2 Licentiekosten	809.652	610.381	584.781
4.4.4.3 Kopieerkosten	388.003	420.363	476.449
4.4.4.4 Overige ICT kosten	305.340	439.253	426.303
4.4.4.5 Kantoorkosten	697.395	564.853	552.393
4.4.4.6 PR/ marketingkosten	322.102	733.831	286.192
4.4.4.7 Schoolgebonden kosten	998.342		841.306
4.4.4.8 Overige instellingslasten	849.473	1.057.591	629.458
Overige instellingslasten	4.942.534	4.087.779	4.416.786

De advies- en consultancykosten bestaan met name uit advieskosten, zoals: 1) juridisch advies op inkoop gebied, bijvoorbeeld aanbesteding, 2) op personeelsgebied door advocaatkosten en 3) vastgoed advies bij bouwprojecten.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	-35	0	-15.101
5.5 Rentelasten	45.475	5.000	121.443
5 Financiële baten en lasten	45.440	5.000	106.342

De rentelasten zijn hoger dan verwacht. Dit is op rentelasten ING ad. € 33.000 (met name Q1 en Q2). Daarbij zijn bankkosten ad. € 12.000 ook hoger dan verwacht. Omdat bankrekeningen zijn opgeheven en resterende gekoppeld aan Schatkistbankieren zullen lasten in 2020 substantieel lager zijn.

Accountantshonoraria

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten van de externe accountant en de accountantsorganisatie en het gehele netwerk waartoe deze accountantsorganisatie behoort, zijn als volgt:

	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Ernst & Young Accountants LLP		
Onderzoek van de jaarrekening	166.881	87.021
Andere controle opdrachten	45.281	68.277
Advies op fiscaal terrein	0	0
Andere niet-controle opdrachten	33000	0
Totaal EY	245.162	155.298

Bovenstaande honoraria voor onderzoek van de jaarrekening is gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht. Op basis van ervaringscijfers en onder andere extra audit conversie naar een nieuw ERP systeem, is dit bedrag hoger ingeschat op € 128.000 (incl. BTW). Daarbij is in 2019 voor extra werkzaamheden jaarrekening 2018 € 38.000 (incl. BTW) verrekend.

2.6.3 Segmentatie

Esprit Scholen verzorgt primair en voortgezet onderwijs. Esprit onderkent dan ook twee operationele segmenten. De baten en lasten zijn hieronder gesegmenteerd weergegeven naar deze soorten onderwijs.

	Segmentatie PO	Segmentatie VO	ESPRIT
Baten			
3.1 rijksbijdragen	14.066.807	54.053.907	68.120.715
3.2 Overige overheidsbijdragen en –subsidies	1.922.373	1.880.549	3.802.922
3.3 College-, cursus-, les-, en examengelden	4.150.434	3.404.727	7.555.161
3.4 Overige baten	1.634.051	3.080.395	4.714.447
BATEN	21.773.666	62.419.578	84.193.244
Lasten			
4.1 Personeelslasten	15.426.855	46.581.271	62.008.126
4.2 Afschrijvingen	200.976	1.411.551	1.612.528
4.3 Huisvestingslasten	2.956.101	5.828.478	8.784.579
4.4 Overige lasten	2.333.090	8.722.439	11.055.529
LASTEN	20.917.022	62.543.740	83.460.762
Financiële baten en lasten	-2.248	-43.192	-45.440
Saldo baten en lasten	854.395	-167.353	687.042

Het resultaat bij VO wordt met name bepaald door: de geplande investeringen in onderwijskundige innovaties, de overschrijdingen bij Centraal bureau als gevolg van vervangingen van zieke en vertrokken medewerkers en de kosten van niet geplande projecten op bijvoorbeeld ICT.

Resultaatbestemming verdeling

Het resultaat van 2019 is op de volgende wijze verdeeld.

Resultaat 2019	687.042
Besteding ten laste van bestemmingsreserve innovatie	1.372.670
Besteding ten laste bestemmingsreserve Publiek	45.002
Besteding ten laste bestemmingsfonds Mundus	23.785
Te verdelen resultaat over de reserves	2.128.499

2.7 Gebeurtenissen na balansdatum

In het voorjaar van 2020 zijn we als samenleving terechtgekomen in een crisissituatie veroorzaakt door het coronavirus (COVID-19). Dit heeft ook de nodige impact op onze leerlingen, ouders leerlingen en medewerkers. We hebben onze bedrijfsprocessen aangepast en afgestemd op de door het RIVM en de Rijksoverheid afgegeven richtlijnen en maatregelen. Nieuwe richtlijnen en ontwikkelingen monitoren we continu en volgen we op.

Onze maatregelen zijn erop gericht om de gezondheid van onze medewerkers, leerlingen en relaties te beschermen en waar mogelijk onderwijs aan onze leerlingen te continueren.

De crisis veroorzaakt door het coronavirus zal naar de toekomst toe ook impact hebben op onze leerlingen en medewerkers. Verder zal het impact hebben op onze bouwprojecten waarin we sterk afhankelijk zijn van anderen, zoals aannemers en gemeenten.

Op het moment van schrijven is nog onduidelijk wat de impact precies zal zijn. De huidige inschatting is dat dit voor Esprit Scholen niet zal leiden tot onoverkomelijke financiële problemen. Desalniettemin houdt Esprit Scholen rekening met omstandigheden die negatieve invloed kunnen hebben op de realisatie van onze doelstellingen. Op dit moment hebben we vooral aandacht voor crisismanagement en is het nog te vroeg voor een gedetailleerde impactanalyse. Hoewel we de mogelijke invloed op de financiële continuïteit nog niet goed kunnen inschatten, blijkt uit een eerste scan op hoofdlijnen dat de financiële continuïteit niet in het geding is.

Hoe groot de impact daadwerkelijk zal zijn, is onzeker. Dat hangt onder andere af van de doorlooptijd van beperkende danwel beschermende maatregelen en van de daaruit voortvloeiende sociaal maatschappelijke en economische gevolgen. Hieronder de gesignaleerde risico's.

Gesignaleerde risico's

5. Minder instroom van het aantal internationale leerlingen bij de AICS dan gepland en minder nieuwkomers bij het Mundus College en DENISE dan gepland.
6. Incourante debiteuren c.q. een groter aandeel ouders dat geconfronteerd wordt met betalingsonmacht. Hierdoor kan men de ouderbijdrage bij alle scholen van Esprit en de specifieke ouderbijdrage bij de AICS niet betalen.
7. Het risico dat een groot deel van het personeel uitvalt en de regulier processen geen doorgang kunnen vinden.
8. Uitstel of vertraging van geplande nieuwbouw, renovatie en onderhoud doordat de partners niet kunnen leveren.

WNT-verantwoording 2019 ONDERWIJSSSTICHTING ESPRIT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Onderwijsstichting Esprit (Esprit Scholen). Het voor Esprit Scholen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 **€ 164.000**. Dit is het bezoldigingsmaximum dat behoort bij **klasse E**. Deze klasse is bepaald o.b.v. 14 complexiteitspunten; 6 naar aanleiding van het gemiddeld baten, 3 op basis van het gemiddelde aantal leerlingen en 5 op basis van het aantal onderwijssoorten.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	R.T. Kervezee	P.J.A. Henry
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	143.635	133.787
Beloningen betaalbaar op termijn	20.355	20.002
<i>Subtotaal</i>	<i>163.990</i>	<i>151.041</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	164.000	164.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	163.990	153.789
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
bedragen x € 1	R.T. Kervezee	P.J.A. Henry
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	142.543	125.774
Beloningen betaalbaar op termijn	18.800	18.448
<i>Subtotaal</i>	<i>161.343</i>	<i>144.222</i>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	158.000	158.000
Bezoldiging	161.343	144.222

Toelichting: Het vrijwillig afbouwen van de bezoldiging van de voorzitter van het CvB conform de OCW-norm (afpraak uit 2017) is een jaar eerder gerealiseerd dan voorgenomen.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2019).

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing bij Esprit Scholen.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	S.S. Lutchman	M.F. van den Berg	J.S. Duttenhofer
Functiegegevens²	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging ³	€ 16.775	€ 11.100	€ 11.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	€ 24.600	€ 16.400	€ 16.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ⁵	N.v.t. / [BEDRAG]	N.v.t. / [BEDRAG]	N.v.t. / [BEDRAG]
Bezoldiging	€ 16.775	€ 11.100	€ 11.100
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ⁶	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ⁷	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018			
bedragen x € 1	S.S. Lutchman	M.F. van den Berg	J.S. Duttenhofer
Functiegegevens²	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging ³	€ 16.775	€ 11.100	€ 11.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	€ 23.700	€ 15.800	€ 15.800

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	F.A. Roozen	R.W.J. Rijk	M.J.S.M. van der Meer
Functiegegevens ²	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging ³	€ 11.100	€ 11.100	€ 11.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	€ 16.400	€ 16.400	€ 16.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ⁵	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 11.100	€ 11.100	€ 11.100
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ⁶	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ⁷	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018			
bedragen x € 1	F.A. Roozen	R.W.J. Rijk	M.J.S.M. van der Meer
Functiegegevens ²	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging ³	€ 11.100	€ 11.100	€ 11.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	€ 15.800	€ 15.800	€ 15.800

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Niet van toepassing bij Esprit Scholen.

1e. In het geval een topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, op of na 1-1-2019 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing.

Niet van toepassing bij Esprit Scholen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Niet van toepassing bij Esprit Scholen.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

E Overzicht verbonden partijen

Onderwijsstichting Esprit heeft geen vorderingen, schulden en of andere financiële niet uit de balans blijken rechten en verplichten.

G1 subsidies zonder verrekening clausule

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing			Eindbalans 2019	Prestatie afgerond ja/nee
		datum laatste beschikking	Bedrag van toewijzing	Ontvangst/inhouding (-) t/m		
Gelijke kansen ih onderwijs G1 2018-2020	GKO17010	20-12-17	110.000,00	110.000,00	0,00	ja
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2018-2019	928373	20-09-18	9.825,40	9.825,40	0,00	ja
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2018-2019	928925	20-09-18	42.324,80	42.324,80	0,00	ja
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2018-2019	929651	20-09-18	98.920,88	98.920,88	0,00	ja
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2018-2019	929937	20-09-18	8.400,56	8.400,56	0,00	ja
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2018-2019	930912	22-10-18	6.171,84	6.171,84	0,00	ja
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2018-2019	933881	22-11-18	-4.114,56	-4.114,56	-0,00	ja
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2018-2019	940961	19-12-18	9.674,24	9.674,24	0,00	ja
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2018-2019	965001	20-03-19	-3.171,64	-3.171,64	0,00	ja
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2019-2020	1019919	19-12-19	-12.092,80	-12.092,80	0,00	ja
Technisch vmbo 2018 2019 G1 2019	964072	19-12-19	191.924,00	191.924,00	-0,00	ja
tegemoetk kosten Opleidingsscholen 2018-2019	934759	20-11-18	320.000,00	320.000,00	0,00	ja
VO Zomerscholen G1 2019	LENZO19255	5-04-19	99.000,00	99.000,00	0,00	ja
Zij-instroom G1 2017	845619	20-06-17	20.000,00	20.000,00	0,00	ja
Zij-instroom G1 2017	856079	20-10-17	20.000,00	20.000,00	0,00	ja
Zij-instroom G1 2017	857641	21-11-17	20.000,00	20.000,00	0,00	ja
LOF Leraren Ontwikkel Fonds G1 2019-2021	LOF18-0237	6-12-19	6.062,52	6.062,52	6.062,52	nee
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2019-2020	1007291	20-09-19	70.138,24	70.138,24	33.859,89	nee
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2019-2020	1007755	20-09-19	150.438,60	150.438,60	87.755,80	nee
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2019-2020	1007962	20-09-19	8.614,86	8.614,86	5.025,37	nee
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2019-2020	1009812	22-10-19	-12.092,80	-12.092,80	-7.054,15	nee
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2019-2020	1020008	19-12-19	-5.486,08	-5.486,08	-3.200,23	nee
Studieverlof Lerarenbeurs G1 2019-2020	1039076	21-01-20	24.185,60	0,00	-10.077,38	nee
tegemoetk kosten Opleidingsscholen 2019-2020	1013160	20-11-19	320.000,00	135.168,00	1.834,35	nee
VRL Vrijroosteren leraren G1 2019-2021	VRL19016	11-12-19	289.465,00	54.998,35	54.998,35	nee
Zij-instroom G1 2018	935877	22-11-18	60.000,00	60.000,00	46.611,11	nee
Zij-instroom G1 2018	942220	19-12-18	20.000,00	20.000,00	17.568,00	nee
Zij-instroom G1 2019	1027190	19-12-19	20.000,00	20.000,00	20.000,00	nee
Zij-instroom G1 2019	1027476	19-12-19	60.000,00	60.000,00	60.000,00	nee
Zij-instroom G1 2019	1027526	19-12-19	20.000,00	20.000,00	9.860,00	nee
Zij-instroom G1 2019	1027561	19-12-19	80.000,00	80.000,00	54.975,00	nee
Zij-instroom G1 2019	1027656	19-12-19	20.000,00	20.000,00	20.000,00	nee

G2A subsidies met verrekening clausule, aflopend per ultimo verslagjaar

Niet van toepassing.

G2B subsidies met verrekening clausule, doorlopend tot in een volgens kalenderjaar

Niet van toepassing.

3 Overige gegevens

3.1 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende bladzijden.

3.2 Statutaire verdeling resultaat

In de statuten van onderwijsstichting Esprit zijn geen specifieke bepalingen opgenomen omtrent de resultaatbestemming.

Amsterdam, 26 juni 2020

College van Bestuur

Raad van Toezicht

R.T. Kervezee
Voorzitter College van Bestuur

S.S. Lutchman
Voorzitter Raad van Toezicht

P.J.A. Henry
Lid van het College van Bestuur

M. F. van den Berg

J. S. Duttenhofer

M. van der Meer

R.W.J. Rijk

F. A. Roozen